

Eğitim-Bir-Sen Üniversite

Eğitimciler Birliği Sendikası Haber Bülteni Ekidir

Türkiye Normalleşirken Eğitim de Özgürleşmeli

**Son Toplu
Görüşmede
9 Yılın
En İyi
Mutabakatına
İmza Attık**

- ✓ Yüzde 4+4 Maaş Zammı
- ✓ En Az 80 TL Olmak Üzere Ek Ödeme
- ✓ 20+20 TL Aile Yardımı
- ✓ Sendikalılara 3 Ayda Bir 45 TL Toplu Görüşme Primi
- ✓ Sözleşmeli Personele İlk Defa Aile Yardımı

Üniversite
Çalışanlarının
Sorunlarına Yönelik
Çözüm Önerilerimizi
YÖK Başkanı
Özcan'a Sunduk

Bu sayımızda
Erzurum
Atatürk
Üniversitesi'ni
Tanıttık

Üniversiteler de normalleşiyor

Bilgi insanı özgünleştirir ve özgürleştirir. Edinilen her bilgi daha muhkem bir şahsiyetin oluşmasına hizmet eder, yeni bilgi önceden edinilmiş bilgilerle yeni terkiplere ve çağrışımlara ulaştırır, kişinin doğruyu yanlış ayırmasını, bilginin ışığında aydınlık yolda güvenli adımlarla ilerlemesini sağlar. Bilgiye erişemeyen kimseler, yönlendirmeye, kullanılmaya müsait kimselerdir. Bilginin üretildiği, paylaşıldığı, aktarıldığı kurumlar, eğitim kurumlarıdır. Eğitim kurumları içerisinde de üniversiteler, bilginin üst düzeyde üretildiği, işlendiği kurumlardır. Bu düzey, saygınlığı da beraberinde getirir ve toplum, bilimsel bilginin ışığından yararlanmak için alıcılarını üniversitelerin üzerine yoğunlaştırır.

Üniversiteleri universal bakıştan farklı bir yerde konumlandıran toplum mühendisleri, toplumu biçimlendirmek istedikleri ideolojinin kalıplarına dökmek için toplumun üniversitelere ve bilimsel bilgiye dönük saygısını dikkate alarak, üniversiteleri illa ki çalışma alanı içerisinde almışlardır. Bu manada üniversite yönetimlerinin yanaşık düzen eğitiminde tebarüz etmiş kimselerden oluşturulmasına dikkat edilmiştir. Sonuçta, gücünü motordan alan arka tekerleklerin tüm çabalarının direksiyon tarafından yönlendirilen ön tekerleklerin götürdüğü istikamette değer bulmasına benzer biçimde üniversite yönetimleri eliyle üniversite hocaları, üniversite idari personeli ve öğrenciler bünyenin reddettiği uygulamalarla baskı altında, adeta bir kışlada anlamlı-anlamsız, akli mantığı prangalayan kurallar manzumesi çerçevesi içerisinde hizmet vermeye-hizmet almaya mecbur bırakılmışlardır. Bunun yanında toplumla çatışmayı göze alan absürd çıkışlarla antidemokratik yaklaşımlara destek veren kimi üniversite yöneticileri, üniversitelerin saygınlığına da zarar vermiş, güvenilirliğinin sorgulanmasına neden olmuşlardır.

Türkiye, 21. yüzyılın ilk 10 yılında demokratikleşmeye dönük samimi çabalara ve girişimlere şahit oluyor. Bu girişimlerden elde edilen neticeler, toplumun her kesimine ve devletin her kurumuna yansıyor. Bu cümleden olarak, üniversiteler de demokratikleşmeden etkileniyor ve gerçek alanına, etki alanına çekiliyor.

YÖK, antidemokratik çıkışların alkışçıbaşılığını yapmaktan kurtulalı epeyi oldu. Bugün üniversitelerde bilimsel üretimi destekleyen, geçmiş dönemlerin mağduriyet konularını giderme yolunda adım atan bir YÖK var. Üniversitelerde kanayan yara olan başörtüsü yasağı sorununun çözümüne ilişkin inisiyatif alan bir YÖK var. Dünkü YÖK yönetimi zulmü pekiştirirken 'YÖK'ü elletmeyiz' diyenler, bugün 'YÖK kaldırılmalı' diyor. Biz, dün söylediğimizi bugün de söylüyoruz: 'YÖK'ün yetkileri çok geniş. YÖK yöneten değil eşgüdüm sağlayan bir kurum olmalı, yetkilerinin önemli bir kısmı üniversitelere devredilmelidir.'

Üniversitelerde işbaşına getirilen demokrat rektörler üniversiteleri, akademisyenlerin özgürce bilgi üretmelerine, demokratik haklarını endişe duymadan kullanmalarına, öğrencilerin özgürce üniversite havası teneffüs etmelerine, bilgileri nispetinde değerlendirilmelerine imkân sağlayan yapılar haline getirme uğraşı veriyorlar. Demokratik ortam, demokratik hakların kullanılmasına ilişkin sağlanan özgürlükler Eğitim-Bir-Sen olarak bizim de üniversitelerde daha çok varolmasını sağlayacaktır. Üniversitelerin önceki yapısından istifadeyle yukarıdan aşağıya doğru örgütlenen örgütlenmeler, Eğitim-Bir-Sen'in aşağıdan yukarıya doğru, demokratik teneffüsle, gönüllere hitabederek gerçekleştirdiği örgütlenme karşısında statükolarını muhafaza edemeyeceklerdir.

Çalışanları biz temsil ettiğimizde samimiyetin berekete dönüştüğünü, netice verdiğini hem kurum idari kurullarında hem de toplu görüşmelerde, çalışanlar, kamuoyu müşahede ediyor. 2010 yılı toplu görüşmelerinde konfederasyonumuzun elde ettiği kazanımlara içerideki sayfalarımızda genişçe yer verdik. MEB'de en çok üyeye sahip sendika olarak kurum idari kurulunda elde ettiğimiz neticeler MEB çalışanları tarafından memnuniyetle karşılanıyor. Eğitim hizmet kolunda 2011 yılında toplu sözleşme masasında eğitim çalışanlarını mutlaka biz temsil etmeliyiz. Bu doğrultuda önümüzdeki dönemde üniversitelere yönelik sendikal çalışmalarımızı daha da artıracacağız.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Hıdır Yıldırım
Genel Basın
Yayın Sekreteri

Memur-Sen Konfederasyonu

Eğitim-Bir-Sen Üniversite
Eğitimciler Birliği Sendikası Haber Bülteni Ekidir

Ek Sayı: 3 • Kasım 2010

EĞİTİM-BİR-SEN'in ücretsiz yayın organıdır.

Yayın Türü: Yerel Süreli

İdare Yeri:

EĞİTİM-BİR-SEN Genel Merkezi

G.M.K. Bulvarı Ş. Danış Tunalıgil Sokak No: 3/13

Maltepe/Ankara

Tel: (0.312) 231 23 06 • Faks : (0.312) 230 65 28

Cep: (0.533) 741 40 26 • (0.505) 640 82 33

www.egitimbirsen.org.tr

e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr

Sahibi:

EĞİTİM-BİR-SEN Adına

Ahmet GÜNDOĞDU

Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Hıdır YILDIRIM

Genel Basın Yayın Sekreteri

Yayın Kurulu

Halil ETYEMEZ

Erol BATTAL

Ahmet ÖZER

Esat TEKTAŞ

Ramazan ÇAKIRCI

Basın Danışmanı

Mahfuz YALÇINKAYA

Grafik Tasarım

Selim AYTEKİN

Baskı

Başak Matbaacılık

T: (0.312) 397 16 17

F: (0.312) 397 03 07

Baskı Tarihi : 06.11.2010

İçindekiler

09 Sorun Başörtüsü Değil,
'Akıl Örtüsü' Sorunudur

31 Eğitime Bakış'ın,
18. Sayısında
'Değerler Eğitimi'
Ele Alındı

10 Üniversite Çalışanlarının
Sorunlarına Yönelik
Çözüm Önerilerimizi
YÖK Başkanı Özcan'a Sunduk

32 **Yrd. Doç. Dr. Davut Okçu**
Akademik Özgürlük
Bağlamında YÖK Yasası ve
Tartışmalı Sicil Sistemi

18 **Halil Etyemez**
Ölümler Ayağa Kalksın

36 **Prof. Dr. Harun Cansız**
'Bilimin İzzetini Korumak,
Bizzat Bilim İnsanlarının
Görevidir'

19 Üniversitelerde
Şubeleşiyoruz

38 Erzurum
Atatürk Üniversitesi

20 **Prof. Dr. Mahmut Özbay**
Doçentliğe Atanma Esasları
Konusunda Yeni Bir Öneri
Çalışması

40 **Erdal Sağlam**
Ötekileştirilmiş Üniversite
İdari Personelimiz

24 **Prof. Dr. Çağfer Karadaş**
İlahiyat Fakülteleri İçin
Yeni Yapılanma/Bölümleşme
Önerisi

41 Sendikalı Olmak İçin
Pek Çok Sebep Var

26 **Yrd. Doç. Dr. Macit Yılmaz**
Gençlik ve Şiddet

42 Üyemizin Muvafakat
Talebini Reddeden
Kafkas Üniversitesi
Rektörlüğü'ne Dava Açtık

29 **Erol Battal**
Yeni Türkiye Kurulurken
Üniversiteler

43 'Sebeatsız ve Gereksiz'
Atamanın İptalini İstedik

30 **Hıdır Yıldırım**
Eğitime 'Doğru Yerden'
Bir Bakış

44 **Şube ve
Temsilciliklerimizden**

02

Genel Başkan
Ahmet Gündoğdu:
Özgür Sendika ve Katılımcı Demokrasi

04

İnanca Yönelik
Bir Hıncın Tezahürü:
Başörtüsü Yasağı

12

Son Toplu Görüşmede
9 Yılın En İyi Mutabakatına
İmza Attık

16

Daha Demokratik
Bir Türkiye İçin
Referandumda 'EVET' Dedik

Özgür Sendika ve Katılımcı Demokrasi

Ahmet Gündoğdu
Genel Başkan

Şimdi, daha iyi bir Türkiye için koşulları dönüştürebileceğimize daha çok inanıyoruz. Çünkü bugüne kadar çok şeyi başarabildiğimizi gördük; çünkü bize dayatılan mevcut koşullar insan eseridir ve toplumsal ilişkilerin sonucu ortaya çıkmıştır. Şunu da çok iyi biliyoruz; varolan çatışmaların ve yasakların sona erdirilmesi, gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesi, devletin gerçekten sosyal bir devlet olarak yeniden yapılandırılması ve yoksulluğun devlet yardımlarıyla "sürdürülebilir yoksulluk" olarak hayatımızın bir parçası olmaktan çıkarılması, birlikte başarabileceğimiz hedeflerdir

Edebiyatçıların, "Yazmaya nasıl başladınız" sorusuna verdikleri cevaplarda, "Yazdıklarımnda bir damar görülüyorsanız, bunu ilk okumalarımnda hatta ilk dinlediklerimnde; okumayı, yazmayı bilmediğim yıllarda aramam gerekir. O zaman dinlediklerim, farkında olmasam da, ilk damar açılması, ilk çizgi çekilmesini başlatmış olabilir" türünden anlatımlar buluruz.

İşçi sendikalarının "İşçi edebiyatı" başlığı altında örgütlü işçilerden yazma yeteneğine sahip olanların da eserlerinde, "Birlikte çalıştığımız insanların çoğunun makineyi, motoru, tankı, buhar kazanını, kırıcıyı, karıştırıcıyı, taşıma bantlarını, asidi, gazı ilk kez gören, genç ve orta yaşlı köylüler olduğunu bilmemiz gerekiyordu" diyerek bir başlangıç çizgisi oluşturmaya çalıştıklarına tanık oluruz. İşçilerin ve taşrada görev yapan memurların yaşadıklarını "sorum" olarak ele alan usta yazarlarımızın varlığını da biliyoruz. Ancak ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal yapıların doğal sonucu olarak sendikacılığımızın, hele memur sendikacılığımızın uzun bir geçmişi yoktur.

Bu ülkenin yüz yıllık (1900-2000) tarihinde -sendikacılık dahil- hangi konuyu ele alırsanız alın, karşınıza savaşlar, darbeler ve tek parti rejiminin açık ve örtülü şiddetini görürsünüz. Özellikle, tek parti rejimi dediğimiz, parti-devlet bütünleşmesine dayanan, bir siyasi partinin tek başına yasama meclisi ve hükümeti oluşturduğu yönetim, modern diktatörlüklere özgüdür. Eski diktatörler, genellikle muhaliflerini susturmak ve halkı siyaset alanının dışına itmekle yetinmişlerdir. 20. yüzyıl diktatörleri ise, iktidarı, "halktan uzak tutma stratejileri"ni tek parti üzerinden yürütmüşlerdir. Tek parti yönetimi, siyasi ayartma, sindirme ve propagandaları en küçük yerleşim birimlerine, toplumu oluşturan tek tek bireylere varıncaya kadar uzatmayı yöntem olarak seçmiştir. Muhafiz düşünce örgütlenmesinin yasak olduğu bir yönetim biçiminde, halkı uyarmak, yönlendirmek ve yönetmek görevini üstlenen bir partinin olağanüstü önem kazanması da doğaldır. Tam da bu nedenle bizdeki tek parti, bütün devletlerde olduğu gibi, bizde de asli kurumların (ordu, yargı, polis ve bürokrasinin) dahi önüne geçmiştir.

"Tek Parti" dönemi, örgütlü mücadele içinde olanları ilgilendiren, özellikle memurların örgütlendiği bizim gibi sendikaların üzerinde çokça durmaları gereken bir dönemdir. Çünkü bu dönemde, bizim gibi bir öğretmen¹, şiiir okuduğu için bir yıl hapis yatmış, yeniden görev almak istediğinde, düşüncelerinden vazgeçtiğini ispat etmek için zorlanmış, o da, "Benim Aşkım" adlı bir şiiir yazarak bağlılığını göstermiştir. İçinde "paşa" sözcüğü geçen, "Marko Paşa, Malum Paşa, Merhum Paşa, Öküz Paşa" dergileri İsmet Paşa'yı çağırıştırdığı için kapatıldığında, bu arada yazarların arasında olduğu için, öğretmenimiz tutuklanmış, "Çal-madan, çırpmadan bize ekmeğimizi verenleri aç, bizi giydirenleri donsuz bırakmadan yaşamak istemek bu kadar güç, bu kadar mihnetli, hatta bu kadar tehlikeli mi olmalı idi." dediği ülkeden yasal yollardan ayrılmak istediğinde pasaport verilmemiş, yasadışı yollardan Bulgaristan'a kaçarken, 1948 yılının ilkbaharında 'derin devlet'in eliyle hayatına son verilmiştir. Geride cevaplanmayı bekleyen onlarca soru kalmıştır. Bu olayı anılmaya değer kılan, çekirdek bir zihniyeti açık etmesindeki simgesel gücüdür. Çünkü cezalandırılan; bir insan, bir öğretmen, bir baba, bir oğul, bir kardeş, bir aydın, bir yazar-şair, bir yurttaş...

Tek Parti rejimi ve onun derin bağlan-tılarının gölgesinde yaşanan yüzyılın içinde, Birinci İş Yasası'nın çıkış tarihi 1936'dır. Dünyada esen demokratikleşme rüzgârıyla birlikte siyasal sistem de bu doğrultuda dönüşmeye başlamıştır. Sosyal politikanın toplu olarak kullanılan hak ve özgürlükler kanadında da yeni düzenleme ve gelişmelere rastlıyoruz. Cemiyetler (dernekler) Yasası'ndaki (1938) sınıf esasına dayanan dernek kurma yasağının kaldırılması, bütün eksiklik ve olumsuzluklarına rağmen "**Birinci Sendikalar Yasası**" toplumsal değişimin bir başarısı olarak, ancak 1947 yılında çıkabilmiştir. Bu yasaya göre sendika kurma hakkı yalnız iş yasasında tanımlanmış olan işçilere ve işverenlere tanınmıştır. Yasadaki tanıma girmeyen işçiler, ne sendika kurabilirler ne sendikalara üye olabilirler; tanıma uysalar bile, esnaf yanında çalışanlar da sendika kuramaz ve sendikalara üye olamazlardı.

¹ bk. Sabahattin Ali, <http://taraf.com.tr/ayse-hur/makale-bir-baska-derin-cinayetin-anatomisi-sabahattin.html>

Demokrat Parti'nin (liberal-muhafazakâr) parti programının yedinci maddesinde, *"ulusumuzun ekonomik ve toplumsal alanlarda hızla örgütlenmesi ve daha bilinçli bir birliğin doğması için, işçilerin, çiftçilerin, tüccar ve sanayicilerin, serbest meslekler mensuplarının, memur ve öğretmenlerin, yüksek öğretim öğrencilerinin, mesleki, toplumsal ve ekonomik amaçlarla dernekler, kooperatifler ve sendikalar kurmaları gerekli"* ifadeleri yer almasına karşılık uygulamada bu konuda herhangi bir şey yapılmamıştır.

"İkinci Sendikalar Yasası" 1963'te kabul edilmiş ve 12 Eylül darbesiyle askıya alınmaya kadar yürürlükte kalmıştır. Özgürlük, örgütlenme ve demokrasi karşıtı darbelerin ilk yaptıkları işlerden biri de, sendikaları kapatmak, sendikal faaliyetleri yasaklamak olmuştur. Uluslararası belgelerde hak ve özgürlüklere ilişkin olarak benimsenen kazanımlar, kural gereği, insanlar arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın -çok az istisna ile- herkese eşitlik içinde tanınır. Memurlara sendika hakkı ve özgürlüğü de bu kapsamda ele alınmıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1948'de kabul ettiği ve Türkiye'nin de olumlu oy kullandığı Sendika Özgürlüğüne ve Sendika Haklarının Korunmasına İlişkin 87 sayılı Sözleşme, genel niteliktedir ve memurları da kapsamaktadır. İmzalasın ya da imzalamasın, üye her devlet bu sözleşme ile bağlıdır.

12 Eylül darbesi, asker-sivil bürokrasinin yitirmiş oldukları iktidarı yeniden ele geçirme çabalarının son girişimidir. Sendikaların kapatılması ve Sıkı Yönetim Mahkemeleri aracılığıyla sendikacılara verilen ağır cezaların yanı sıra, 1983'te yürürlüğe sokulan **"Üçüncü Sendikalar Yasası"** ile sendikaların siyasal gücü-işlevleri ve sendikacılık hareketine ağır darbeler vurulmuştur. Örgütlü mücadele ile ilgi olarak verilen ceza ve kapatmaların çok bilinen bir gerçeği vardır ki, bunu başucu yasası yapmalıyız. Her despotizm doğası gereği zorbadır; her despot, ister birey ister sınıf olsun, bütün siyasi ve ekonomik gücü tek başına kullanmak ister. Bu haksız paylaşımı yüzünden terdirgindir, korkaktır; kendi varlığının güvencesini insanların yalıtılmışlığında görür. Bu yüzden de tarihin bütün sömürücü, zorba sistemleri ve liderleri, insanları insanlardan, kurumları insanlardan, kurumları birbirinden izole ederek, birini ötekine düşman kılarak hayatta kalmaya çalışmıştır. Çünkü

hiçbir birey, tek başına bir sözleşmeye sahip olsa bile, güçlü olanın çıkarını korumaya endekslenmiş bir devlet ya da güçlü sermaye sınıfına karşı hak ve menfaatlerini koruyamamıştır.

Yine örgütlü mücadeleyi zorlaştıran, aynı zamanda da zorbaların bugüne kadar ustalıkla arkasına gizlendikleri 'kutsal devlet' algısını da bugün ulaştığımız bilinç seviyesiyle yeni baştan ele almalıyız. Kutsal diyerek, bugüne kadar her türlü hukuksuzluğun gerekçesi haline getirilen devletin, gerçekte kutsallıkla ilgisinin olmadığını, taraflı olduğunu, güçlü olanın çıkarlarını koruduğunu, gırtlığına kadar ideolojiye battığını, yönetsel bir araç olduğunu açıkça gördük. Şimdi bana, "Devlet nedir" diye sorsalar, cevabım aşağı yukarı şöyle olurdu: "Bir avuç sivil-asker bürokrat ve bu sınıfın ekonomik-siyasal çıkarlarının ta kendisidir" derdim. Bugünlerde mevcut yapı değişiyor olsa bile, çekirdek zihniyetin hâlâ direndiğini söyleyebiliriz.

Öncü kadrolarımızın, başta Mehmet Akif İnan olmak üzere, 1992 yılında kurdukları Eğitim-Bir-Sen'i var etme mücadelesini, bugün ulaştığımız büyük başarıyı, tarihin günümüze kadar taşıdığı bu görünen-görünmeyen torulardan bağımsız düşünmek, bu davaya emek veren insanlara haksızlık olur. Eğitim-Bir-Sen, mücadele ettiği siyasal yapının dayattığı kısıtlamalar üzerinde yükseldiği temel değerler ve geliştirdiği örgütsel kültür açısından bakıldığında, tam bir devrimdir. Çünkü örgütümüzün içinde bulunduğu gelenek açısından "sendikacılık" yeni bir örgütlenme ve mücadele etme aracıdır. Bunun için yeni sendikal teori ve pratiği birlikte geliştirmiştir.

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen, vesa yet kültürünün klasik ve modern biçimlerinden hiçbirine teslim olmadan, hiçbir ezberin ve ucuz tarifenin peşine takılmadan, özgün bir dil geliştirmeyi başarmıştır. Örgüt olarak bizim, sipariş edilmiş dostlarımız ve düşmanlarımız olmadı. En doğudan en batıya kadar yurdun her bölgesinde hakkın, adaletin, emeğin ve özgürlüğün savunucusu olduk. Adında milli de olsa içgüdülere, reflekslere ve darbecilere ev sahipliğine indirgenmiş bir örgütsel aklımız olmadı. Örgütsel varlığımızı ve varoluşumuzu devlete karşı olmak biçiminde temellendirmedik. Yerinde ve zamanında olmamız gereken yerde olduk. Çatışmadan, ötekileştirmeden, etiketlere teslim olmadan, etiketlenmekten korkmadan, doğrunun ve ha-

kikatin yanında olmasını bildik. Darbeciler, zalimler, zorbalar hariç, hep uzlaşma ve diyalogdan yana olduk.

Bu nedendir ki, diğer memur konfederasyonlarının aksine, sorumluluk alma, diyalog ve çözümden yana olma ilkemizin gereği, milletin temsilcisi olan iktidarla köprülerimizi hiçbir zaman atmadık. Toplu sözleşme yoksa bir daha masada olmayacağız, derken de haklıydık; Abant'ta kamu görevlilerinin ve sendikalarının toplu sözleşme ve grev hakkıyla ilgili Çalıştay'da memurların tek temsilcisi olarak bulunurken de. Sonuç olarak, memurların örgütlü mücadelesinde en önemli aşamayı biz, Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen ailesi, **"Dördüncü Sendikalar Yasası"**nı Anayasa'ya yazdırdık: "... Memurlara ve diğer kamu görevlilerine toplu sözleşme yapma hakkı tanınacak. Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde, taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'na başvurabilecek. Kurul kararları, kesin ve toplu sözleşme hükmünde olacak. Toplu sözleşme, emeklilere de yansıtılacak..."

Yeter mi? Hayır. Ancak demokratikleşme, sendikal haklar, temel hak ve hürriyetlerle ilgili yeni bir süreç başlamıştır. Memur-Sen'e bağlı sendikalarımızla birlikte uyum yasaları üzerinde çalışıyoruz. Şimdi, daha iyi bir Türkiye için koşulları dönüştürebileceğimize daha çok inanıyoruz. Çünkü bugüne kadar çok şeyi başarabildiğimizi gördük; çünkü bize dayatılan mevcut koşullar insan eserdir ve toplumsal ilişkilerin sonucu ortaya çıkmıştır. Şunu da çok iyi biliyoruz; varolan çatışmaların ve yasakların sona erdirilmesi, gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesi, devletin gerçekten sosyal bir devlet olarak yeniden yapılandırılması ve yoksulluğun devlet yardımlarıyla "sürdürülebilir yoksulluk" olarak hayatımızın bir parçası olmaktan çıkarılması, birlikte başarabileceğimiz hedeflerdir. Kim ki statükodan yanadır, onu bulunduğu yerden uzaklaştırmak da bizim asli görevlerimizden biridir. Bunun için herkes ilkin kendi iç dünyasının tanığı olmalı; orada yozlaşmış, sıradan ne varsa söküp atmalıdır. Aksi halde dış dünyanın değişmesi, yasaların düzenlenmesi yetmez; çünkü makam ve hükmetme peşinde koşmalarla büyük dönüşümleri gerçekleştiremeyiz. En önemlisi de, kendimiz ve ülkemiz için taşıdığımız idealleri, sahip olduğumuz enerjiyi ortak bir gelecek için eritip, bütünsel bir güç haline getirerek başarabiliriz.

İnanca Yönelik Bir Hincin Tezahürü:

Başörtüsü Yasağı

Ülkemizin en yakıcı sorunlarının başında başörtüsü yasağı gelmektedir. Bu yasağın toplumdaki tahakkükünü ortadan kaldırmaktadır. Bu yasağın kaldırılmasına yönelik taleplerin her gün yeni baştan dile getirilmesi ve özgürlüklerle, demokrasiyle, insan haklarıyla ilgili her tartışmanın konusu olması; bazıları için şaşırtıcı/gereksiz görülebilir. Ancak bu yasağın kaldırılması her gün yeni baştan ve her gün yeni mağduriyetler üretmekte ve bunu sürekli kılmaktadır. Bu sebeple, yasağın dile getirilmesinin zamanlamasının uygun olup olmadığıyla ilgili değerlendirmeler anlamsızdır.

Yıllardır, başörtüsü serbestisiyle ilgili talepler bilinçli olarak sadece üniversiteyle sınırlanmış gibi gösterildi. Halbuki yasağın yoğun olarak uygulanmaya başladığı 28 Şubat sürecinde binlerce kamu çalışanı işinden atıldı. Hatta özel eğitim ve sağlık kurumlarında bile bu yasağın uygulanarak mağdurların sayısı onbinlere ulaştı. Ancak bu mağduriyetlere ve karşı duruşlara medya kör ve sağır oldu. Bu görmezden gelmeyle, başörtüsünün mağduru sadece üniversitede okuyan kızlarımız gibi bir algı oluşturuldu. Yasağın nedeniyle kız çocuklarını okula gönderemeyen ailelerin yaşadıkları görmezden gelindi. "Haydi kızlar okula" şovlarını sergileyenler, gördükleri başörtüsü yasağı nedeniyle okula gönderilmeyen çocuklar gerçeği karşısında susmak zorunda kaldılar.

Eğitim-Bir-Sen olarak, başörtüsü yasağını hukuksuz, temel hak ve özgürlüklere aykırı bir uygulama olarak değerlendirdik ve bu bilinçle hareket ederek, yasağa ve yasakçılara karşı çıktık. Başörtülü olduğu için işinden olan eğitim çalışanlarının sorununu dert edinerek, mağdur olmalarına yol açan keyfi uygulamaları yargıya taşıdık. Onlarca eylem yaptık.

Kadınların eğitim ve çalışma hayatında gerektiği gibi ve arzu edildiği ölçüde yer alamayışlarının en büyük nedeni olan başörtüsü yasağını, 28 Şubat'ın en baskıcı döneminde ve sonrasında en yüksek sesle protesto ettik. Çünkü, başörtüsü yasağı nedeniyle üniversite kapılarından çevrilen kızlarımız, başörtüsünden vazgeçmemekle eğitimlerinden vazgeçmişlerdir. Başörtülü oldukları için sürgün edilen, başörtüsünden vazgeçmeyince görevlerine son verilen öğretmenlerimiz, işlerinden-ekmeklerinden vazgeçmişlerdir.

'Başörtüsü siyasal simge' diyenler, konuyu çarpıtma niyeti ve gayretiyle bu sava sarılmaktadırlar. Başörtüsüne karşı takınılan yasakçı tutum, kadınların önemli bir kısmını sosyal hayatın dışına itmekte, bu itilmişlik, başörtülülerin devlet ve vatandaşlık algısında olumsuz kanaatlere dönüşmektedir.

İnanç hususunda hassasiyeti olan kadınların, inancın gereğini, emrini yerine getirme bakımından başörtüsü takmalarına mani olan sistemin çağdaş, özgürlükçü, medeni sıfatlarıyla tavsifi mümkün değildir. İnsanları, giyim-kuşamına, görünüşüne, inancına göre yaftalamak ve ona göre farklı muamelede bulunmak Ortaçağ Avrupası'nın alameti ve uygulamasıdır.

Fransızlar'la Mücadeleye Girmeden Evvel Cereyan Eden Mühim Hadiseler*

"Uzunoluk vak'ası, 31 Ekim 1919'da oldu. Maraş'ta millî varlığa ve namusa uzatılan el, Hacı İmâm adındaki fakir bir sütçünün vicdanından sadır olan emre boyun eğme ile kırıldı. Gün, cuma idi. Vakit ikinci ile akşam arası. Birkaç Fransız askeri, çarşı ve pazarda sattıkları cakayı bitirememişler, kışlaya giderken de rastladıkları Türkler'e saldırıda bulunmuşlardı. (...)

Bir kaç tanesi de Hükümet konağı kapısındaki nöbetçiye sataşmış, Hükümeti küçültücü ve tahkir edici sözler söylemiş ve nöbetçiden fuhuşhâne göstermesini istemiş ve oradan geçmekte olan posta müvezzini dövmüşlerdi.

Çarşıda yaptıkları keselerine kalmış olan bu çılgınlar da, Uzunoluk çarşısından geçerken, hamam önündeki küçük meydandan yola inmekte olan, hamamdan çıkmış kadınları görmeleri ile kuduruyordu. O ana kadar vaki tecavüzlerine karşılık görmediklerinden ve zora gelmediklerinden cesaretleri artmıştı. Kendilerini birer keskin kılıç ve önlere gelenleri kesip doğrayacaklarını sanıyorlardı.

Yollarını bıraktılar, kadınların inmekte olduğu küçük meydana saptılar ve birisine yaklaşarak:

— "**Burası artık Türkler'in değildir, Fransız memleketinde ise peçe ile gezilmez...**" sözü ile kadıncağızın peçesini yırttılar.

Peçesi yırtılan kadın bayılmış, yere yıkılmıştı; öbür kadınlar feryâda başlamışlardı. Biraz geride ve yan tarafta bulunan kahvedeki halk, feryâda koşullar ve hadiseyi görerek Fransızlar'a yollarına dürüst devam etmeleri hakkında nasihatta bulundular. Fakat Fransız askerlerinden fena sözlerle ve silâhla mukabele gördüler. Fransızlar'ın attıkları kurşunlardan iki Türk yaralanmış ve bunlardan Çakmakçı Said'in yarası ağır olduğundan yere yuvarlanmıştı. İngiliz Süvari devriyesi geldiği halde, Fransızlar hâlâ yatışmamışlardı. O sırada Sütçü İmâm hızır gibi yetişti, belindeki Karadağ tabancasını çıkardı, peçeyi yırtan ve Said'i yaralayan azgını nişan aldı ve tetiği çekti. Silâh seslerine İngiliz subayları da gelmişti. Sütçü İmâm kaçmış ve yaralı, otomobil ile kışlaya kaldırılmıştı. Bu olaydan sonra Maraş'ta Fransız işgaline karşı kuvvetli ve imanlı bir mukavemet başladı."

(*) Uzunoluk, İstiklâl Harbinde Kahramanmaraş, Adil Bağdadlılar, Kervan Yayınları, 1. Baskı, 1974, İstanbul (s. 47-48).

Başörtüsü yasağı kanayan bir yara, başörtüsü yasağı 'öteki' oluşturan bir sorundur. Yapılan araştırmalar, gerek Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçelerinde gerekse üniversite ve yargı çevrelerinin yasağı savunmasında başvurulmuş en güçlü argüman olan 'başörtüsü yasağının laikliğin bir gereği olduğu' yönündeki yargı ve yorumların halk tarafından kahir bir ekseriyetle reddedildiği açıkça görülmektedir.

Milletin başörtüsüne bakışının, başörtüsünü inancın bir gereği, hak ve özgürlüklerin yansıması yönünde olduğu açıktır. İnançlara karşı düşmanlıktan ve başörtüsü yasağından nemalanan marjinal, ancak tuttukları köşeler bakımından etkili ve sesi çok çıkan bir azınlık dışında milletimizin kahir ekseriyeti, başörtüsünün eğitim ve çalışma hayatında serbest olmasına yönelik yapılacak düzenlemelerden memnun olacaktır. Toplumsal barışa, moral değerlerin artırılmasına hizmet edecek böyle bir düzenlemenin de vakti çoktan gelmiştir.

Gerek YÖK'ün idari telkin ve tasarruflarıyla gerek rektörlerin fiili durum oluşturmak suretiyle üniversiteleri huzur ve kardeşliğin 'evrenkenti' haline dönüştürmesiyle gerekse 411 ele eklenecek, şaşı bakışı geçmiş CHP'nin konuya sempatik yaklaşmasıyla elde edilecek yasal/anayasal düzenlemelerle başörtüsü yasağı sona erdirilmeli, pek çok alanda dünya liginde zirveyi zorlayan Türkiye, insan hak ve özgürlükleri hususunda bir ayıbı sürdürmekten kurtulmalıdır.

Yasağın Kısa Bir Tarihçesi

1950'den sonra kırsal kesimdeki insanların yoğun olarak kentlere göç etmeleri ve okuma yazma bilen kadın oranının hızla artmasıyla başörtülü öğrenciler yükseköğretim kurumlarında görülmeye, başörtüsü yasakları da gündeme gelmeye başladı.

1969 Şubatı'nda bir kasabada lise müdürü ve devletten yana tavır tapan bazı sol görüşlü öğretmenlerin okula tesettüre uygun giyinerek gelen kız öğrencilerin başörtülerini ve mantolarını parça parça edip on-

ları okuldan kovuşları, kasaba ahali-sinin büyük bir üzüntü içinde saldırgan müdürü ve öğretmenleri protesto etmelerine neden olmuştur. Bu tür olaylar kız öğrenci almaya başlayan İmam Hatip liselerinde de görülmüyordu. 26 Ocak 1971'de Isparta İmam Hatip'te Matematik öğretmenin okul bahçesinde gördüğü te-settüllü öğrencinin başörtüsünü çeki-p yırtması, bu olaylardan yalnızca biriydi.

Türkiye, başörtüsü tartışmalarının bugünkü halini aldığı ilk olayla, gençlik hareketlerinin dünyayı sardı-ğı yıllarda karşılaşır. Ankara Üniversi-

Başörtüsü yasağının tekrar yoğun olarak gündemimize girmesi, darbe-ler tarihinin son halkası olan 28 Şubat 1997 müdahalesiyle birlikte oldu. 28 Şubat, rejimin militer renginin koyulaştığı ve bu koyuluğun süreklilik ve meşruiyet kazanmaya çalıştığı, genelde mütedeyyin kesimin özelde ise başörtülü öğrencilerin artan baskılara maruz kaldığı bir süreçtir. Bu süreçte birlikte yükseköğretim kurumlarında başörtüsü yasağı hızla uygulanmaya başlarken, 2002 yılına gelindiğinde, yasağın uygulanmadığı üniversite kalmamıştı.

Yasakçı uygulamalardan, yönetim kadrolarındaki öğretim üyeleri de paylarına düşeni aldılar. YÖK'ün başörtüsü yasağına "uygulama alanı" olarak seçtiği İstanbul Üniversitesi'nde Rektör Kemal Alemdaroğlu'nun, yasağın uygulanabilmesi için yetkilerini gaspettiği bir dekanla üç bölüm başkanı görevlerinden istifa etmek zorunda kaldılar. Ayrıca, öğretim üyelerinden ve yöneticilerden, yasağın üniversite genelinde eksiksiz uygulanmasını isteyen Alemdaroğlu'nu eleştiren Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Biyofizik Bölümü Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Şefik Dursun'un görevine derhal son verildi.

Yasaklar karşısında artan tepkilere, dönem sonu olmasına rağmen YÖK'ün cevabı, okuldan ihraç tehdidi oldu. Okuldan ihraç gerekçesi yapılması da hiçbir 'resmi' tepkiye yol açmadı.

Aralık 98'de toplanan YÖK Yürütme Kurulu, 1998 Üniversite Giriş Sınavı başvurularında, başörtülü fotoğrafı kabul etmeme kararını genişleterek, ÖSYM'nin yükseköğretim kurumlarına öğrenci alımıyla ilgili olarak yaptığı bütün sınavların başvurularında "başörtüsüz fotoğraf" şartını aramaya başladı. Toplantıda ayrıca, Lisansüstü Eğitim Sınavı (LES), Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS), Yabancı Öğrenciler Sınavı'nda (YÖS) da başı açık fotoğraf şartı getirildi. Bursa'da yapılan Rektörler Komitesi ve Üniversitelerarası Kurul toplantısında da, başörtüsü takan öğrencilerin bir an önce cezalandırılmaları istendi.

YÖK'ün 1998 yılı raporu açıklandığında, "öğrenim özgürlüğünü biç-

Başörtüsü yasağı, ayırım yapılmaksızın sona erdirilsin

ORDU - Eğitim Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, "Eğitim ve çalışma özgürlüğü açısından engel oluşturan başörtüsü yasağı sona erdirilmeli" dedi. Sendikalar çalışmaları için geldiği Ordu'da basın açıklaması yapan Gündoğdu, YÖK'ün Anayasal kurum niteliğine son verilerek yüksek öğretim kurumları arasında koordinasyon sağlayan bir yapıya dönüştürülmesi gerektiğini savundu.

Gündoğdu, şunları kaydetti: "YÖK'ün Anayasal kurum niteliğine son verilerek, Yüksek Öğretim Kanunu içinde düzenlenmek şartıyla yüksek öğretim kurumları arasında koordinasyon sağlamaya görevli bir yapıya kavuşturulması gerekir. Bir yüksek öğretim koordinasyon kurulu oluşturulmalı ve söz konusu kurulun rektör atamaları dahil olmak üzere yüksek öğretim kurumlarıyla ilgili icrai işleri yapma yetkisi olmamalıdır. Eğitim ve çalışma özgürlüğü açısından engel oluşturan başörtüsü yasağı sona erdirilmeli."

"Başörtüsü yasağı, hizmet alan ve hizmet gören şeklinde ayırım yapılmaksızın sona erdirilmeli" diyen Gündoğdu, "Farklı uygulamalar yapılmasının önüne geçen bağlayıcı bir hükme yeni Anayasa'da yer verilmesi gerekmektedir" dedi. (aa)

tesini İlahiyat Fakültesi öğrencisi Hatice Babacan, 1967 yılında başı örtülü olarak İslam Tarihi dersine girer. Kürsüdeki hoca Prof. Dr. Neşet Çağatay, Babacan'ı farkederek ve "Ya başını aç ya da dışarı çık!" der. Gerilimin sürmesi ve genç kızın bir gün tartışma esnasında bayılması üzerine konu basına yansır. İlahiyat Fakültesi'nde öğrenci eylemleri yapılır. Bu eylem, öğrenci eylemlerinin ilki olarak Türkiye tarihine geçer.

12 Mart muhtırasının ardından başörtüsü yasağıyla ilgili somut örnekler artmakla birlikte özellikle 12 Eylül 1980'de yapılan askeri darbeyi takip eden yıllar boyu ülke gündeminden başörtüsü ve başörtülü öğrenci tartışmaları eksik olmadı. 12 Eylül darbesinden sonraki yıllarda Türkiye'de genç kızların ve kadınların başörtüleri cunta lideri tarafından sürekli dile getirildi.

me operasyonu" resmi rakamlarla bir kez daha gözler önüne serildi. Raporla göre, 1998 yılında kılık-kıyafet genelgesine uymadığı gerekçesiyle 101'i bir veya iki yarıyıl olmak üzere toplam 637 öğrenci okuldan uzaklaştırıldı. Bin 579 öğrenciye uyarı, bin 17 öğrenciye de kınama cezası verildi. Bin 6 öğrenci hakkında soruşturma devam ederken, bunlara 1999 yılı içerisinde çeşitli cezalar verildi, üniversitelerde disiplin yönetmeliğine aykırı davrandığı gerekçesiyle de 25 öğretim görevlisi ve idari personel, üniversite öğretim üyeliği mesleğinden veya kamu görevinden çıkarıldı. 91 üniversite görevlisine aylıktan kesme, 140'ına kınama, 216'sına uyarı, 9'una da kademe ilerleme

cezası verildi. Disiplin yönetmeliğine aykırı davrandığı gerekçesiyle 57 üniversite personeli hakkında açılan soruşturma da 1999 yılına sarktı.

Başörtüsü takan öğrencilerin tek amacı, kendileri ile aynı konumda olan, aynı sınavı kazanan, serbestçe eğitimini tamamlayan arkadaşları gibi eğitim hakkını kullanarak mezun olmayı ve uzun zaman maddi, manevi çaba göstererek kazandığı ve senelerce okuduğu okullarından diplomasını almak istemeleriydi. Eğitimlerini tamamlayabilecekleri herhangi bir eğitim kurumu bulunmadığından, binlerce öğrenci okulu bırakmak zorunda kaldı. Bazı öğrenciler ise, eğitimlerini tamamlamak üzere yurtdışına gittiler. Türkiye'den baş-

ka, herhangi bir ülkenin üniversitelerinde başı örtülü eğitim görmeleri engellenmemektedir. Fakat yurtdışında eğitim görmenin maliyeti çok yüksekti. O yüzden de birçoğu eğitim alma hakkından vazgeçti.

Yükseköğretim görmeyi amaçlayan başörtülü öğrenciler, kendileri için çok önemli olan iki haktan birisini seçmeye, diğerini ise feda etmeye zorlandılar. Başını örten öğrencilere, eğitimlerini tamamlamaları için izin verilmemekte ve başlarını açmaları şart koşulmaktaydı. Öğrencilerin peruk takarak eğitimlerini devam ettirmeleri bile, düşünceleri gerekçe gösterilerek engellenmekteydi. Bu durum, eğitim, din ve vicdan özgürlüğüne müdahale anlamına gelmekteydi. Halbuki, başörtüsü din ve vicdan hürriyetinin tezahürüdür. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın değişik tarihlerde verdiği fetvalar vardır. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 1993 tarihli fetvasına göre, "kadınların başörtülerini, saçlarını, başlarını, boyun ve gerdanlarını iyice örtecek şekilde yakalarının üzerine salmaları; Dinimizin, Kitap, Sunnet ve İslam alimlerinin ittifakı ile sabit olan kesin emridir. Müslümanların bu emirlere uymaları dini bir vecibedir."

Bu noktada, başörtüsünün din ve vicdan hürriyeti bağlamında değerlendirilmesi gerektiği açıklık kazanmaktadır. Din ve vicdan hürriyeti, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan kişiye bağlı dokunulmaz bir haktır. Bu durumda inandığı gibi yaşama; ibadet özgürlüğünün, din ve vicdan hürriyeti kapsamında olduğunda şüphe bulunmamaktadır.

Alemdaroğlu, Başörtülü Araştırma Görevlisini Müzeye Kilitledi

Şükran Erdem, Haziran 1996'da Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Hevesli ve başarılıydı. Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda 5'inci olmuştu. Hedefi, akademik kariyer yapmaktı. Bir gün, okulun koridorlarında, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu'nun gözüne Erdem'in başörtüsü çarptı. Alemdaroğlu, kendisine "kılık kıyafet kanunu ve yönetmeliklerine aykırı" şekilde görev yapamayacağını söyledi. Araya hatırlı kişiler girince, Alemdaroğlu "peki" diyerek şart koştu: Erdem ortalıkta görünmeyecekti. Hatta bunun yolunu da buldu. Erdem'i birkaç kitap, bir iskelet ve bazı tıbbi malzemelerin sergilendiği Genel Cerrahi Müzesi'nde görevlendirdi. Bir süre sonra, Erdem'i başörtülü bir ziyaretçisiyle bölüm koridorunda gören Alemdaroğlu, bu kez daha radikal bir karar aldı ve Erdem'i müzeye kapatıp kilidini görevliye teslim etti. Her sabah müzeye girdikten sonra kapı üstüne kilitlenen Erdem, ancak öğle tatilinde veya ihtiyacı olduğunda dışarı çıkabiliyordu. Üç ay sonra genç kadın duruma isyan etti ve konu basına yansıdı. Hararetli tartışmalar yaşandı. Olay, TBMM İnsan Hakları Komisyonu raporlarına girdi. Böylece 1982'den beri rafa kaldırılmış olan başörtüsü yasağı İstanbul Üniversitesi'nde yeniden uygulanmaya başladı. Erdem görevinden ayrıldı. Fakat onun başından geçenler, pek çok insanın hayatını etkiledi. Başörtüsü yasağı, Türkiye'de okuyamayan binlerce gencin yurtdışına gitmesine neden oldu.

Aslında bu konu, 1950'lerden beri ara ara gündeme geliyordu. O yıllarda kamusal alanda başörtüsü taktığı için tepki gören Dr. Hümeysra Ökten Suudi Arabistan'a yerleşti. 1967'de Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencisi Hatice Babacan başını örttüğü için okuldan atılınca, Türkiye'deki ilk öğrenci eylemi yapıldı. 1982-1997 arasında pek sorun olmayan başörtüsü, 90'larda farklı bir boyut kazandı. Önce başörtüsü yerine "türban" demeye başlandı. Üniversitelerde kurulan "ikna odaları" genç kızlara başörtülerini çıkarmalarını salık vermek içindi. Sonuç beklendiği gibi olmadı. Eğitimine başörtüsüyle devam etmek isteyen pek çok genç kız, başını açtı ama bir bölümü taviz vermedi.

Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu:

Başörtüsü yasağı kaldırılınsın

ADEM ÖZKÖSE / İSTANBUL 1988 Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, "Başörtülü öğrenci ve öğretmenlerin önündeki bu tür tuzakları bir an önce kaldırmalıdır" dedi.

Vaktin sorularını cevaplayan Ahmet Gündoğdu, devletin halkla barışabilmesi için başörtülülere yaklaşımını yeniden gözden geçirmesi gerektiğini belirterek, sunları söyledi: "Bagnaz toplum mühendisleri tarafından, başörtülü oldukları için görevlerine son verilen öğretmenler ve okullarından

atılan öğrencilerin mağdur yetileri bir an önce sona erdirilmelidir. Hem Avrupa Birliği'ne girmek için birtakım çabalar yapacaksınız, hem de ülkemizdeki en utanç verici yasaklardan olan başörtülü yasağını kaldırmayacaksınız. Bu büyük bir çelişkidir. Hükümet bir taraftan, 'Haydi kızlar okula' derken; diğer taraftan da başörtülü kızların niçin okuyamadığını unutmamalıdır."

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu sene uygulamaya konulacak olan yeni eğitim müfredatının yeniler

için umut verici olduğunu ifade eden Gündoğdu: "Eğitim sistemimiz kendi öz kültürümüzle uyum içinde olmalıdır. İthal eğitim sistemleri ile bir yere varılmaz. Türkiye'de ne yankı ki gündüye kadar halkın kültürü gözönünde bulundurularak bir eğitim sistemi hazırlanamamıştır. Milli Eğitim Bakanımın bu yönde attığı adımları olumlu buluyoruz" dedi.

Ahmet Gündoğdu, başta İmam Hatipler olmak üzere meslek özetlerinin önünü açmaları yönünde hükümetin de çağında bulundu.

Hukuki Boyut

Türkiye'de çok sayıda kız öğrencinin üniversitelerdeki eğitimlerini kısıtlayan başörtüsü yasağı, hukuki açıdan olduğu kadar demokratik açıdan da sorunlu bir nitelik arz etmektedir. Başörtüsü/turban ayırımı ve bunlardan birisine yönelik daha toleranslı(!) bakış açısı yanında, başörtüsünün artık bir siyasal simge haline aldığı ve bu nedenle yasaklandığı biçimindeki argüman da, yasağı savunmakta ısrarcı olanların ne derece tutarsız, sakat ve tatminkâr olmaktan uzak kaldıklarını gözler önüne sermektedir.

Başörtüsü yasağındaki en önemli sorun, hukuki yaklaşımda kendisini göstermektedir. 1980'li yılların sonlarından itibaren daha yoğun biçimde kendini hissettiren üniversitelerdeki başörtüsü yasağı, hukuki temelden tamamen yoksundur. Ancak, bu hukuk dışı yasak, ona rağmen uygulanmaya devam etmektedir. Anayasa Mahkemesi, üniversitelerdeki başörtüsü yasağını kaldırmayı hedefleyen kanuni düzenlemeyi 1989 yılında iptal etmişti. Ardından çıkarılan ve yürürlükteki kanunlara aykırı olmayan kılık ve kıyafetlerin serbest olduğuna dair kanun hükmüne ilişkin olarak Anayasa Mahkemesi'ne açılan iptal davasında ise, Mahkeme, iptal istemini reddederken, dava konusu düzenlemenin başörtüsü özgürlüğünü kapsamadığını belirtmişti. O tarihten bu yana süren başörtüsü yasağını kaldırmak amacıyla 2008'de 411 milletvekilinin olumlu oyu ile Anayasa'nın 10 ve 42. maddelerinde yapılan değişikliği de Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin içtiha-dı göz önünde bulundurulduğunda, ilk bakışta sanki üniversitelerdeki başörtüsü yasağının bir hukuksal teme-

li olduğu düşünülebilir. Oysa buradaki temel yanlış, konuya ilişkin yaklaşımda kendini göstermektedir. Kamu hukukunda özgürlükler için geçerli olan temel ilke, "özgürlük kuralı, sı-

nırlama istisnadır" ilkesidir. Yine bu ilkenin gereği olarak özgürlüğün sınırlandırılması için açıkça pozitif bir kurala ihtiyaç vardır ve 1982 Anayasası'na göre temel hak ve özgürlüklere ilişkin sınırlamalar ancak kanunla getirilebilir. Bu ilke, başörtüsü konusuna uyarlandığında, üniversite öğrencilerine ilişkin başörtüsü bir özgürlük olarak kabul edilmelidir ve bu konuda bir yasak getirilecekse, bunun açıkça ya Anayasa'da zikredilmesi ya da kanunla getirilmesi gerekir. Oysa Türkiye'de şu anda ne Anayasa'da ne de herhangi bir kanunda üniversite öğrencilerinin başörtüsü takmasını yasaklayan bir hüküm bulunmaktadır.

Bazı Ülkelerdeki Uygulamalar

Fransa: Laikliğin kalesi Fransa'da üniversitelerde başörtüsü serbest. Ancak 2004'teki yasayla alt derece okullarda başörtüsü yasağı getirildi.

Almanya: Almanya, başörtüsüyle, Fereshta Ludin adlı öğretmenin 1999'da derse başörtüsüyle girmek istemesi üzerine tanıştı. Bu davanın sonunda Anayasa Mahkemesi 2003'te öğretmenlerin başörtüsü giymesini serbest bıraktı. Ancak yine de son kararı yerel yönetimlerin inisiyatifine bıraktı.

Belçika: 2009'da milletvekili seçilen Türk asıllı Mahinur Özdemir, Valon Liberal Partisi'nin itirazlarına rağmen başörtüsüyle meclis genel kurulunda yemin ederek, Avrupa'nın ilk başörtülü milletvekili oldu.

İspanya: Katalonya bölgesi hariç İspanya'nın İslami giyim kuşamla pek sorunu yok.

İtalya: Abruzzi kasabasında bir Müslüman öğretmenin başörtüsüyle derslere girmesi üzerine okul yönetimi önce 'başörtüsünün çocukları korkutacağı' gerekçesiyle kadının işine son verdi, tartışmalar üzerine öğretmen görevine iade edildi.

Rusya: 1997'de İçişleri Bakanlığı'nın pasaportlarda başörtülü fotoğraf kullanılmamasına dair yasak teklifi Yüksek Mahkeme'den döndü.

Avusturya: Linz'deki bir okulun başörtüsü yasağı girişimi Müslüman bir velinin yüksek mahkemeye başvurusuyla engellendi.

ABD: Yüksek Mahkeme, 1969'da Vietnam Savaşı'nı protesto için okul ceketine barış amblemleri için disiplin cezası alan 13 yaşındaki Mary Beth Tinker'in açtığı dava sonucu kişinin giyim kuşam tercihinin anayasanın 1. maddesinde belirtilen düşünce özgürlüğü kapsamında olduğuna hükmetmişti. Buna göre ABD'de devletin kişinin kıyafetine karışması mümkün değil.

İsveç: Kadınlardan kimlik fotoğraflarının başörtülü hallerini yansıtması kararlaştırıldı. Yine Filistinli bir kadının devlet televizyonunda yemek programı yapmak yönündeki isteği reddedildi. Konu, kadının itirazı üzerine çözüldü.

O Kız Şimdi Karşınızda

Aldığı puanla istediği üniversiteye girmek yerine başörtüsü nedeniyle Muş Üniversitesi'ni tercih eden Rukiye Işık, herkesi duygulandırdı. Başörtülü olduğu için okuyamadığı sıkıntılı süreci anlatan Işık, "O kız şimdi karşınızda üniversite birincisi olarak bu konuşmayı yapabiliyorsa bunu sağlayanlara teşekkür eder" dedi.

Rukiye Işık... Liseyi dışarıdan okuyarak tamamladı. Üniversite sınavında ise TS2 alanında 497.5 puan alarak Türkiye'de ilk 500 arasına girdi. Aldığı puanla Boğaziçi ve ODTÜ'ye gidebilecekken, kendi şehrinde özgürce eğitim alacağını düşünerek Muş Üniversitesi'ni tercih etti. Üniversite'nin Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümüne bu yıl birincilikle yerleşen öğrenci dün YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan ve 14 üniversite rektörünün katıldığı 2010-2011 Akademik Yıl'ın açılış programında herkesi ağılattı.

Işık, "Bu üniversitenin varlığı başka yerde okuma şansı bulamayan birçok genci tekrar hayata bağladı" cümlesiyle başladığı konuşmasında, "Bundan sekiz yıl önce ortaokulu bitiren bir kız çocuğu, birçok hemcinsi gibi lisede okuma imkânı bulamadı. O zamanlar hayata bir çocuk saflığı ve yaşama sevinciyle baktığı için bunun anlamını tam olarak bilemezdi. Çünkü meslek sahibi olmayı, topluma faydalı olmayı, kendine bir gelecek kurmayı hayal bile edemiyordu. Ama hiçbir zamanda vazgeçmedi,

okuma isteğini ve hevesini hep taşıdı. Liseyi dışarıdan okudu. Üniversite okumaya zor gözüyle bakarken kendi ilinde böyle bir üniversitenin açılması onu cesaretlendirdi. O kız şimdi karşınızda üniversite birincisi olarak bu konuşmayı yapabiliyorsa bunu sağlayan herkese teşekkür etmeyi bir borç bilir" dedi.

Üniversite okumanın en büyük hayali olduğunu söyleyen Işık'ın konuşmasında en can alıcı cümle ise neden Muş Üniversitesi'ni seçtiğini açıkladığı cümlesi oldu. Işık "...Bu üniversiteyi seçtim çünkü kendim olmaktan vazgeçmem gerektiği için..." dedi. Muş'lu olarak, kentinde açılan Muş Alparslan Üniversitesi'nin aynı zamanda gurur kaynağı olduğunu söyleyen Işık, "Bu üniversitede eşit fırsatlarla, kimlik ve kişilik kavgasına düşmeden, sadece öğrenci olmanın sıkıntılarını yaşayarak okumak, hedeflere, hayallere ve yarınlara sahip olmak bugüne kadar aştığımız zorlukları bize unutturdu" diyerek bir dönemi de satırlara dökmüş oldu.

Muş Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat İnanç, Rukiye Işık'ı nasıl fark ettiğini açıkladı. İnanç, öğrenci temsilcisi seçmek için, üniversiteye kayıt yaptıran öğrenciler arasından, en yüksek puana sahip üç öğrenciyi odasına çağırıldığını söyleyerek, "Üç öğrenci arasında Rukiye de vardı. Puanını öğrendiğimde şok oldum. O puanla, istediği bölüm için Türkiye'nin en iyi üniversitelerini tercih edebilirdi. Neden diye sordum. Bana 'özgürlük için' dedi. Ben de ona, o kürsüye çık ve özgürlüğün için istediğin gibi konuş dedim" ifadelerini kullandı.

Aralarında Mardin, Ardahan ve Bitlis Üniversitelerinin de bulunduğu 14 üniversitenin rektörünün katıldığı törende, YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan, göz yaşlarını tutamadı. Dinleyenlere duygulu anlar yaşatan Işık'tan sonra kürsüye gelen YÖK Başkanı ise "Hayatımın en duygulu anlarından birini yaşıyorum" dedi. Özcan, Türkiye'nin ciddi bir değişim geçirdiğini belirterek, "Nerelerden nereye geldik" ifadesini kullandı.

Yeni Şafak Gazetesi, 29.10.2010

O zaman bu noktada akla üniversitelerdeki başörtüsünü serbest kılmayı amaçlayan 1980'li yılların sonlarındaki kanuni düzenlemelerin ve 2008 Anayasa değişikliklerinin için yapıldığı biçiminde bir soru gelmektedir. İşte asıl 'sorunlu' olan yaklaşım da burada ortaya çıkmaktadır. 'Özgürlük, kuraldır' biçimindeki temel prensipten hareketle serbest olması gereken üniversitelerdeki başörtüsü, fiilen yasak konumuna getirilince, bunun artık açık bir düzenleme ile serbest hale getirilmesi amaçlanmıştır. İşte bu amaçla, hukuksal temelden yoksun başörtüsü yasağını aşarak öğrencilerin önündeki kamu otoritesi engelini aşmak için ilk olarak kanunla, daha sonra ise Anayasa hükmü ile bu konu düzenlenerek başörtüsü serbest bırakılmaya çalışılmıştır. Diğer özgürlükler gibi, başörtüsü özgürlüğünün de serbest kılması için açık bir düzenlemeye ihtiyaç yoktur. Sadece sınırlandırılması isteniyorsa, ancak o zaman Anayasa veya kanuna bu konuya ilişkin hüküm konulabilir. Şu anda uygulanmakta olan yasağın hukuken savunulmasını, ideolojik yaklaşım dışında başka bir gerekçeyle izah etmek mümkün görünmemektedir.

Anayasa Mahkemesi bir kanun koyucu olmadığına göre Mahkeme kararıyla yeni bir sınırlama getirmek mümkün değildir. Nitekim, 1982 Anayasası'nın 13. maddesi, temel hak ve özgürlüklere ilişkin sınırlamaların 'ancak kanunla' getirilebileceğine işaret ederken, kanun yanında bir yargı kararıyla bu biçimdeki sınırlamanın ihdas edilemeyeceğini, bu konudaki tekelin yasama organında olduğunu ifade etmektedir. 1982 Anayasası'nın 153. maddesinin ikinci fıkrasında, adeta bu hususa ilişkin açık bir cevap biçiminde, şu hükme yer verilmektedir:

"Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararname-nin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez."

Bu açık anayasa hükmü, üniversitelerdeki başörtüsü yasağını Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararlarına dayandıranların temel iddialarını çürütmektedir.

Sorun Başörtüsü Değil, 'Akıl Örtüsü' Sorunudur

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, kadınların ya da genç kızların başını niçin örttüğüne ya da nasıl örtmesi gerektiğine yönelik çalışma yapmanın ve fikir yürütmenin siyasetçinin ya da siyasi partinin işi ve haddi olmadığını söyledi.

Son günlerde tekrar gündeme getirilen başörtüsü yasağı ile ilgili bir açıklama yapan Ahmet Gündoğdu, çözülmesi gereken bir sorundan çok, hukuksuz bir yasağın varlığına dikkat çekti.

Gündoğdu, "Esasen, ortada bu yönüyle çözülecek bir sorun değil, kaldırılması gereken hukuksuz bir yasak var. Bazılarının 'biz çözeriz' derken, başörtülü kızlarımızın yaşadıkları sorunu mu başörtülerini mi çözmeyi kastettikleri konusunda tereddüt içerisindeyiz. Çünkü geçmiş yıllarda 'ikna odaları'nda genç kızlarımızın başörtülerini açmayı çözüm olarak görüyorlardı" dedi.

Siyasetçilerin, yargı mensuplarının ve yükseköğretim kurumu yöneticilerinin görevinin, yükseköğrenim gören başörtülü kızlarımızın "niyetlerini okumak" değil, onların "okuma niyetlerini korumak" olduğunu ifade eden Gündoğdu, yükseköğrenim gören kızların başlarını açtırmak için çaba gösterenleri, yükseköğrenim gençliğinin ufkunu açmak için çaba göstermeye davet etti.

Başörtülü öğrencilere baskı uygulamak için 'ikna

odası' oluşturanlara, 12 Eylül'de insan hak ve özgürlükleri açısından bir ders verildiğini dile getiren Ahmet Gündoğdu, "Biz, baş örtmenin din ve vicdan özgürlüğünün gereği bir hak olduğunu biliyoruz. Mutlak surette Anayasal ya da yasal bir düzenleme yapılacaksa, yaşama hakkı gibi doğuştan gelen bir hak olan inancı gereği başını örtme özgürlüğünü ifade etmek için değil, başörtüsü özgürlüğünü ihlal etme çabalarını izale etmeye yönelik bir düzenleme yapılmalıdır" şeklinde konuştu.

Başörtüsünün; siyaset zeminine, siyasi çekişmelere ve siyasetçilerin söylemlerine malzeme yapılmasını istemediklerini vurgulayan Gündoğdu, başörtüsünün siyasetle değil, insan hak ve özgürlükleriyle ilgili ele alınmasının önemine dikkat çekti.

Yaşanan sorunu, "başörtüsü sorunu" olarak isimlendirmeyi doğru bulmadıklarını kaydeden Ahmet Gündoğdu, "Sorun, başörtüsü değil, ideolojik saplantılarla dokunmuş 'akıl örtüsü' sorundur" değerlendirmesinde bulundu.

Gündoğdu, 'Niçin başını örttüğünüze karışamıyorsak, hiç olmazsa başınızı nasıl örtmeniz gerektiğini biz belirleyelim' dayatmasında bulunduğu altını çizerek, bunu yapanların yıllarca dinin siyasete alet edildiğini iddia edenler olmasının da ibret verici olduğunu sözlerine ekledi.

Üniversite Çalışanlarının Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerilerimizi YÖK Başkanı Özcan'a Sunduk

Genel Başkanımız Ahmet Gündoğdu, Genel Sekreterimiz Halil Etyemez, Genel Basın Yayın Sekreterimiz Hıdır Yıldırım, Genel Eğitim ve Sosyal İşler Sekreterimiz Esat Tektaş ve Genel Mevzuat ve Toplu Görüşme Sekreterimiz Ramazan Çakırcı ile birlikte YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'ı makamında ziyaret ederek, üniversite çalışanlarının sorunlarından oluşan bir rapor sundu.

6/7 Mart 2010 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz Eğitim-Öğretim-Bilim Hizmet Kolu Çalışanlarının Sorunları ve Çözüm Önerileri Şurası'nda ortaya çıkan sonuçların yer aldığı raporu Özcan'a takdim eden Gündoğdu, "En çok talep edilen konuları ortak akla dönüştürdük" dedi.

Üniversite idari personelinin mutlu olmadığını ifade eden Gündoğdu, akademik personele verilen Üniversite Ödeneği ve Geliştirme Ödeneği'nden, belirli ölçülerde idari personelin de yararlanmasının sağlanmasını, meslekleri ile ilgili lisans öğrenimini tamamlamak isteyen personele kolaylık sağlanmasını, üniversite yerleşkelerinin genelde şehir merkezlerinin dışında konumlanması nedeniyle personele servis-ulaşım kolaylığı sağlamak için idarenin, ilgili bütçe tertiplerine servis bedelinin eklenmesini ya da üniversitelerin bütçe imkânları çerçevesinde servis aracı temin etmesini, üniversite personelinin tüm üniversitelere ait sosyal tesislerden uygun ekonomik şartlarda faydalanmalarının sağlanmasını, şoför olarak çalışanlara aylık kilometre sınırının ge-

tilirerek, trafik cezaları ve kazalara ilişkin mali sorumluluklar açısından oluşabilecek mağduriyetlerin, kurumlarca mali sorumluluk sigortası yapılmaması gibi yasal düzenlemeler yapılarak korumaya yönelik tedbirlerin alınmasını, idari personelin muvafakat işlemlerinde belirli kriterlerin oluşturulmasını, 4/B statüsünde çalışanların daimi statüde kadroya alınmasını istedi.

Öğretim elemanlarının derece ilerlemelerindeki sınırlamaların kaldırılarak yardımcı doçentlerin 1. dereceye inebilmelerinin sağlanması, öğretim elemanları kadrosuna atanan bir öğretim üyesinin ilgili üniversiteye veya başka üniversitelere naklen atanabilmesi gerektiğini kaydeden Gündoğdu, "Doçentlik sözlü sınavları görsel ve işitsel olarak kayıt altına alınmalıdır. Doçent unvanı alan öğretim elemanları; üniversitesinde kadro ihdas edilerek, iki ay içerisinde doçentlik kadrosuna atanmalıdır. Akademik Lisansüstü Eğitimi Sınavı (ALES), TUS gibi (Merkezi Alan Sınavı, MAS) alan sınavına dönüştürülmeli; bu sınav, mesleki derinliği, tecrübe ve bilgi birikimini ölçen niteliğe kavuşturulmalıdır" şeklinde konuştu.

Üniversitelerde inanç, düşünce ve kılık-kıyafet sebebiyle ayrımcılık yapılmasının sona erdirilmesini talep eden Gündoğdu, "Öğrenim hakkı güvence altına alınmalıdır" ifadesini kullandı.

Gündoğdu, akademik yükselme-lerde aranan yabancı dil sınavı kriterinin belli dillerle sınırlanmaması, Türkiye'nin dünya ile entegrasyon sürecinin dikkate alınarak, kapsamın geniş

tutulması ve yabancı dil sınavının, adayın kendi branşlarında yapılması gerektiğini vurguladı.

Gündoğdu, öğretmenlerin talebi olan uzaktan eğitimle yüksek lisans yapılabilmesi konusunu da YÖK Başkanı Özcan'a ilettili.

YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan ise, sunduğumuz raporun çok kapsamlı olduğunu belirterek, "Burada üniversitelerle ilgili her şey var" diye konuştu.

Raporu inceleyeceğini dile getiren Özcan, üniversite çalışanlarının sorunlarını çözmek için çaba harcadıklarını kaydetti.

Uzaktan eğitimle yüksek lisans yapılabilmesi konusunu olumlu karşılayan Özcan, fakültelerden bunu yapmak isteyen olduğu zaman yüzde 100 destek vereceklerini bildirdi.

Ziyarete, Genel Başkanımız Ahmet Gündoğdu, Özcan'a, yayınlarımızdan oluşan bir set hediye etti.

Bu arada, ziyaretten sonra basın mensuplarına açıklama yapan Gündoğdu, Eğitim-Bir-Sen olarak 'Eğitim Çalışanlarının Sorunları ve Çözüm Önerileri Şurası' yaptıklarını hatırlatarak Şûra'daki dokuz ana başlıktan ikisinin YÖK'ü ilgilendirdiğini kaydetti. Gündoğdu, sözlerini şöyle tamamladı: "Bunlardan birincisi, üniversitedeki genel idare hizmetleri sınıfı; ikincisi ise, akademisyenlerle ilgili. Türkiye genelinde yaptığımız bu çalışmayı Başkan'a takdim ettik. YÖK Başkanı bazı önerilerimize 'evet' dedi. Bir kısmını da, üzerinde çalışma yaparak birlikte ele alacağız."

YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'a sunduğumuz üniversite çalışanlarının sorunlarına yönelik çözüm önerilerimizden bazıları şöyle:

Akademik Personel

1- Üniversitelerde sözleşme sistemi kaldırılarak yerine kadrolu istihdam şekline geçilmelidir. Sicil sistemi yerine performans sistemi getirilmelidir.

2- Öğretim elemanlarının derece ilerlemelerindeki sınırlamalar kaldırılmalıdır.(yardımcı doçentlerin 1.dereceye inebilmeleri sağlanmalıdır.)

3- Öğretim elemanları kadrosuna atanan bir öğretim üyesi ilgili üniversiteye veya başka üniversitelere naklen atanabilmelidir.

4- 2547 Sayılı Yasa'nın 33. ve 35. maddesine göre doktora yapan araştırma görevlileri, doktoralarını tamamlamalarını müteakip en geç bir (1) yıl içerisinde öğretim üyesi kadrolarına atanabilmelidir.

5- 50/d kadrosunda doktorasını bitiren araştırma görevlilerinin bilimsel çalışmalarını tamamlayabilmesi için 1 yıla kadar göreve devam etmesi sağlanmalıdır.

6- Akademisyen olup, askerlik görevini yapmayan öğretim elemanlarının, öğretim elemanı ihtiyacı olan üniversitelerde (Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki asker öğretmen modelinde olduğu gibi) belli bir süre görevlendirme ile askerlik hizmeti yapmasına imkân sağlanmalıdır.

7- Üniversitelerde; sürekli eğitim merkezi, döner sermaye vb. kapsamda ücret alan akademik personelin üniversite ödeneklerinden kesinti yapılmamalıdır.

8- Üniversitedeki öğretim elemanlarının faaliyetleri objektif performans kriterlerine göre değerlendirilerek, ücretlendirmeler yeniden yapılandırılmalıdır.

9- Akademisyenlere uygulanmakta olan disiplin yönetmeliği yeniden gözden geçirilmelidir.

10- Araştırmacı kadro ve unvanında görev yapan personelin özel hizmet tazminatı oranı kurum-kuruluş ayırımı yapılmaksızın (Başbakanlık Merkez Teşkilatı'nda Araştırmacı kadro ve unvanında görev yapanlarda olduğu gibi) 125'e çıkarılmalıdır.

11- Öğretim görevlisi, okutman ve uzmanlara da geliştirme ödeneğinin tamamı ödenmeli ve ayrıcalık ortadan kaldırılmalıdır.

Yabancı Dil, Atama ve Yükselme Kriterleri

1- Akademik yükselmelerde aranan yabancı dil sınavı kriteri belli dillerle sınırlanamamalıdır. Türkiye'nin dünya ile entegrasyon sürecini dikkate alarak, kapsam geniş tutulmalı ve yabancı dil sınavı, adayın kendi branşlarında yapılmalıdır.

2- Yabancı dil sınavını geçemeyen yardımcı doçentlerin mağduriyetlerini gidermek için bir yıla kadar yurt dışına gönderilip, dil yeteneği geliştirilmelidir.

3- Dışarıdan yüksek lisans yapmak isteyenlere yabancı dil sınavı zorunluluğu olmamalıdır.

4- Doçentlik sözlü sınavları görsel ve işitsel olarak kayıt altına alınmalıdır. Doçent

unvanı alan öğretim elemanları; üniversitesinde kadro ihdas edilerek, iki ay içerisinde doçentlik kadrosuna atanmalıdır.

5- Akademik Lisansüstü Eğitimi Sınavı (ALES), TUS gibi (Merkezi Alan Sınavı, MAS) alan sınavına dönüştürülmeli; bu sınav, mesleki derinliği, tecrübe ve bilgi birikimini ölçen niteliğe kavuşturulmalıdır.

6- Araştırma görevlisi, okutman, öğretim görevlisi ve uzman alımı, TUS benzeri bir merkezi sınavla (Merkezi Alan Sınavı, MAS) yapılmalı; bu elemanlar, üniversitelerin taleplerine göre dağıtılmalıdır. Bu kadrolara müracaat için merkezi yabancı dil sınavlarından (UDS, KPDS) en az 55 puan alma şartı getirilmelidir.

7- Hâlihazırda profesörlük kadroları zamanı gelince verilen müktesep hak seviyesine indirilmiş ve yozlaştırılmıştır. Böylece profesörlük yolu açılmıştır. Profesörlüğe yükseltilmede adayın sadece bilimsel yayınları değil oluşturduğu bilim ekolü, yetiştirdiği elemanları, öğrenciyi, eğitime ve kuruma katkısı da değerlendirmeye alınmalıdır. Ayrıca topluma sanai, kültürel, ekonomik ve sosyal hizmet ile danışmanlık görevleri de dikkate alınmalıdır.

İdari Personel

1- Üniversite akademik personele ödenen tazminatlardan üniversite idari personeli yararlanamamaktadır. Akademik personele verilmekte olan Üniversite Ödeneği ve Geliştirme Ödeneği'nden, belirli ölçülerde idari personelin de yararlanması sağlanmalıdır.

2- Üniversitelere atanacak olan yönetici kadrolar için (Daire Başkanı, Fakülte Sekreteri, Şube Müdürü vb.) öncelikle kurum içi personelin değerlendirilerek sınavla atanması ve kurum içerisinde en az 4 yıl çalışma şartının aranması getirilmelidir.

3- Görevde yükselme, unvan değişiklikleri sınavlarının ivedilikle yapılması ve kurumların keyfiyetine göre sınav açılmasını engellemek için Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'ne, en geç iki yılda bir sınav açılır ibaresi getirilmelidir.

4- Yüksek Öğretim Kurumları Görevde Yükselme Yönetmeliğininin 20.maddesindeki "ilan edilen" ibaresi çıkarılarak; sınav kazanmış olup yedekte beklemekte olanların, sınav açılmamış fakat boşalan kadrolara atanmaları sağlanmalıdır.

5- Görevde yükselme ve unvan değişikliği uygulamalarının periyodik aralıklarla gerçekleştirilmesine imkân sağlayacak kadro değişimleri sağlanmalıdır.

6- Kurumların KPSS ile personel ihtiyacını karşılamadan önce unvan değişikliğine tabi kadrolar (mühendis, avukat, tekniker, teknisyen vb..) için kendi içinde çalışan personele öncelik verilmek suretiyle kurum içinde ilana çıkarak kendi kurumunda çalışan personelin atanması sağlanmalıdır.

7- Görevde yükselme sınavına girip ilk sıradakiler yerleştirildikten sonra yedekte

kalan personel tek bir havuzda kabul edilip boşalan kadrolara en yüksek puandan başlamak üzere atama işlemi yapılmalıdır.

8- Buldukları unvan ve kadro dışındaki görevlerde çalıştırılan personel görevlendirildikleri kadronun mali haklarından yararlanamamaktadır. Buldukları unvan ve kadro dışındaki görevlerde çalıştırılan personele, görevlendirildikleri kadronun mali haklarından yararlanma imkânı sağlanmalıdır. (Örnek: Eğer bir hizmetli, memur gibi çalıştırılıyorsa memur maaşı almalıdır.)

9- Çalışırken eğitimlerine devam etmek isteyen idari personel bazı engellemelerle karşılaşmaktadır. Meslekleri ile ilgili lisans öğrenimini tamamlamak isteyen personele kolaylıklar sağlanmalıdır.

10- Asli görevi akademik faaliyet yapmak olan akademik personelin idari görevlere atanması, tedviren veya vekâleten yürütmesi bu görevlere atanma hakkı olan idari personelin üniversitede kariyer yapmasını engellemektedir. Üniversitede idari personelin aleyhine yürütülen bu uygulamaya son verilmelidir.

11- Şube müdürlerinin ve şeflerin Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan ve aynı kadroda bulunan personelle aynı haklara sahip değildir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda çalışan şef, şube müdürü ve daha üst görevlerde bulunan kamu çalışanlarına ödenen ek ders ücretinin Yükseköğretim Kurumları'nda dengi kadro görevlerinde çalışan personele de aynı oranda ücretlerinde iyileştirme yapılmalıdır.

12- Üniversitede görevli personelin kadro unvanları ve yaptıkları görevlere göre diğer bazı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personele göre daha az ücret almaktadırlar. Eşit işe eşit ücret anlayışından hareketle, üniversitelerde görevli personelin kadro unvanları ve yaptıkları görevlere göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelle aynı ücreti almaları sağlanmalıdır.

13- Üniversite yerleşkelerinin genelde şehir merkezlerinin dışında konumlanması nedeniyle personele servis-ulaşım kolaylığı sağlamak için idare, ilgili bütçe tertiplerine servis bedeli eklenmelidir. Üniversiteler, bütçe imkânları çerçevesinde servis aracı temin etmeli, üniversite yerleşkesi içinde ring ve şehir merkezi ile ulaşım sağlanmalıdır.

14- Üniversite personellerinin, tüm üniversitelere ait sosyal tesislerden, uygun ekonomik şartlarda faydalanmaları sağlanmalıdır.

15- Muvafakat işlemlerindeki zorluklar çıkarılmaktadır. İdari personelin muvafakat işlemleri belirli kriterlere bağlanmalıdır.

16- 2547 Sayılı Kanunun 13/b-4 maddesine göre yapılan görevlendirmeler yargıya taşındığı takdirde yargı tarafından iptal edilmektedir. 2547 Sayılı Kanunun 13/b-4 maddesine göre yapılan keyfi görevlendirmeler sona erdirilmelidir.

Son Toplu Görüşmede 9 Yılın En İyi Mutabakatına İmza Attık

“2010 yılında fiili toplu sözleşme imzalamak istiyoruz kararlılığıyla toplu görüşme masasına oturduk, aynı kararlılıkla yürütülen mücadeleyle; son toplu görüşme masasında fiili toplu sözleşme imzaladık. Anayasa Değişikliği Paketi'nin kabul edilmesiyle birlikte toplu sözleşme hakkının ikincil mevzuatının yürürlüğe girmesini sağlayarak, 2011 yılında toplu sözleşme masasıyla haklarımızı arayacağız”

2010 yılı toplu görüşmelerinde 9 yılın en iyi mutabakatı sağlandı. 2010 yılı toplu görüşmeleri, Konfederasyonumuz Memur-Sen'in büyük başarısıyla sona erdi. Taleplerinde ısrarcı olan Memur-Sen, son kez yapılan toplu görüşmeleri, kamu çalışanlarının yüzünü güldüren sonuçlarla tamamladı.

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, 2010 yılı toplu görüşmelerinde adeta toplu sözleşme yapmış gibi başarı sağladıklarını söyledi.

Toplu Görüşme Süreci 4 Turda Tamamlandı

1. Tur: İlk tur, toplu görüşmelerin 12 Eylül'de yapılacak olan referandum sonrasına bırakılması yönündeki taleplerin değerlendirilmesi amacıyla sona erdirildi.

2. Tur: Konfederasyonumuz Memur-Sen ve KESK tarafından önerilen bu yılki toplu görüşmelerin referandum sonrasına bırakılması önerisi, hükümet tarafından kabul edilmedi. Mevcut yasada toplu görüşmelerin 30

Ağustos tarihine kadar tamamlanması gerektiği hükmü bulunduğu dikkat çeken Kamu İşveren Kurulu, bu durumun hukuki engel teşkil ettiğini belirterek önerinin gerçekleşmesinin mümkün olmadığına dikkat çekti.

Toplu görüşmelere geçilmesi üzerine açıklama yapan Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, taleplerinin arkasında olduklarını, kamu çalışanlarının beklentisi yönünde sonuç almak için çalışacaklarını söyledi.

Gündemin oluşturulmasından sonra, görüşmelerin 4 başlık altında yürütülmesi kararlaştırıldı. 2009 yılı toplu görüşmelerinde mutabakata varılan hususların gerçekleşip, gerçekleşmediği, sendikal hak ve çalışma hayatına yönelik talepler, hizmet kollarının sorunları ile mali ve sosyal hakların görüşüleceği toplu görüşmelerde, ilk 3 maddenin, 24 Ağustos'ta, mali ve sosyal hakların ise 28 Ağustos'ta ele alınması sonucuna varıldı.

3. Tur: 3. tur görüşmelerde, demokratik ve sendikal haklarla hizmet kollarının sorunları ele alındı. Memur-Sen, daha önce yaptığı çağırısını tekrarlayarak, hükümetin mali haklarla ilgili önerisini sunmasını istedi.

Görüşme öncesinde açıklamalarda bulunan Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, toplu görüşme toplantısında çalışma hayatı ve sendikal hakların müzakere edileceğini ifade etti.

Gündem yoğunluğu sebebiyle iki günün yetersiz olacağını kaydeden Gündoğdu, “Hükümetin mali haklarla ilgili teklifini 3. turda masaya getirmesi lazım. 28 Ağustos'ta memura yapılacak zam önümüze gelir, biz de evet ya da hayır demek zorunda kalırsak bu olmaz” dedi.

Toplu sözleşmeye yönelik ikinci bir mevzuat komisyonu kurulmasını da öneren Gündoğdu, 5 artı 5'lik yüzdelik zam ile 120 lira ek ödeme ve 630 bin eşi çalışmayan memur için eş yardımının 51 lira

artırılması, 20 TL toplu görüşme primi talebinin hükümetin gündemine almasını tekrarladı.

3. tur görüşmeler, hizmet kollarının sorunlarının görüşülmesine 4. turda devam edilmesine karar verilerek sona erdi.

Konuyla ilgili açıklamalarda bulunan Ahmet Gündoğdu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklere ilişkin ortak bir çalışma yapılmasının kararlaştırıldığını belirterek, sözleşmeli personelin sorunlarını çözmeye yönelik ortak çalışma önerisinde bulduklarını, Kamu İşveren Kurulu'nun da, ilgili bakanlıklarla ortak bir çalışma yapılmasının ardından konfederasyonlarla değerlendirme yapılması önerisini getirdiğini açıkladı. 4-A dışındaki tüm sözleşmeli personelin çözüm bekleyen acil sorunlarının masaya yatırılmasını istediklerini ifade eden Gündoğdu, tüm sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi konusundaki isteklerinden de taviz vermeyeceklerini söyledi.

4. Tur: Toplu görüşmelerde 9 yılın en iyi mutabakatı sağlandı. Memur-Sen, hükümetin ikinci kez revize ettiği zam teklifini kabul etti, Türkiye Kamu-Sen ise kabul etmedi. Saat 04:24 itibarıyla, 2010 yılı toplu görüşmelerinde en çok üyeye sahip konfederasyon olan Memur-Sen ile hükümet arasında mutabakat sağlandı. Buna göre, 2011 yılında memura yüzde 4+4 zam, 80 TL ek ödeme, eş için 20+20 aile yardımı ödeneği ve sendika üyesi memurlara 3 ayda bir 45 TL toplu görüşme primi verilmesi ve enflasyon farkı ödenmesi konularında mutabakat sağlandı.

Bakan Yazıcı ve Genel Başkan Gündoğdu Ortak Açıklama Yaptı

Mutabakatın sağlanmasının ardından Bakan Hayati Yazıcı ile birlikte ortak bir açıklama yapan Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, son olarak teklif ettikleri önerinin Kamu İşveren Kurulu tarafından kabul edilmesiyle mutabakata vardıklarını ifade etti. Hü-

- **Yüzde 4+4 Maaş Zammı**
- **En Az 80 TL Olmak Üzere Ek Ödeme**
- **20+20 TL Aile Yardımı**
- **Sendikalılara 3 Ayda Bir 45 TL Toplu Görüşme Primi**
- **Sözleşmeli Personele İlk Defa Aile Yardımı**

kümetin 3+3 zam teklifi, 70 bin TL ek ödeme, 10+10 aile yardımı ve 3 ayda bir 30 TL'lik toplu görüşme primini içeren teklifini kabul etmeyerek 4.5+ 4.5 zam, 80 TL ek ödeme, eş için 20+20 aile yardımı ödeneği ve sendika üyesi memurlara 3 ayda bir 45 TL toplu görüşme primi verilmesi ve enflasyon farkı ödenmesi ile mutabakatın oluşturulabileceğinin altını çizdiklerini söyledi.

Son olarak tekliflerinin yüzde 4+4 zam, 80 TL ek ödeme, eş için 20+20 aile yardımı ödeneği ve sendika üyesi memurlara 3 ayda bir 45 TL toplu görüşme primi verilmesi ve enflasyon farkı ödenmesi konularına Kamu İşveren Kurulu tarafından kabul edilmesinin ardından mutabakat sağlandığını belirten Gündoğdu, "Kamu İşveren Kurulu ile sağladığımız mutabakatla birlikte 2010 yılı toplu görüşmeleri tamamlanmıştır. Her zaman ifade ettiğimiz gibi "masa sorunlu değil, yasa sorunlu." Bu yasayla bu masadan, bu zamana kadar sağlanan mutabakatların en iyisi diyebileceğimiz bir mutabakat sağlayarak ayrılıyoruz. Daha iyisi ancak toplu sözleşmeyle mümkün olacaktır. Dolayısıyla artık bundan sonra toplu görüşme değil, toplu sözleşme yapmak istiyoruz. Memur-Sen olarak bugün bir çalışma temposu içinde yürüttüğümüz 2010 yılı toplu görüşmeleri tüm kamu çalışanlarına ve ülkemize hayırlı olsun" diye konuştu.

En Düşük Memur Maaşına 234 TL Zam

Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, "Bu sene yaptığımız zamlarla bin 300 TL olan en düşük memur maaşı 2011 yılı Temmuz ayı itibarıyla aile yardımıyla birlikte bin 534 TL olacak. Aradaki fark net 234 TL ve oransal karşılığı yüzde 18. Bu zam fevkalade bir zam" dedi.

Yazıcı, Türkiye gündemine oturmuş bir konuda, kamuda çalışanların mali ve sosyal haklarına ilişkin müzakere ile görüşmelerin noktalandığını söyledi.

Memurlar ve sözleşmeli personelle ilgili hemen hemen her konuyu enine boyuna tartıştıklarını bildiren Yazıcı, çok özgür bir tartışma ortamında sorunları her yönüyle irdediklerini dile getirdi.

Yazıcı, ortalama memur maaşlarındaki artışın oransal olarak 13,7'ye, miktar olarak 2011 Temmuz ayı itibarıyla 215 liraya çıkacağını kaydederek, şöyle konuştu: "Bu sözleşmenin diğer konfederasyon başkanınca, sendika başkanlarınca niçin imzalanmadığını doğrusu anlayabilmiş değilim, çünkü onlar da nihayetinde memurlar için 2011 yılında 4 artı 4 zam önerisinde bulunmuşlardır. Yani önerileri karşılanmış ve keza sendika üyelerine prim olarak 15 TL talep etmişler, o da karşılanmış. Keza, ek ödemeye ilişkin 50 TL talep etmişler, biz 80 TL'ye getirmişiz ama arkadaşlarımız sonuç olarak bir taban ayılığından söz ederek ayrılmışlardır."

"Toplu Görüşme Masasında Toplu Sözleşme İmzaladık"

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, 2010 yılı toplu görüşmelerinde adeta toplu sözleşme yapmış gibi başarı sağladıklarını söyledi. Gündoğdu, 2010 yılı toplu görüşme sürecini, konfederasyon genel merkezinde düzenlediği basın toplantısı ile değerlendirdi.

Memur-Sen'in 2010 yılı içerisinde ortaya koyduğu performansın, 2010 yılını kamu görevlileri için kazanım yılı haline getirdiğini söyleyen Gündoğdu, "Uluslararası Demokrasi Kongresi ile başlayan kazanım süreci; "Demokratik ve Sendikal Haklar Çalıştay"ı ile Abant'ta devam etti. Bu

sürecin sonunda, kamuoyu gündeminde yer alan Anayasa Değişikliği Paketi'nde kamu görevlilerinin toplu sözleşme hakkının yer almasını sağladık" şeklinde konuştu.

"2010 yılında fiili toplu sözleşme imzalamak istiyoruz" kararlılığıyla toplu görüşme masasına oturduklarını hatırlatan Gündoğdu, aynı kararlılıkla yürütülen mücadeleyle; son toplu görüşme masasında fiili toplu sözleşme imzaladıklarını kaydetti. Ahmet Gündoğdu, "Anayasa Değişikliği Paketi'nin kabul edilmesiyle birlikte toplu sözleşme hakkının ikinci mevzuatının yürürlüğe girmesini sağlayarak, 2011 yılında toplu sözleşme masasıyla haklarımızı arayacağız" dedi.

Hakkımızda Konuştukça Küçülüyorlar

2010 yılı toplu görüşmelerinin sona ermesinden hemen sonra; diğer memur konfederasyonlarının haddi aşan, haksız olan, gerçek olmadığı kendileri tarafından da bilinen beyanlar içeren basın açıklamaları yaptığını hatırlatan Ahmet Gündoğdu, bu konuda ise "Kızılmıyoruz ama rakiplerimizin bu kadar küçülmesinden de üzüntü duyuyoruz. Her iki rakibimizin yalanlara sarılmak konusundaki ortak tavrı, üzüntümüzü derinleştiriyor" değerlendirmesinde bulundu.

"Rakiplerimizden biri, masayı meşru görmediğini ifade ederek kamu görevlilerinin mali haklarına ilişkin kazanımlarımızı gölgelemeye çalışıyor" diyen Ahmet Gündoğdu, oysa, rakiplerinin gayrimeşru ilan ettiği masaya 4 kez oturduğunu, üstelik hepsinde kamu görevlileri lehine bir kazanım elde etmeden masadan boş kalktığını hatırlattı.

Aynı genel başkanın, meşru görmediği masaya "toplu görüşmeyi erteleyelim" teklifi getirdiğini dile getiren Gündoğdu, "Madem meşru değil, niçin teklif ediyorsun. Madem teklif edecek kadar meşru görüyorsun; bu masada enflasyonun üzerinde artış sağlayan, iki yıllık ek ödeme hasretine son veren, aile yardımında 40 TL artış sağlayan, sendika üyelerine 3 ayda bir 45 TL ikramiye verilmesinin yolunu açan Memur-Sen'i alkışlamaktan niye korkuyorsun. Üste-

lik de; kamu görevlilerinin mevcut sorunlarının birçoğunu çözüme kavuşturacak, sözleşmeli personeli kadroya biraz daha yaklaştıracak hükümler içeren 60'ı aşan konunun yer aldığı listeleri niye görmezden geliyorsun. Yoksa, sözleşmeli personelin çocuk yardımı, eş yardımı almasını istemiyor musun? Yoksa, tedavi yolluklarının artmasını talep etmiyor musun? Kim bilir? Belki de, 657 sayılı Kanun değişikliğinin Konfederasyonların görüşü olmaksızın TBMM sevkinden rahatsızlık duyuyorsun" dedi.

Başbakanla Görüşemeyenler, Bizim Görüşmemizi Kısıkanıyor

Ahmet Gündoğdu, "Başbakan bizi dinlemiyor" diye serzenişte bulunan başka bir genel başkanın, Başbakan'ın kamu görevlilerinin mali haklarıyla ilgili olarak Memur-Sen'le görüşmesini "şaibe" olarak nitelendirmesini ise; samimiyetsiz ve dayanaksız suçlamalar olarak gördüklerini ifade etti.

Bugüne kadar Başbakan'la yaptıkları her görüşmeden sonuç aldıklarını da söyleyen Gündoğdu, giyim yardımının nakdi ödenmesi, promosyonların tamamının çalışanlara verilmesi gibi sonuçların bu görüşmelerde elde edildiğini vurguladı.

2008 yılında yetkili konfederasyon sıfatına son verdikleri, 2010 yılında da genel başkanının sendikasının yetkisini sona erdirdikleri Konfederasyonun toplu görüşmede varılan mutabakatla ilgili beyanlarını, sürekli kaybeden ve kazanma imkanı olmayan tarafın hezeyanları olarak gördüklerini de söyleyen Ahmet Gündoğdu, "Mutabakat metnini imzalamamasının gerekçesini 'taban aylığında artış yapılmaması' olarak göstermeye çalışıyor. Ancak, bu Konfederasyon yetkili olduğu 2008 yılın-

da taban aylığında artış teklifi olmayan Mutabakat Metni'ni imzaladığını herhalde unutmuş ya da o metni hiç okumadan imzalamış. Gerçi bu Konfederasyonda okumadan imzalama alışkanlığı var. İçeriğinde 'iş güvencesinin tartışılmasını' öngören bir metni imzalayan bu Konfederasyonu, yerinde müdahalemizle bu ayıptan kurtarmıştık. Geçmişin yetkilisi bu Konfederasyon, bu yılki toplu görüşmelerden önce gizli pazarlık yapıldığı iftirasına sığınarak 'kendisi hatasını itiraftan kaçınıyor.' Toplu görüşmeden önce pazarlık yapıldıysa, 15 gün boyunca niye ifade etmedin. Son turda, sürekli olarak taleplerini niye aşağıya çektin. 100+100 TL ile başladığın taban aylığı talebini 25 TL, ilk taleplerinde rakamsal karşılığı olmayan daha sonra mali haklar komisyonunda 118 TL olarak ifade ettiğin ek ödeme talebini 50 TL'ye çekerken amacın ve hedefin neydi? Madem pazarlık daha önce sonuçlandırılmıştı. Taleplerinde niye ısrarcı olmadın? Taleplerindeki bu hızlı düşüşlerle ulaşmak istediğin sonuç; heyet başkanı sıfatıyla kamu görevlilerinin haklarını artırmayı amaçlayan Memur-Sen'in daha düşük rakamlı tekliflerle köşeye sıkışmasını sağlamak mıydı? Kim bilir, belki de, 'kamu görevlileri önemli değil, yeter ki Memur-Sen başarılı olmasın' çocukluğuyla hareket ettin. Grev kırıcılığından sonra sayende 'sözleşme kırıcılığı' da sendikacılık literatürüne girmiş oldu. Yoksa, 'imzalarsan referandumda Evet'e katkı olur, imzalamam emri mi aldın?' şeklinde konuştu.

2010 Yılı Toplu Görüşme Kazanımları

Konfederasyonumuz Memur-Sen ve Kamu İşveren Kurulu arasında yürütülen 2010 yılı toplu görüşmelerindeki eğitim çalışanları ile ilgili kazanımlarımız şunlar:

- Toplu görüşmelerde yer alan konuları mali açıdan değerlendirdiğimizde, kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 2011 yılının birinci altı aylık döneminde yüzde 4 ve ikinci altı aylık döneminde yüzde 4 oranında artış olacak şekilde zam yapılması,

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3'üncü maddesi uyarınca yapılan ek ödemede, Ocak 2011 tarihinden itibaren her ay maaşlarına yansıtılacak şekilde, 80 TL iyileştirme yapılması,

- Eş için ödenmekte olan mevcut aile yardımı ödeneğinin 2011 yılının birinci yarısında 20 TL ve ikinci yarısında 20 TL artırılması, aile yardımı ödeneğinin sözleşmeli personele de verilmesi,

- Sendika üyesi kamu çalışanlarına 3 ayda bir 45 TL Toplu Görüşme Primi ödenmesi,

- Yılın her bir yarısı için gerçekleşen enflasyon oranının anılan dönemlerde yapılan artış oranını aşması halinde, gerçekleşen enflasyon oranı ile söz konusu artış oranı arasındaki farkın ilk altı ay için 01/07/2011, ikinci altı ay içinse 01/01/2012 tarihinden geçerli olacak şekilde kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine enflasyon farkı olarak yansıtılması sağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen mali haklara yönelik kazanımların yanında **2009 yılı toplu görüşmelerinde karara varılan ancak yasal çalışma süreci tamamlanmayan ve son toplu görüşmede tekrar masaya taşıyarak bir an önce yasalaşması yönünde hassasiyet gösterilmesini istediğimiz hususlardan;**

- Disiplin cezalarının tamamına yargı yolunun açılması, 12 Eylülde yapılan Anayasa değişikliği paketinde yer aldığından, referandumda yüzde 58 oy oranıyla kabul görerek milletimiz tarafından yasalaşması sağlanmıştır.

Gerçekleştirilmekte olan hususlardan;

- Memurlara aylıklı refakat izni verilmesi,

- Memurların mazeret izni sürele-

rinde iyileştirmeler yapılarak, kayın hı-sımlarının vefatı halinde de mazeret izni verilmesi,

- Hafta sonu ve tatillerinde izin alınması uygulamasına son verilmesi,

- Aile yardımında çocuk sayısı sınırlamasının kaldırılması,

- Memur emeklilerine yol harcırahı karşılığı olarak ödenen 500 TL'lik yardımın 750 TL'ye çıkarılması yönünde çalışmaların biran evvel sonuçlandırılması yönünde karar alınmıştır.

Gerekli Düzenleme ve Uygulamaların Yapılması veya Talebin Niteliğine Göre İlgili Kurumlara İntikal Ettirilerek Gerekli Değerlendirme ve Çalışmaların Yapılması Öngörülen Hususlar

- 18 yaşını doldurduğu halde çalışmayan ya da öğrenimine devam edemeyen erkek çocukların 20 yaşına, kız çocuklarının ise evleninceye kadar durumlarında bir değişiklik olmaması kaydıyla sağlık sigortasından yararlandırılması,

- Burs alan çocukların ebeveynleri üzerinde sağlık sigortası hakkından faydalanamaması sorununun çözülmesi,

- Öğretmen dışındaki Milli Eğitim Bakanlığı çalışanlarının (Hizmetli, Memur, Teknisyen vb.) görev tanımları ile bu personelin atama ve yer değiştirme işlemlerinin düzenlenmesi konusunda bir çalışma yapılması uygulaması ile eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfları dışında görev yapan Bakanlık personeline de öğretmenlerde olduğu gibi bir atama ve yer değiştirme yönetmeliği yapılması,

- Bakanlık kadrolarında görev yapan sözleşmeli öğretmenlerin (4/B) imzalamış oldukları hizmet sözleşmelerinden alınan damga vergisinin kaldırılarak, bu verginin kurum tarafından karşılanması yönündeki taleplerimizin niteliğine göre ilgili kurumlara intikal ettirilerek gerekli değerlendirme ve çalışmaların yapılması kararlaştırılarak, bu kararların en kısa sürede gerçekleştirilmesi benimsenmiştir.

İlgili Kurumların Görüşleri Alınarak, Sonucuna Göre Değerlendirme ve Çalışma Yapılacak Hususlar Başlığı Altında ise;

- Bakanlık kadrolarında görev ya-

pan sözleşmeli öğretmenlerin (4/B) yönetici pozisyonlarında görevlendirilme hususunun değerlendirilmesi,

- İlk defa sözleşmeli öğretmen alımının söz konusu olması halinde öncelikle öğretmen alımlarında sözleşmeli öğretmen iken kadrolu öğretmenliğe atanarlardan boşalan boş pozisyonlara kurum içinde halen sözleşmeli öğretmen olarak görev yapanların istekleri dikkate alınarak yer değiştirmelerine imkân tanındıktan sonra boşalan pozisyonlar için dışarıdan ilk defa sözleşmeli öğretmen alımına gidilmesi,

- Görevde yükselme eğitimlerinde uzaktan eğitim metodunun uygulanması yönteminin değerlendirilmesi,

- Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı mesleki ve teknik öğretim okullarında ödenen üretime teşvik priminin 375 sayılı KHK'nın ek 3'üncü maddesi kapsamı dışına çıkarılarak, bu okul/kurumlarda görev yapan personelin de ek ödemeden yararlandırılması,

- Fazla mesai uygulamaları ile söz konusu Kanun Hükmündeki Kararname'nin uygulanmasında ortaya çıkan sorunların giderilmesine yönelik ortak çalışma komisyonu kurularak çalışma yapılması,

- Kamu personelinin ilgilendiren lojman, kreş ve benzeri sosyal haklara ilişkin yapılan çalışma ve komisyonlarda sendika temsilcilerinin katılımının sağlanması,

- Memur kadrolarında derece sınırlamasının kaldırılarak, tüm kamu çalışanlarının öğrenim durumlarına uygun olarak yükseldebilecekleri derece ve kademelere ilerleme imkânı verilmesi,

- Emekli ikramiyesinin ödenmesinde dikkate alınan 30 yıllık süre sınırının kaldırılması,

- Sözleşmeli personele sürekli görev yoluğu ödenmesi,

- Taşınır kayıt kontrol yetkililerinden kesilen kefalet sandığı aidatının kesilmemesi ya da bu personele kefalet sandığı aidatı kesinti miktarına denk gelecek tutarda ilave tazminat ödenmesi hususlarında çalışma yapılması için görüş birliğine varılmıştır.

Bu kararların yürürlüğe girmesinin takipçisi olacağız.

Daha Demokratik Bir Türkiye İçin Referandumda 'EVET' Dedik

Eğitim-Bir-Sen olarak, 12 Eylül'de yapılan referandumda 'evet' çıkması için önemli çalışmalar ve kampanyalar yürüttük. Toplu Sözleşme hakkının yer almasını sağladığımız Anayasa değişikliği paketinin halkın onayından geçmesi için, afiş, broşür, kitapçık hazırladık. Başta Mardin, İstanbul, Antalya, Afyonkarahisar, Çankırı, Bursa, Eskişehir, Kayseri, İzmir, Konya, Tokat, Uşak, Çorum olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında programlar düzenledik.

Şubelerimizin ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının düzenledikleri etkinliklere Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu ve Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerimiz katılarak, daha demokratik bir Türkiye için referandumda niçin 'evet' denilmesi gerektiğini anlattılar.

Evet çıkması için yoğun çaba sarfettiğimiz Anayasa değişikliğinin 12 Eylül'de yüzde 58 oyla kabul edilmesinin ardından bir değerlendirme yapan Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, yazısal değişikliğin tamamlandığını, sırada yapısal değişikimin olduğunu söyledi.

Gündoğdu, "Milletimiz, referandumdaki kararıyla 30 yıllık militarist dayatmayı sona erdirmiş, millete rağmen karar verenleri millet adına karar vermeye davet etmiş, demokrasi ve özgürlük istediğini beyan etmiş, kısaca 'ben milletim, egemenlik benim' demiştir" şeklinde konuştu.

Referandum sonuçlarını değerlendirmek üzere, Memur-Sen Genel Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenleyen Ahmet Gündoğdu, şekli olarak bakıldığında, Anayasa'nın bazı maddelerinin değiştiğini, esas açısından bakıldığında okunması gereken farklı bir tablo olduğunu kaydetti.

Milletin, Anayasa değişikliğine "evet" diyerek kendisinin ve ülkesinin geleceğini değiştirdiğini ifade eden Gündoğdu, "Millet, geleceğin yol haritasını çizme ehliyetinin de, yetkisinin de kendisinde olduğunu bir kez daha deklare etmiştir. Millet, 'Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir' sözünü gerçek anlamıyla yine ve yeniden tezahür ettirmiştir. Milletimizin oluşturduğu bu

tablo kendisini özgür, devleti ve erklerini demokratik kılacak 'yeni ve sivil Anayasa' kararı olarak algılanmalıdır" dedi.

Değerlendirme Süreci Çabuk Atlatılmalıdır

Referandum süreci ve sonuçlarının birçok açıdan ele alınabileceğini belirten Gündoğdu, bu aşamanın en kısa sürede geçilerek tercihleri anlamlandırmaktan çok milletin tercihinin anlamlı hale getirmenin önemine dikkat çekti.

Anayasa metnine ilişkin yazısal değişikliğin demokrasiye ve özgürlüklere ilişkin yapısal değişikliğe dönüştürülmesi gerektiğinin altını çizen Gündoğdu, şöyle konuştu:

"Bunun yöntemi de bellidir; Anayasa değişikliğinin gerektirdiği kanu-

ni düzenlemeleri bir an önce yapmak. Millet'in vekaletini elinde bulunduran ve 1 Ekim'de açılacak olan TBMM'nin en büyük ve en öncelikli sorumluluğu budur. Millet sorumluluğunu 12 Eylül'de yerine getirdi, millet'in vekilleri de 1 Ekim'den itibaren millet'in talimatının gereğini yapma azmiyle hareket etmelidir."

İkincil Mevzuat Çalışmalarına Hemen Başlanmalıdır

Anayasa değişikliği paketinde kamu görevlilerine toplu sözleşme hakkı verilmesini sağlayan hükmün kendileri açısından önemine dikkat çeken Ahmet Gündoğdu, bu konuda yapılması gerekenleri ise şu şekilde açıkladı:

"Konfederasyonumuz, 2011 yılında toplu sözleşme yapmak istek ve karar-

liliğindedir. Bunun için yapılması gereken, kamu görevlilerinin hak ve menfaatlerini toplu görüşme sürecine mahkum eden 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nu bütünüyle değiştirmek, örgütlenme ve toplu sözleşme haklarını ayrı ve münhasır kanunlarla düzenlemektir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, tarafsız kalabilecek ve bağımsız bir şekilde karar verebilecek nitelikte bir üye yapısıyla teşkil edilebilir. Toplu sözleşmenin konusunu teşkil edecek mali ve sosyal hakların neler olduğu, toplu sözleşmenin daha fazla alanı etkilemesine imkan verecek şekilde belirlenmelidir. Emekli kamu görevlilerinin toplu sözleşmeden yararlanmasına yönelik düzenleme, gerçekten toplu sözleşmenin kazanımlarından emeklilerin de yararlanmasını sağlayacak şekilde kurgulanmalıdır. Aksi tavrı ve düzenlemeler, Anayasa değişikliği paketiyle ilgili açıklamalarda ve referandum sürecinde ortaya konulan beyanların samimiyetsiz olduğu algısı uyandıracaktır."

2011'de Toplu Sözleşme Yapmak İstiyoruz

Toplu sözleşme hakkının değişiklik paketinde yer almasının Memur-Sen'in ısrarlı çaba ve girişimlerinin sonucu gerçekleştiğini dile getiren Gündoğdu, toplu sözleşme hakkının fiilen kullanılması için yasal düzenleme yapılmasının gerekliliğine dikkat çekti.

Gündoğdu, bu öngörüye dayalı olarak 2010 yılı toplu görüşmelerinde, Kamu İşveren Kurulu ile imzaladıkları Toplu Görüşme Tutanağı'nda, mevcut mevzuatın toplu sözleşme sürecine uyumuna yönelik mevzuat çalışması yapılması kararına yer verildiğini hatırlatarak, "Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden kimlerin yararlanacağı, toplu sözleşmenin nasıl yapılacağı, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere nasıl yansıtılacağı, kanunla yani TBMM tarafından düzenlenecektir. Yine, toplu söz-

leşmenin anlaşmazlıkla sonuçlanması halinde devreye girecek olan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun üyeleri, yapısı ve karar alma şekli de kanunla belirlenecektir. Toplu sözleşmeyle ilgili yasal düzenleme çalışmalarında mutlaka aktif rol alacağız" diye konuştu.

12 Eylül'ün Kirleri Temizlendi

Referandum sonuçlarının geneline yönelik değerlendirmelerde de bulunan Gündoğdu, 12 Eylül 2010'da geçmiş dönemlerin kirlerinin temizlendiğini, bundan sonra da ülkenin geleceğinin birlikte şekillendirilmesi çalışmasına yönelmesi gerektiğini vurguladı.

Bunun ilk adımının, Anayasa değişikliği paketinin gerektirdiği ikincil mevzuat çalışmalarıyla eş zamanlı olarak yeni Anayasa çalışmalarına başlamak olduğunu söyleyen Ahmet Gündoğdu, Anayasa değişikliğinin hayatımıza somut şekilde yansımaları sağlayacak yasal düzenlemelerin ivedilikle yürürlüğe konulması çağrısında bulundu. Gündoğdu, bu değişikliklerin hayata geçirilmesinin, yeni bir Anayasa'nın yapılmasını hem kolaylaştıracağını hem de hızlandıracağını ifade etti.

Darbecilerin Ördüğü Kozadan Çıkıldı

Ülkenin, 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980'de içine hapsedildiği demokrasi fakiri ve özgürlük yoksulu kozadan, 12

Eylül 2010'da milletin iradesiyle kurtulduğu görüşünü dile getiren Gündoğdu, darbelerin ve darbecilerin yasal dayanağı haline getirilen TSK İç Hizmet Kanunu hükmünün de yürürlükten kaldırılması isteğini tekrarladı.

Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütü ve yetkili kamu görevlileri sendikaları Konfederasyonu sıfatlarıyla Anayasa değişikliği paketinin tamamını önemli ve gerekli gördüklerine yönelik açıklamalarını hatırlatan Gündoğdu, ülkemiz ve milletimiz için son derece önemli olan Anayasa değişikliği paketine "evet" demekle yetinmeyip "evet" için çalışan Memur-Sen ailesinin mensuplarına da teşekkür etti.

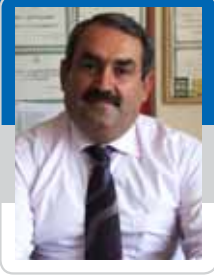
Kamu-Sen ve KESK'e Çağrı

Ahmet Gündoğdu, konuşmasının sonunda Kamu-Sen ve KESK'e de çağrıda bulunarak, "Toplu Sözleşme Çalıştayında bizi yalnız bıraktılar. Toplumsal sözleşmeye katılmadılar. Bu sefer aynı hataya düşmeyin. Toplu Sözleşme Çalıştayında aynı hataya düşmeyin, ikincil mevzuat çalışmalarına katılarak destek verin" şeklinde konuştu.

Siyasi Partilere Çağrı

Gündoğdu, Anayasa değişikliğine karşı çıkan siyasi partilerin çıkan tabloyu iyi okumasını isterken, AK Parti'nin de sorumluluğunun bilincinde, toplumun tamamını kucaklayıcı yeni anayasa çalışmasına hemen başlaması çağrısında bulundu.

Ölümler Ayağa Kalksın

Halil Etyemez
Genel Sekreter

haliletymez@egitimbirsen.org.tr

Örgütlerin ulusal ve uluslararası alanda olup bitenlerle ilgili görüşleri artık daha çok bilinmek isteniyor. Eğitim-Bir-Sen gibi sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini ekranlarında ya da basılı araçlarında ağırlamak isteyen ulusal ve yerel medya araçlarının listesini tutmakta zorlanıyoruz. Siyasal iktidar da, toplumun büyük bir kesimini ilgilendiren konularda nihai karara varmadan önce, tıpkı yol ayrımına gelen her insanın yaptığı gibi, başkalarının özellikle kurumsal kimliğini inşa etmiş, toplumsal meselelerde safalarını açık etmiş olan Eğitim-Bir-Sen gibi örgütlerin ne düşündüğünü bilmek istiyor. Aslında kurum olarak biz de çeşitli kesimlerle zaman zaman bir araya gelmeye çalışıyoruz. Çünkü, doğru anlamak ve anlaşılabilirlik için bir biçimde karşılaşmak önemlidir.

Aslında bu durum hepimizi heyecanlandırmalıdır. Çünkü, gerekçesi ne olursa olsun, binlerce yıldır ne düşündüğü dikkate alınmadan bugünlere kadar gelmiş bir kültürün çocuklarıyız. İlk defa her meslek grubu, her düşünsel meşrep kendini örgütlü bir biçimde duyurabilme özgürlüğünü yaşıyor. Tarih boyunca tek bir insanın ya da ailenin yönetme biçimine "şahsi- vahid" derlerdi. Zaman içinde bunun tek parti biçiminde örgütlendiğini, ancak yine tek bir iradenin buyruklarıyla hareket eden milyonlarca insan olarak düşünmemize engel değil. Düşünün, bir tek insan, milyonların hayatı üzerinde söz sahibi olabiliyordu. Hitler faşizminin, tek parti yönetimlerinin, derin yapılanma içindeki bir avuç sivil-asker bürokratin hayatlarımız üzerinde oynadıkları kumarları, pazarlamaları bugün çok daha net görebiliyoruz.

Cumhuriyetin ilanının 87. yıldönümünü kutladığımız şu günlerde cumhur, belki de tarihinde ilk defa silahların ve militarizmin gölgelemediği, üstünü örtmediği bir gerçeği derinden yaşıyor ve seslendirebiliyor: Ben milletim, ben halkım, ben cumhurum, artık kendi adıma ben de konuşabiliyorum, kendi geleceğimi ben belirlerim; bu hakkımı, seçtiğim temsilcilerle de kullanırım. Ve devlet benim devletim, hepimizin devleti.

İlk gençlik yıllarımızdan başlamak üzere, hayatımız boyunca bize eşlik edecek olan, Üstat Necip Fazıl'ın Sakarya Türküsü şiirinde, "Öz yurdunda garipsin, öz vata-

nında parya!" dizesinde anlatmak istediği şimdiye kadar çok daha iyi anlayabiliyoruz.

Ne demeye çalıştığımı, "devlet toplumun örgütlenmiş halidir" veya "devlet toplumun resmi özetidir" sözleri üzerinden daha iyi anlatabilirim. Bir Allah'ın kulu çıkıp da, "Evet, bu devlet, bugüne kadar gerçekten toplumum özeti olmuştur" diyebilir mi? Sanmam. Çünkü hiç olmadı. Bu yazıyı bültenimiz için yetiştirmeye çalıştığım günlerde Cumhurbaşkanımız tarafından, Cumhuriyet'in ilanı onuruna düzenlenen resepsiyona, 'silahlı bürokrasi' ve 'tek parti zihniyeti'nin; adıyla da, çekirdek zihniyetiyle de devamı olan CHP'ye mensup siyasilere katılmadılar. Öfkelerini anlayabiliyoruz. Tutsak etmeye çalıştıkları, kötürüm bıraktıkları halk ayağa kalkmış, Meclis'i de, Cumhurbaşkanlığı Köşkünü de ele geçirmişler(?). Hatta biraz daha ileri giderek, devleti ele geçirmişler, diyebilirler.

Oysa gerçek şu ki, başlangıçta halk, eğitim seviyesi, dünyadaki gelişmelerin farkında olmamasına bağlı olarak, farkında olmasa da bugün ortak çıkarlarını, içeriden ve dışarıdan gelecek tehditlere karşı koruyabilmek için, adına "devlet" denilen bir örgütlenme biçimine ihtiyacı olduğunu biliyor. Oysa düne kadar devlet, bir avuç sivil-asker bürokrat ve bu sınıfın ekonomik çıkarlarının ta kendisiydi. Şimdi birilerine garip gelecek ama ben içinden geçtiğimiz süreci, Fransız İhtilali'nin sonuçlarına benzetiyorum. Çünkü bu devrimden sonra, "kamusal ile özel arasındaki sınırlar" ve "ayrı dünyalar" kavramı, sivil toplumun içeriği, "erkek ve kadın rolleri" yoğun bir şekilde tartışılmaya başlanmıştır.

Demokratik açılım, kardeşlik projesi gibi adlarla anılan çözüm arayışları gösterdi ki, günümüz Türkiye'sinde birçok kesim bir mağduriyet psikolojisi yaşıyor. Kökleri II. Meşrutiyet'e kadar uzatılan bir mağduriyet. Toplumun önemli birçok kesimi kendini dışlanmış hissederek, bugünlere kadar geldi. Kimi sosyal gruplar, mağduriyetlerini Kanuni Sultan Süleyman dönemine kadar bile uzatabilmektedir. Özellikler tek parti zihniyetinin affedici, bağışlayıcı ve kuşatıcı olmamasının da bu yabancılaşmada etkili olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye'deki dini, etnik ve kimi ideolojik mağduriyetler için Sevr'i gerçekleştirilemeyen emperyalist güçlerin payını kabul etsek bile ya-

şanan travma ve ötekileştirmelerin tamamını açıklamaya yetmez. Diğer yandan, 1960 Darbesi, 1971 Muhtırası, 1980 Darbesi, Güneydoğu'da yıllarca devam eden olağanüstü hal, faili meçhuller, işkenceler, ekonomik sefalet... Kısaca, bu ülkede yaşayan Türk, Kürt, Alevi, Sünni, herkesin acılı bir öyküsü var.

Bu acılı bir hikâye; keşke yaşanmasaydı, diyerek yaşananları kimse unutmamızı beklemesin, unutturmaya çalışmasın. Çünkü yaşananlar; türkülerle, şarkılarla, efsanelerle insanların kişiliklerinin, kimliklerinin bir parçası haline gelmiş ve nesilden nesile anlatılarak bugünlere gelmiştir. Çünkü fiziksel bedenimizin boyutları bellidir; açık sınırları vardır, ancak kendilik dediğimiz psikolojik benlik hissinin sınırları geçmişe, geleceğe, toplumun diğer fertlerine, ortak hayallere, davranış ve düşünüş stoklarına, değerler sistemine uzanır. Siyasileri ya da 'ben çözerim' diye ellerinde sihirli formül olduğunu sananları çaresiz bırakan da bu görünmeyen bağlardır. Gelinen nokta, bilerek ya da bilmeyerek, bir yerde mağdur varsa, bu mağduriyete yol açanları işaret etmektedir. Mağdurlar, bir taraftan kurtulmak isterken, üzeri örtülmeyen olayları ve tarafları yeniden taraflar halinde güncelleyerek haklılar ve haksızlar olarak yeniden çerçevelemektedir. Bu sefer de başka bir kesim mağdur olacağından korkar, tehdit altında hissederek mücadele etmeye başlar. Bu, Mevlana'nın dizelerindeki duruma benziyor:

Yazgım seni seçmektir/elden ne gelir?
Üzgün gönlüm mecazlı/elden ne gelir?

Sordun feleğin çarkına bağlandık mı?

Başka bir işim yok benim/elden ne gelir?

Ancak, çatışma bizim kaderimiz olmalıdır. Artık Türkiye'de herkesin mağduriyet psikolojisini bir kenara bırakarak, birbirini anlaması ve birbiriyle barışması gerekir. Aksi bir tutum, toplumu daha çok derinleşen bir zihniyet bölünmesine yol açacaktır. İktidar ve çeşitli kesimlere öncülük eden liderlerin verecekleri mesaj, bu bakımdan daha da önemli bir hale gelmiştir. Elbette birlikte yaşamının gerçekçi zemini inşa etmeyi zorunlu bir başlangıç olarak görüyoruz.

"Ölümler ayağa kalksın!" diyemeyeceğimize göre, yaşayan, canlı insanların yapacağı çok şey olmalıdır.

Üniversitelerde Şubeleşiyoruz

Ülkelerin ekonomik, sosyal ve demokratik gelişmişliklerinde en önemli rol üniversitelerindedir. Ekonomik ve sosyal kalkınmışlık, ancak özgür bir bilimle ve özgür bir düşünceyle sağlanabilir. Bunun ortamını oluşturacak yerler de üniversitelerdir. Türkiye’de bugüne kadar üniversite özgürlüğünden kasıt; rektörlerin, üniversite yönetimlerinin yetki alanlarının genişliği anlaşıldı. YÖK’ün ve rektörlerin yetki alanlarının genişliği, üniversitelerin özgürlüğü manasına gelmediği gibi, tam aksine üniversitelerin özgürlüklerinin sınırlandırılması, hatta yok edilmesi manasında oldu. YÖK ve rektörlerin özgürlük adına oluşturulan yetki alanı, bugüne kadar bir sulta olarak kullanıldı ve özellikle akademisyenlerin iş garantilerine ve özlük haklarına tecavüz eder boyutlara taşındı. Bu anlayış, kendiliğinden gelişen bir durum olmanın ötesinde, bilinçli olarak yürütülen bir çabanın sonucu olarak yasa ve yönetmeliklerle oluşturuldu. Çünkü gerektiğinde, üniversitelerin ve akademi dünyasının demokrasi dışı müdahalelere destek vermesi bu yöntemle sağlandı. İnsanlar iki tercih arasına sıkıştırıldılar: Ya işi ya da bilim ve fikir hürriyeti. Fikir hürriyetini tercih edenlere asla üniversite çatısı altında yaşama imkânı tanınmadı.

1980 darbesi sonrası yeniden şekillendirilen üniversitelerle ilgili eleştiriler sürekli olarak dile getirilmiştir. Ancak bu eleştiriler, genelde bireysel düzeyde yapıp, örgütlü bir takibi yapılmadığından, aradan geçen 30 yıla rağmen üniversitelere ve çalışanlarına yönelik bir iyileştirilmeye gidilmemiştir. Bu sebeple de, darbenin en uzun süreli mağdurları üniversite camiası olmuştur. Diğer kamu çalışanlarının çalışma hayatlarına yönelik peyderpey birçok değişiklik yapılmasına rağmen, üniversite çalışanları bunun dışında kalmıştır.

Bugüne kadar Türkiye’de en çok haksızlığa uğrayan, özgürlükleri kısıtlanan kesim üniversite çalışanları olmasına rağmen, sendikal örgütlenmenin en az olduğu yerler üniversitelerimizdir. Çünkü YÖK’ü kuran 1982

Anayasası’nın bürokratik oligarşiye fırsat vermesiyle oluşan baskı, üniversitelerimizde gerek akademik özgürlüğün gerekse sendikalaşmanın önüne bir set çekmiştir. Eğitim çalışanlarının örgütlenme oranına baktığımızda, Milli Eğitim’de sendikalaşma oranı yüzde 55’leri geçmişken, üniversitelerde bu oran yüzde 20’leri bile bulmamıştır.

Bugün tarım orman çalışanlarına, sağlık çalışanlarına, Milli Eğitim çalışanlarına, büro çalışanlarına bakıldığında, sendikal örgütlenme oranları üniversite çalışanlarının birkaç katıdır. Üniversitelerin genel idari ve yardımcı hizmetler alanlarında çalışanların örgütlenme oranları bile akademisyenlerin çok çok üzerindedir.

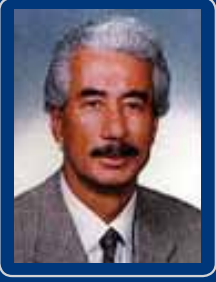
Unutulmamalıdır ki, hiçbir hak mücadelesiz elde edilmez. Hele sendikal bir gücün oluşmasına, iktidarlar her zaman soğuk bakmıştır. Bunun böyle olmasında aslında şaşırarak bir durum yoktur. Şaşırtıcı olanı, akademik dünyanın bunu kabullenmesi, örgütlenme duyarlılığı noktasında hep çekingen davranmasıdır. Sevindirici olansa, son iki-üç yıldır, artık bu kabulleniş terk edilmeye başlandı. Sendikalar içerisinde akademisyenlerin ağırlığı artmaya başladı. Şimdi daha yoğun şekilde sendikal çalışmalarda akademisyenleri görmek mümkündür. Bu durum, sendikal örgütlenmelere yeni bir dinamizm ve fikri katkı sağlamaya başladı.

Eğitim-Bir-Sen, akademi dünya-sınının örgütlenmeye başladığı bir zemin oldu. Son bir yıl içerisinde akademi dünyasından üye sayımız hızla artmakta ve üniversite teşkilatlarımız güçlenmektedir.

Yetkili olduğumuz üniversite sayısı 17’den 23’e çıkmıştır. Üniversitedeki büyümemiz de yüzde 30’un üzerinde artmıştır. Erzurum 1 No’lu Şube, Kahramanmaraş 2 No’lu Şube, Van 2 No’lu şubelerimizde olduğu gibi 400 üyeye ulaşan üniversitelerde ayrı şube açıyoruz.

Önümüzdeki dönemde mevcut üniversite şubelerimize yenilerini eklemek için çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürüyoruz.

Doçentliğe Atanma Esasları Konusunda Yeni Bir Öneri Çalışması

Prof. Dr. Mahmut Özbay
Gazi Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Öğretim Üyesi

Doçentliğe başvuruda bulunan adayda Üniversitelerarası Kurul'un belirlediği şartların yanı sıra adayın sanayi ile olan ilişkisi, bireysel olarak veya ekip olarak yürüttüğü projeler, öğretme yeteneği ve konuşması, daha önceki eğitim deneyimi gibi özelliklerinin de göz önüne alınması gerekir

Bugün ülkemizde doçentliğe başvurabilmek için Üniversitelerarası Kurul'un (ÜAK) belirlemiş olduğu;

- a) Doktora unvanını almış olmak,
- b) Tıpta uzmanlık kazanmış olmak,
- c) Sanat dalında yeterlik almış olmak, Şartlarına ek olarak Merkezi Yabancı Dil Sınavı'nı başarmak ve ÜAK Doçentlik kriterlerini yerine getirmiş olmak gerekmektedir.

Yapılan işlemlere göz atacak olursak, doçent adayı, ÜAK'ın belirlediği dönemlerde ilgi belgeleri de dosyasına ekleyerek ÜAK'a başvurmaktadır. ÜAK, adayın dosyasını inceledikten sonra, şartları sağlayan adaylar için doçentlik jürileri kurulmaktadır. Yayınlarda başarılı olan adaylar, belirlenen yer ve zamanda sözlü sınavı alınırlar. Sözlü sınavda da başarılı olan adaylara ÜAK tarafından doçentlik unvanı verilir. Diğer bir deyişle ÜAK'tan doçentlik unvanı alan bir aday Türkiye'de Doçent oluyor. Ancak herhangi bir üniversitenin herhangi bir bölümünde verilen doçentlik ilanına, ÜAK tarafından doçent unvanı verilen aday, kendi çalışma alanıyla ilgili söz konusu kadroya başvurduğu zaman, ilgili üniversite, adayın bu kadroya atanabilmesi için ÜAK'ın kurmuş olduğu jürinin değerlendirmesini yeterli bulmuyor ve kendisi yeni bir jüri kurarak, başvuran adaylardan hangisinin bu kadroya atanabileceğinin dosya bazında incelemesini yapıyor. Burada bir ikilem ortaya çıkıyor. Bu ikilemi giderebilmek için Avrupa ve Amerika'da olduğu gibi, doçent olarak atanma işlemi ya yukarıdan aşağıya veya aşağıdan yukarıya doğru işlemler takip edilerek, çelişkisiz olarak uygulanması gerektiğine inanıyorum. Bunun için de doçentliğe atanmayla ilgili kendi önerimi, yurtdışındaki uygulamaları da göz önünde bulundurarak aşağıda sunuyorum.

ABD Üniversitelerinde Akademik Yükselme Kriterleri

ABD'de öğretim üyeliği prestijli bir iş- tir. Aynı zamanda öğretim üyesi olmak da

kolay değildir. Bir kere doktora yapılmadan öğretim üyesi olunmuyor. Doktora tamamlamak için lisans eğitiminden sonra 5-6 yıllık bir süreye ihtiyaç vardır.

ABD'de önce bir "Öğretim Üyesi Araştırma ve Seçme Komisyonu" kurulur. Bu komisyon, başlangıçta boş pozisyon için bir iş tanımlaması yapar. Diyelim ki, bölümde önümüzdeki beş yıl içinde güç elektroniği konusunda geliştirmeler yapılacak, yeni bir laboratuvar kurulacak. Bu konuda bir kişiye ihtiyaç var. Şu kadar da ders var. Burada bir kişi var ama önümüzdeki 6 yıl içinde emekli olabilir. Aranılan öğretim üyesinin kriterleri belirlenir. Öğretim üyesi almak ABD'de pahalı bir iş; ilan verilir, öğretim üyesi mülakata çağırılır, otel masrafları karşılanır vs. ABD'de öğretim üyeliğine başvuran aday sayısı oldukça fazla olur.

Başvurular geldikten sonra hepsi sekreter tarafından kategorize edilir. Sonra komisyon üyelerine tek tek dağıtılır. Komisyon üyeleri başvuruları teker teker gözden geçirir.

Komisyon, bölümün öğretim üyeleri arasında gönüllülük esasına dayanarak, bölüm başkanı tarafından oluşturulur. Örneğin, bir bölümde 20 öğretim üyesi var. Bölüm başkanı, komisyon kurulacağını bildirir, gönüllü olanların isimlerini göndermelerini söyler. 5-6 kişi gönüllü olur. Başkan bunları komisyon olarak atar. Daha sonra komisyon, kendi arasından bir başkan seçer. Bundan sonraki işleri komisyon başkanı yürütür.

Başvuran adayların değerlendirilmesinde gerekli özellikler çıkartılıp listelendikten sonra toplantıya getirilir. Toplantıda her bir aday için görüş bildirilir. Adaylar için ilk özellik olarak, 'doktora var mı' diye bakılır. Doktora olanların doktora sınavının ilgili anabilim dalı ile ilgili olup olmadığına bakılır. Daha sonra, istenilen iş tanımlamasına uygun mu? Konuyla ilgili yayınları var mı? Eğer bu özellikleri taşıyorsa, havuzun içerisine girer. Bu özelliklere sahip değilse, hemen elenir. Bu birinci aşamadan sonra ikinci aşamaya geçilir.

Bu aşamada, adayların üniversite içinde ve dışında yapmış oldukları görevlere ve yayınlarına bakılarak, ikinci eleme işlemi de yapılır. Aday sayısı daha sonra iki veya üç kişiye indirilir. Ardından bunlarla telefonla mülakat yapılır.

Yaş, genellikle alınma kriteri olmuyor. Eğer müracaat eden aday yaşlı bir kimse ise, o zaman yaş bir parametre olarak değerlendirmeye alınıyor. Ayrıca ABD’de bir tenur (belirli bir makamda kalabilme ayrıcalığı) kavramı vardır. Doçent olarak, tenursuz olarak alınan bir kişi üç-dört yıl, hatta maksimum altı yıl o pozisyonda çalıştıktan sonra, tenur durumu değerlendirilir. Ya devam ettirilir ya da işine son verilir.

Öncelikle, kişinin öz değerleri, akademik değerleri ve bu pozisyona uygunluk değerleri dikkate alınır. Çok iyi araştırmacı olabilir ama eğitim deneyimi yoksa, tercih edilemez.

Seçilen kişilerden birçoğunun ana dili İngilizce olmayabilir. Bunların iletişiminin nasıl olacağını anlaması çok önemlidir. Örneğin, telefon mülakatında karşınıza bir Çinli çıkıyor ve telaffuzu çok zor anlaşılıyor. Telefon mülakatları telekonferans şeklinde, komisyon başkanı ile bir üyenin telefonun başında olmasıyla gerçekleştiriliyor. “Bu kişiyle telefonda görüştük ama İngilizcesi çok iyi değil” diye karar verebiliyorlar. Aday, orada eleniyor ve üniversiteye yüz yüze mülakat için davet edilmiyor. O zaman yedeklerden birisiyle telefon görüşmesi yapılır. Telefon görüşmeleri sonucunda finalist adaylar, değişik günlerde kampüse davet edilir.

Mülakat yapılacak kişi, akademik rektör yardımcısıyla görüştürülür, bölüm başkanıyla tanıştırılır. Aday, bölümdeki öğretim üyeleriyle belirli saatlerde görüşür. Yine aday, araştırma komisyonundaki kişilerle görüşür. Ögle saatlerinde genellikle bir saatlik seminer verir. Bu, araştırmasıyla ilgili bir ders veriyormuş şeklinde olur.

ABD’de çalışma vizesi yoksa, nasıl çıkarılacağı konusunda çalışmalar yapılır. Doçent veya profesör olarak alınacak kişilere ise, bölüm ve üniversite terfi komisyonlarınca da değer-

lendirilip, olumlu sonuç alındığı takdirde, iş teklifi yapılabilir.

ABD’li öğretim üyelerinin akademik yükselme ölçütleri ve bunların yaşama geçiriliş biçimleri:

Yardımcı doçent olarak işe başlıyorsunuz. Doçent olabilmek için üç bileşen vardır. Bu bileşenlerin her birini en iyi şekilde sağlayacaksınız. Birinci bileşen, öğretim üyesinin eğitimciliği; ikincisi, araştırma ve bilimsel yönü; üçüncü bileşen ise, üniversiteye, topluma ve ülkeye hizmeti. Bu üç bileşen teker teker değerlendirilir. Hatta bazı üniversitelerde her bileşen için ayrı komisyonlar kurulur. Bölüm terfi komisyonu var. Kişi terfi etmek istediğinde, terfi komisyonuna dosyasıyla gelir. Komisyonca dosyası değerlendirilir. Bunun belli bir takvimi vardır. Bazen bölüm başkanı, “Sen daha hazır görünmüyorsun, bu yıl müracaat etme” de diyebilir. Ama öğretim üyesinin bu öneriyi göz önüne almama imkanı var. Çalıştığı projeler önemli. Öğrencilerin ders değerlendirme formları önemli. Öğretim üyesi, kendinden daha kıdemli bir öğretim görevlisi veya profesörden kendi derslerini dinlemesini isteyebilir. Profesör derse giriyor. Değerlendirme formlarını dolduruyor. Öğretim üyesi isterse, başka bölümlerden de profesörlerin dersine girmesini isteyebilir. Üç-dört kez bu profesörler derslere girerek form dolduruyorlar ve değerlendirmeleri önemli oluyor. Program için yeni ders geliştirmiş mi? Araştırmaları neler, nerelerde yayınlar yapmış, hangi konferanslara girmiş, bölüm ve üniversite komisyonlarında üyelik yapmış mı, üniversiteye para kazandırmış mı, bu da önemli. [1]

Bir kişi yardımcı doçentlikten doçentliğe terfi ettirilmişse, tenur de verilir. Dolayısıyla bu kişi üniversitenin daimi üyesi olur.

Yeni Öneri

Doçentliğe atanma konusunda mevcut durumda uygulanmakta olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 24. maddesinin (a) fıkrası şu şekilde düzenlenebilir:

“Doçentlik sınavı, Üniversitelerarası Kurul’ca yılda iki kere planlanır.

Aşağıdaki şartları haiz adaylar, Üniversitelerarası Kurul’un tespit

edeceği tarihe kadar, doçent olmak istedikleri bilim alanına uygun Bölüm Başkanlığı’na, gerekli belge ve yayınlar ile birlikte, başlıca bilim dalı ile uzmanlık ve araştırma konularını da içerecek biçimde başvuru dosyalarını teslim ederler.”

b) Doçentlik sınavına başvurabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

1-Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora veya tıpta uzmanlık unvanının ve Üniversitelerarası Kurul’un önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulu’nca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak. Ayrıca bu unvanları aldıktan sonra bir üniversitede en az 4 yıl veya diğer kamu kurumlarında 5 yıl çalışmış olmak.

2-Üniversitelerarası Kurul’un her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirteceği görüş çerçevesinde, Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

3-Yükseköğretim Kurulu’nun belirlediği kıstaslar çerçevesinde yapılan merkezi yabancı dil sınavında başarılı olmak. Bu sınavın, adayın bilim dalı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanlar bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek zorundadırlar.

Buna karşılık (c) fıkrası değiştirilerek, “Adayın başvuruda bulunduğu bölüm başkanlığının rektörlüğü, Üniversitelerarası Kurul havuzunda bulunan ve adayın bilim dalıyla ilgili olan öğretim üyelerinden beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki kişilik yedek üye belirler.” İlgili bilim veya sanat dalında yeterli sayıda öğretim üyesinin bulunmaması durumunda, jüri üç üyeden meydana gelebilir.

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asil ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirerek, hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını “Bölüm Başkanlığının Rektörlüğüne” gönderirler. [2]

Doçentliğe Atama

Doçentliğe atanabilmek için doçentlik unvanını almış olmak yeterlidir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanu-

nu'nun 25. maddesinin (a) fıkrası şöyle: "Bir üniversitenin herhangi bir bölümünde açık bulunan ve ihtiyaç duyulan doçentlik kadrosuna daha önce doçentlik sınavında başarılı olan aday bölüm tarafından dekanlık aracılığı ile rektörlüğe bildirilir. Rektörlük bir ay içerisinde atama işlemini yaparak sonucu Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yazılı olarak iletir."

Bir üniversitede veya yüksek teknoloji enstitüsünde açık doçentlik kadroları en yüksek tirajlı beş gazeteden birinde Türkiye ölçüsünde ve Resmi Gazete'de rektörlükçe ilan edilir. İlgili kurum, gerekli görürse yurtdışında da aday aranması için girişimlerde bulunabilir. Bu ilanda adaylara en az on beş gün başvurma süresi tanınır ve son başvurma tarihi belirtilir. Açılan doçentlik kadroları ve dallarına ilişkin ilan, duyurulmak üzere diğer üniversiteler ile ileri teknoloji enstitülerinin ilgili fakültelerine, enstitü veya yüksekokullarına gönderilir.

Adaylar özgeçmişlerini, bilimsel çalışma ve yayınlarını kapsayan bir dosyayı dört nüsha olarak, ilanda belirtilen süre içerisinde ilgili rektörlüğe teslim ederler.

"Üniversiteler, doçentlik kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulu'nun olumlu görüşünü, adayın ilgili Bölüm Başkanlığı'na başvurusundan önce alır."

Doçentlik Sınavı

Doçentlik Sınav Yönetmeliği'nin, Sınav Jürisinin Oluşturulması başlığının 5. maddesinin 1. fıkrası, "Bölüm Başkanlığı, Rektörlükçe oluşturulmuş olan Doçentlik Sınav Komisyonu'nun önerisi üzerine doçentlik başvurusunda bulunan adaylardan her birisi için Üniversitelerarası Kurul havuzundaki öğretim üyelerinden beş kişilik bir jüri üyesi ve bu jüri için iki yedek üye belirler." Adayın başvurduğu alanda yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, istisnai olarak, jüri üç asil ve iki yedek olmak üzere beş üyeden oluşur.

Doçentlik jürilerinde görev alabilecek öğretim üyelerinin listesi, bunlara hangi alanlarda doçentlik jürile-

rinde görev alabileceklerinin sorulması üzerine alınacak olan cevaplar ile kadrosunun bulunduğu üniversitenin görüşü dikkate alınarak hazırlanır. Bu listeler, akademik yükseltmeler, istifa veya emeklilik gibi sebeplerle görevden ayrılmalar göz önünde bulundurularak Yükseköğretim Kurulu personel veri tabanı üzerinden güncellenir. Doçentlik Sınav Komisyonu'ndaki asil ve yedek üyelikler, bu üyelikler bu listede ilgili alanlarda yer alan öğretim üyeleri arasında objektif ölçütlere göre ve eşit olarak dağıtılır. Doçentlik Sınav Jürisi'nde görev alabilmek için öğretim üyesinin devlet veya vakıf üniversitesinde 2547 sayılı Kanun'un 26. maddesi hükümlerine göre, profesör olarak atanmış ve yetmiş iki yaşını doldurmamış olması şarttır. [3]

1. Doçentlik sınavı, eser incelemesi ve sözlü sınav olmak üzere, iki aşamada yapılır.

2. Doçentlik Sınav Jürisi'ni oluşturulan asil ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını iki nüsha olarak mensubu buldukları üniversite rektörlüğü aracılığı ile adayın başvuruda bulunduğu üniversitenin rektörlüğüne gönderirler.

3. Jürinin asil ve yedek üyeleri, süresi içinde rapor hazırlamasına engel olacak nitelikte bir mazeretinin ortaya çıkması halinde, bu mazeretini, varsa belgeleyen evrakla birlikte, dosyanın geldiği üniversite rektörlüğüne bildirmekle yükümlüdürler. Jüri üyesi, bildirdiği mazeretin ilgili üniversite Doçentlik Sınav Komisyonu tarafından kabul edilmediğine dair karar verilmediği sürece bu görevden kaçınamaz. Kabul edilmiş mazeret olmaksızın görevini süresinde yapmayan jüri üyesinin genel hükümlere göre cezai sorumluluğu yoluna gidilir.

4. Öğretim üyeliği görevinden istifa, emeklilik veya mazeret sebebiyle jürinin ikiden fazla üyesinin eksilmesi halinde, ilgili üniversite tarafından jürinin eksilen üyelikleri doldurulur.

5. Asil üyelerin Doçentlik Sınav Komisyonu tarafından kabul edilmiş

bir mazerete dayalı olarak raporu süresinde verememesi halinde, yedek üyelerin raporları sırasına göre değerlendirilmeye esas alınır.

6. Değerlendirmeye esas alınan jüri raporlarının birer nüshası, eser incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir.

7. Değerlendirmeye esas alınan jüri raporları itibarıyla çoğunlukla eser incelemesinde başarılı bulunan aday, sözlü sınava tabi tutulur. Sözlü sınavın yapılacağı yer, tarih ve saat, ilgili üniversite rektörlüğü tarafından adaya, mazereti kabul edilenler dışındaki asil ve yedek jüri üyelerine bildirilmek üzere, mensubu oldukları üniversite rektörlüklerine ve sınavın yapılacağı üniversite rektörlüğüne bildirilir. Kendilerine bildirim yapılan asil üyeler, sınav için belirlenen yer, tarih ve saatte hazır bulunmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe aykırı davranan jüri üyesinin, bildirdiği mazeret Doçentlik Sınav Komisyonu tarafından kabul edilmediği takdirde, genel hükümlere göre cezai sorumluluğu yoluna gidilir. Sözlü sınava gelmeyen asil üyenin mazeretinin Doçentlik Sınav Komisyonu'na kabul edilmemesi, yedek üyenin katılımıyla yapılan sınavın hukuki geçerliliğini etkilemez. Asil üyelerden birinin hazır bulunmaması halinde, sözlü sınav, sınavın yapılacağı üniversitenin rektörü veya görevlendireceği dekan tarafından sıradaki yedek üyenin de çağırılması suretiyle en geç on beş gün içinde yapılır.

8. Sözlü sınavın yapılacağı üniversitenin bulunduğu ilin dışında başka bir üniversitede görev yapan jüri üyesinin yol masrafları ile yevmiyesi, adayın başvuruda bulunduğu üniversitenin görevlendirme yazısı esas alınarak, görevli oldukları üniversite-lerce ön ödemeli olarak karşılanır.

9. Sözlü sınavın yapılacağı üniversitenin rektörü, sınav için gerekli fiziki ve teknik imkanları hazırlamakla yükümlüdür.

10. Jüri, sözlü sınav için üye tam sayısı ile toplanır. Adaylar belirtilen gün, saat ve yerde sözlü sınava alınır. Sınavda jüri üyelerinden biri, başkan olarak görev yapar.

11. Sözlü sınav, doçent ve profe-

sör unvanına sahip öğretim üyelerine açıktır. Jüri başkanı ve üyeleri, sözlü sınavın denetlenebilirliğini sağlamak için gerekli tedbirleri alırlar. Sözlü sınavın yapılacağı yer ile gün ve saati, sınavın yapılacağı üniversite rektörlüğünce internet sayfasında yayımlanır.

12. Sözlü sınav sonunda jüri, adayın başarılı olup olmadığına çoğunlukla karar verir. Bu karar, düzenlenen tutanakta imza altına alınır ve başkan tarafından jüri üyeleri önünde adaya sözlü olarak bildirilir.

13. Sözlü sınavda başarılı olanlara ilgili üniversite senatosu tarafından Doçentlik Belgesi verilir. Bu olumlu sonuç, bir yazı ile Üniversitelerarası Kurul'a yazılı olarak bildirilir.

14. Adayın sözlü sınava gelmemesi halinde, bu durum, jüri üyeleri tarafından imzalanan tutanakla tespit edilir.

15. Sözlü sınav tutanağı, jüri başkanı tarafından ilgili üniversite rektörlüğüne gönderilmek üzere sınavın yapıldığı üniversite rektörüne veya rektörün sınavın yapılmasıyla ilgili olarak görevlendirdiği dekana imza karşılığında teslim edilir.

16. Sözlü sınava gelmeyen aday, bu sınava gelmesine engel olacak nitelikte bir mazeretinin varlığı halinde, bunu varsa belgeleyen evrakla birlikte ilgili üniversiteye bildirir. Mazeret bildiriminde bulunmaması veya bildirdiği mazeretin Doçentlik Sınav Komisyonu tarafından kabul edilmemesi halinde, aday bir sözlü sınav hakkını kaybeder.

17. Doçentlik Sınav Komisyonu'nun sözlü sınava gelmeyen adayın bildirdiği mazereti kabul etmesi halinde, sözlü sınav, ilgili üniversitenin yeniden belirleyeceği yer, tarih ve saatte bu madde hükümlerine göre yenilenir.

18. Sözlü sınavda başarısız olan veya sözlü sınav hakkını kaybeden aday, 4'üncü maddenin birinci fıkrasında belirlenen sürelerde yeniden başvuruda bulunması halinde, tekrar sözlü sınava alınır. Bu başvuruda, 4'üncü maddede doçentlik başvurusu için aranan şartların taşındığına dair belgelerin yeniden ibrazı istenmez.

19. Tekrar sözlü sınava alınacak aday için yeni bir jüri oluşturulmaz. Dördüncü fıkra hükümleri saklıdır.

20. Eser incelemesinde başarılı olmasına rağmen sözlü sınavlarda üç defa başarısız olan veya başarısız sayılan aday sözlü sınav için yeniden başvurduğunda, bu sınavı yapmak üzere yeni bir jüri oluşturulur. Yeni jüri oluşturulmasında mevcut jürinin salt çoğunluğu sağlayacak sayıda üyesinin değiştirilmesi şarttır.

Doçentliğe Yükseltme ve Atanma

Doçentlik sınavı, Üniversitelerearası Kurul'un tespit edeceği esaslara göre bu kurul tarafından yılda bir defa açılır. Bu sınavlara katılabilmek için 2547 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin (b) fıkrasındaki şartları yerine getirmek gerekir. Doçentlik sınavlarına Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından aranan kriterleri sağlamaları koşuluyla yabancı ülke vatandaşları da başvurabilir. Bu adayların talepleri halinde doçentlik bilim (sözlü) sınavları, görev yaptıkları bölüm ya da programda bir yabancı dilde eğitim-öğretim yapıyor ise, bu dilde de yapılabilir. [4]

Bir lisans öğrenimi gördükten sonra doktora yapmış, tıpta uzmanlık unvanını almış veya tespit edilmiş belli sanat dallarından birinde yeterlik kazanmış olanlar için 2547 sayılı Kanun'un 24. maddesinin (b) fıkrasının 3. bendinde belirtilen yabancı dil sınavı, yılda en az iki kere Üniversitelerarası Kurul tarafından merkezi bir sistemle yapılır. Sınav esasları Üniversitelerarası Kurul'ca düzenlenir. Sınavda başarılı olana sürekli olarak geçerli bir başarı belgesi verilir. Sınavda başarısız olanlar daha sonraki dönemlerde yabancı dil sınavına katılabilirler.

Adayın başvurduğu üniversitenin doçentlik komisyonu doçentlik sınavına katılabilmek şartlarını yerine getiren adayların bildirdikleri bilim dallarına uzmanlık ve araştırma konularına göre doçentlik sınavı jürilerini ad çekme usulü ile seçer. Bu seçim, sözü geçen bilim dalında birden çok profesörü bulunan ayrı fakültelerden üye girmesini sağlayacak şekilde ya-

pılır. Gerekli görüldüğü hallerde ad çekme bilgisayarla da yapılabilir.

Aynı bilim dalında yeter sayıda üye bulunmadığı veya adayın bilim dalı veya uzmanlık ve araştırma konularının özelliği zorunlu kıldığı takdirde, yakın bilim dallarında jüri üyesi seçimi yapılabilir.

Jüriler, beş kişiden oluşur ve dört yedek üyesi bulunur. Yeterli sayıda üye bulunmadığı hallerde jüride beş üye kalmak şartıyla yedek üye sayısı ikiye kadar düşürülebilir.

Jürinin bu şekilde de teşkiline imkân bulunmadığı hallerde, jüri üyeleri sayısı üçe kadar indirilebilir ve bu durumda iki yedek üye seçilir.

Jüriler, eserleri inceleyip adayın sözlü veya gerektiğinde ayrıca pratik ve uygulamalı sınava tabi tutarlar ve başarılı olanlara ilgili konuyu ve bilim dalını kapsayan bilim alanının doçentlik yetkisini verirler. Doçentlik başarı belgesi adayın başvurduğu üniversite tarafından verilir.

Doçentlik yayın ve sözlü sınavını başarıyla tamamlayan ve doçentlik unvanını alan kişi, ilgili kanunlara uygun olarak unvanını aldığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde doçentlik kadrosuna atanır.

Aynı kadroya birden fazla aday başvuruda bulunmuş ise, doçentlik yayın ve sözlüde en yüksek puan toplayan aday söz konusu kadroya atanır.

Sonuç olarak, doçentliğe başvuruda bulunan adayda Üniversitelerarası Kurul'un belirlediği şartların yanı sıra adayın sanayi ile olan ilişkisi, bireysel olarak veya ekip olarak yürüttüğü projeler, öğretme yeteneği ve konuşması, daha önceki eğitim deneyimi gibi özelliklerinin de göz önüne alınması gerektiğine inanmaktayım.

Kaynaklar

1. Prof. Dr. Hasan Hızıroğlu, Kettering Univ. Michigan ABD, Söyleşi "Enerji Elektrik Aydınlatma, Elektronik ve Otomasyon Mühendisliği Dergisi" Sayfa: 255-256, 2010.
2. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu.
3. YÖK Doçentlik Sınav Yönetmeliği.
4. YÖK Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği.

İlahiyat Fakülteleri İçin Yeni Yapılanma/Bölümleşme Önerisi

Prof. Dr. Cağfer Karadağ
Uludağ Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi
Öğretim Üyesi

Mevcut yapının iyileştirilmesi, işlevselliğinin daha da artması ve gelişmesi için İlahiyat fakültelerinin bölümleşmesinde yeni bir yapılanmaya gitmenin yararlı olacağı kanaatindeyiz. Çünkü mevcut yapı, kimi yerde ve zamanda sıkıntılar doğurmakta, bölümler arasındaki benzerlik ve farklılıkların yeterince görülmesini engellemektedir

A. Mevcut Yapı

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk İlahiyat Fakültesi, 3 Mart 1924 yılında medreselerin kapatılması ile İstanbul Daru'l-Fünûn'un çatısı altında *Daru'l-Fünûn İlahiyat Fakültesi* adıyla kurulmuştur. 1933 yılına kadar faaliyetini sürdüren bu fakülte, anılan tarihte üniversitede öngörülen yeni yapılanma çalışması esnasında, yerine, öğrencisi olmayan İslam Tetkikleri Enstitüsü kurularak kapatılmıştır. 9 Mayıs 1949 yılında kabul edilen bir kanun ile 21 Haziran 1949 tarihinde İlahiyat Fakültesi, bu kez Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak yeniden açılmıştır. Bu tarihten 10 yıl sonra da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak ilki İstanbul'da olmak üzere 19 Kasım 1959 yılında Yüksek İslam enstitüleri kurulmuştur. Zamanla bu enstitüler Konya, Kayseri, İzmir, Erzurum, Bursa, Samsun ve Yozgat'ta da açılmıştır. 1971 yılında ise Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne bağlı İslamî İlimler Fakültesi tesis edilmiştir. 1982 yılında, Yüksek İslam enstitüleri, İlahiyat fakültelerine dönüştürülerek, illerinde bulunan üniversitelere bağlanmıştır. Eski enstitülerden sadece Yozgat kapatılmış, Erzurum'da İslamî İlimler Fakültesi ile Yüksek İslam Enstitüsü birleştirilmiştir. Sonraki yıllarda açılan İlahiyat fakülteleri ile bu sayı 20'nin üstüne çıkmıştır. İlahiyat fakültelerinde akademik bölüm yapılanması, 1982-1983 yılında ilk düzenlemenin ardından 1991-1992 öğretim yılında son şeklini almıştır. Bugün devam etmekte olan bu yapı aşağıdaki gibidir:

Temel İslam Bilimleri Bölümü

Tefsir Anabilim Dalı
Hadis Anabilim Dalı
İslam Hukuku Anabilim Dalı
Kelam Anabilim Dalı
İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı
Tasavvuf Anabilim Dalı
Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı

Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü

Felsefe Tarihi Anabilim Dalı
İslam Felsefesi Anabilim Dalı
Din Felsefesi Anabilim Dalı
Mantık Anabilim Dalı
Dinler Tarihi Anabilim Dalı
Din Sosyolojisi Anabilim Dalı
Din Psikolojisi Anabilim Dalı
Din Eğitimi Anabilim Dalı

İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü

İslam Tarihi Anabilim Dalı
Türk-İslam Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Din Musikisi Anabilim Dalı
Türk İslam Sanatları Tarihi Anabilim Dalı

B. Önerilen Yapı

İlahiyat fakülteleri, mevcut yapı ve işleyişiyle günümüze kadar çok önemli faaliyetlerde bulunmuştur. Toplumun ihtiyaç duyduğu dinî alanda çok önemli bir boşluğu doldurmuş ve dünyaya açılacak, kendini uluslar arası arenada ispat edecek bir konuma gelmiştir. Gelecekte bulunduğu yerden daha iyiye ve ileriye gideceğinde şüphe yoktur. Çünkü nicelik ve nitelik itibarıyla sürekli gelişen ve ihtiyaçlara cevap veren bir konumda bulunduğu ve giderek Türk halkının daha çok takdirini kazandığı açıktır. Ancak her kurumsal yapıda olduğu gibi, bu kurumlarda da bir takım eksikliklerin veya sorunların olması doğaldır. Bunlar şayet fark edilir ve giderilme yolunda adım

atılırsa, mevcut yapının daha iyileşmesi ve gelişmesi için avantaj olarak bile görülebilir. Bu iyileşmenin ve gelişmenin olabilmesi için İlahiyat fakültelerinin sosyal hayata daha fazla açılması ve halk ile daha çok bütünleşmesi gerekmektedir. Salt bilimsel çalışmaların yanında dışa ve halka dönük sempozyum, konferans, panel gibi etkinliklerin çoğalması gerekir. Şu bir gerçek ki, bu tür etkinlikler, başta Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere çeşitli resmi ve sivil kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği ile zaman içinde artarak devam etmektedir.

Mevcut yapının iyileştirilmesi, işlevselliğinin daha da artması ve gelişmesi için İlahiyat fakültelerinin bölümleşmesinde yeni bir yapılanmaya gitmenin yararlı olacağı kanaatindeyiz. Çünkü mevcut yapı, kimi yerde ve zamanda sıkıntılar doğurmakta, bölümler arasındaki benzerlik ve farklılıkların yeterince görülmesini engellemektedir. Halbuki bölümler oluşturulurken, bölüm altına girecek bilim dallarının farklılıklarının ve benzerliklerinin tespit edilmesi, yani bilim dallarının mantalite, konu ve yöntemleri arasındaki farklılıkların gözetilmesi gerekir. Sözelimi; konu, yöntem ve mantalite olarak din bilimlerine benzemeyen İslam felsefesinin asıl yeri olan Temel İslamî İlimler bölümüne taşınması gerekir. Çünkü İslam Felsefesi; konu, yöntem ve bakış açısı olarak kelam ve tasavvufa din bilimlerinden daha yakındır. Aynı durum, teorik bir ilim dalı olan İslam Tarihi'nin İslam Sanatları ile bir arada düşünülmüş olmasında da görülebilir. İslam Tarihi de, İslam Felsefesi gibi Temel İslamî Bilimler arasına alınmalıdır. Çünkü İslam Tarihi, sözelimi Hadis Anabilim Dalı'na çok yakın bir ilim dalıdır. Bunun yanı sıra teorik bir ilim dalı olan tefsir ile pratik bir faaliyet olan Kur'an okuma ve kıraat, İslam sanatları içinde düşünülmeli gereken bir bilim dalıdır. Bu düşünülmeli için, bugün İlahiyat fakültelerimizde maalesef kıraat alanında pratik olarak yeterince çalışma yapılmamaktadır. Ayrıca Arap Dili ve Edebiyatı ile Türk İslam Edebiyatı'nın aynı çatı altında bulunması daha doğru ve isabetlidir. Bütün bu öneriler ile amaç, yukarıda da değinildiği gibi mevcudun geliştirilmesidir. Bunun için önerimiz şudur:

İslamî İlimler Bölümü

Tefsir Anabilim Dalı
Hadis Anabilim Dalı
Fıkıh Anabilim Dalı
Kelam Anabilim Dalı
Mezhepler Tarihi Anabilim Dalı
Tasavvuf Anabilim Dalı
İslam Felsefesi Anabilim Dalı
İslam Tarihi Anabilim Dalı
İslam Medeniyeti Anabilim Dalı

Din Bilimleri Bölümü

Felsefe Tarihi Anabilim Dalı
Mantık Anabilim Dalı
Din Felsefesi Anabilim Dalı
Dinler Tarihi Anabilim Dalı
Din Sosyolojisi Anabilim Dalı
Din Psikolojisi Anabilim Dalı
Din Eğitimi Anabilim Dalı

İslam Edebiyatı ve Sanatları Anabilim Dalı

Güzel Kur'an Okuma ve Kıraat Anabilim Dalı
Türk-İslam Edebiyatı Anabilim Dalı
Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Din Musikisi Anabilim Dalı
Türk İslam Sanatları Anabilim Dalı

C. Sonuç

Önerilen yapıda üç bölüm korunmakla birlikte bölüm isimlerinde ve içerikte birtakım değişiklikler bulunmaktadır. Bölüm adları eskiden farklı olarak İslamî İlimler Bölümü, Din Bilimleri Bölümü ve İslam Edebiyatı ve Sanatları Bölümü olarak düzenlenmiştir. İçerikte ise İslam Felsefesi ve İslam Tarihi, Temel İslamî Bilimler bölümüne kaydırılmış, Arap Dili ve Edebiyatı ile daha önce Tefsir Anabilim Dalı bünyesinde bulunan Güzel Kur'an Okuma ve Kıraat yeni bir anabilim dalı olarak İslam Edebiyatı ve Sanatları bölümüne aktarılmaktadır. İslam Tarihi'nin yanı sıra İslam Medeniyeti Anabilim Dalı şeklinde İslamî İlimler bölümünde yeni bir anabilim dalı ihdas edilmesi önerilmiştir. İslam Hukuku Anabilim Dalı'nın adı, daha kapsamlı ve geleneksel olan Fıkıh Anabilim Dalı şeklinde değiştirilmiştir. Bu öneri ilk olmadığı gibi, son ve mükemmel öneri de değildir. Ancak yeni önerilere ve gelişmelere kapı açması temennisiyle kamuoyuna sunulmuştur. Tabii ki, mevcut yapının iyi olduğunu söyleyen ve savunanlar olabileceği gibi, yeni öneriler düşünen ve yapanlar da olabilir. Bizim hepsine saygımız vardır. Yeter ki, öneriler içten ve gelişmeye matuf olsun. Vesselam...

Gençlik ve Şiddet

Yrd. Doç. Dr. Macit Yılmaz
Atatürk Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi
Öğretim Üyesi

Şiddet Yanı Başımızda!

Şiddet olaylarıyla kuşatılmış bir dünyada yaşıyoruz. Gün geçmiyor ki, yazılı yahut görsel basında, gençlerin içinde bulunduğu şiddet olayları yer alsın. Üniversitelerde yaşanan kavgalar, hırsızlık ve kapkaç olayları, intiharlar, sürat denemeleri esnasında yaşanan trafik kazaları vb. Her gün onlarca çeşit şiddet sergilenmekte.

Dünya Sağlık Örgütü, şiddeti "bir bireyin yaralanma ve ölümüne neden olan ya da gelişmesini engelleyen fiziksel, psiko-sosyal ve cinsel olarak uygulanan kasıtlı davranışlar" şeklinde açıklamaktadır (Salaçin, 2010). Bu gözle bakıldığında, yaşadığımız toplumda şiddetin ne kadar büyük bir problem alanı olduğunu görmek mümkündür. Bu problem alanının tam ortasında da maalesef çocuk ve gençlerimiz yer almaktadır.

Şiddetin içerdiği anlamlara bakalım olursak, yanlış bir kanıyla şiddet sadece sertlik, fiziksel darp anlamında olmayıp; insanın fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne yönelik her türlü maddi ve manevi olumsuzluğu dile getirmektedir. Bu olumsuzluğun temelinde dikkatimizi çeken iki kavramdan biri *güç*, diğeri ise *saldırganlıktır*. Şiddet ve saldırganlık farklı birer olgu gibi değerlendirilse de, konu ile ilgili çalışmalara bakıldığında, şiddet ve saldırganlığın birbirinden bağımsız kavramlar olmadığı görülür. Şiddet, insanda doğal olarak var olduğu kabul edilen saldırganlık eğiliminin bireysel ya da toplumsal boyutta, ancak diğerine zarar verecek biçimde dışa vurulması, yansıtılması olarak tanımlanabilir.

Şiddetin gençlik dönemi ile sıkça bir arada kullanılmasının sebebi "güç, kabına sığmayan enerji" olabileceği gibi, aslında toplum olarak eğitim açıklarımızın/hatalarımızın olduğunu ortaya koyar. Eğitim açıklarımız hem aileyi hem de okulu kapsayan bir görüntü arz etmektedir.

Ergenlik de denilen gençlik dönemi, fiziksel ve ruhsal açıdan pek çok değişikliğin meydana geldiği bir dönemi kapsar.

Ergenler bilişsel olarak farklı bir yapıdadırlar, çünkü artık soyut kavramları daha çok düşünmeye, daha karmaşık problemler çözmeye, diğer kişilerin bakış açılarını anlamaya başlar ve önceki durumlarına göre ahlaki ve etik bakımdan daha yüksek bir sağduyuya sahip olurlar. Ergenler, bu dönemde bağımsız olma ve kimliklerini bulma yolunda çok zorlu bir süreçten geçmeye başlarlar. Şiddet davranışlarına bir ilgi söz konusudur (Esen, 2003).

Şiddet Karşısında Gençler

Şiddet uygulamalarından zarar görenler "gençler"dir. Hayatın bu dönemindeki şiddet sadece gençleri değil, onların ailelerini, arkadaşlarını ve dolayısıyla genel olarak toplumu da etkilemektedir. Bu yönüyle gençler, şiddetin hem uygulayıcıları hem de kurbanları pozisyonundadırlar.

Halk sağlığı açısından şiddet, önemli bir sorundur. Bütün dünyadaki şiddet istatistiklerine göre, etkilenen dezavantajlı grupların başında "gençler" yer almaktadır. Yapılan halk sağlığı araştırma ve çalışmaları da göstermektedir ki, gençlerde şiddet devam eden ve boyutları giderek artan bir sorun haline gelmiştir.

Gençlerin hayatında şiddete bakıldığında sadece fiziksel sağlıklarını değil, her açıdan gelişimlerini etkilediği görülür. Ailede, sosyal çevrede yahut okul ortamında gencin karşılaştığı şiddet özellikle ruh sağlıklarını tehdit eder niteliktedir.

Çocuk ve gençlerde şiddet, sosyal uyumsuzluk, anti-sosyal davranışlar, okul devamlılığında azalma, dikkat azlığı, okul başarısında düşüklük, riskli davranışlar, başkalarına şiddet gösterme, düşük benlik saygısı, güvensizlik, okula gitmeye korkma, beslenme bozuklukları, sağlık problemleri, alkol ve madde bağımlılığı, intihar girişimi, huzursuzluk, depresyon, hatalı cinsel seçimler, kendine zarar verme, suç işleme ve hatta ölüm ile sonuçlanmaktadır. Ayrıca bireylerin hayatında gittikçe kanıksanan ve duyarsızla-

Şiddet uygulamalarından zarar görenler "gençler"dir. Hayatın bu dönemindeki şiddet sadece gençleri değil, onların ailelerini, arkadaşlarını ve dolayısıyla genel olarak toplumu da etkilemektedir. Bu yönüyle gençler, şiddetin hem uygulayıcıları hem de kurbanları pozisyonundadırlar

şan şiddet içerikli davranış modelleri, onların ailelerini çözüm konusunda ümitsizliğe sevk etmektedir.

Neden Şiddet?

Şiddetin nedenleri araştırıldığında bireylerin evde ya da toplumda şiddete maruz kalmaları, annenin şiddet uygulaması, madde bağımlılığı, olumsuz akran ilişkileri karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca bireyin toplumsal olarak kabul edilebilir çözüm yolları bulma yeteneğini ya da isteğini engelleyen bilişsel yetersizlikler, daha önceden şiddet kurbanı olma veya bölünmüş aile yapısı gibi pek çok psiko-sosyal etkenin, şiddete neden olduğu bilinmektedir. Şiddetin bir öğrenme sonucu ortaya çıkan bir davranış olması ise asla göz ardı edilmemelidir. Şiddet davranışlarını öğrenme konusunda medyanın olumsuz etkisi ise her zaman eğitimcilerin vurguladığı bir noktadır. Şiddetin televizyon programlarında, filmlerde ve haber programlarında işleniş biçimi ya da bazı programlarda şiddetin bir kahramanlık gibi işlenmesi, öğrencilerin davranışlarını önemli ölçüde etkilemekte ve okullarda disiplin problemlerinin artmasına neden olmaktadır.

Kişilerarası şiddet problemlerinin ortaya çıkmasında; çaresizlik, karşılanamayan psikolojik ihtiyaçlar ve değer, düşünce ve tutum farklılıkları da etkili olmaktadır (Öğülmüş, 2001). Genç bireylerin şiddete, karşılanamayan psikolojik ihtiyaçları nedeniyle başvurduğu da bir gerçektir. Çünkü onlar aile ve çevrelerinden yakınlık, değerli görülme, ait olma, sevgi ya da bağlılık duygusu gibi psikolojik ihtiyaçların doyurulmasını istemektedirler. Dini ve manevi değerlerin eğitimde işe koşulması psikolojik ihtiyaçlarının karşılanması hususunda gençler için vazgeçilmez öneme sahiptir. Çünkü bu değerler bireylerde içsel kontrol mekanizmasını güçlendirerek dengeli ve uyumlu bir sosyal hayatın temelini kurar.

Temel psikolojik ihtiyaçların doyurulması, bireyler açısından önemlidir. Bu psikolojik ihtiyaçlar doyurulmadığı zaman, kişilerarası ve gruplar arası ilişkilerde sorunlar ortaya çıkabilir. Bireylerin yaşadıkları sorun-

ların nedenleri, karşılanamayan psikolojik ihtiyaçlarla ilgili ise, öncelikle bu ihtiyaçların karşılanmasını engelleyen koşulların ortadan kaldırılması ve herkese bu ihtiyaçlarını karşılayabileceği fırsatların hazırlanması gerekmektedir.

Şiddet Önlenebilir Bir Olgudur

Şiddete önlenebilir bir halk sağlığı sorunu olarak bakılmalıdır. Toplumun değişik kesimlerinde, gençler arasında şiddetin görülme sıklığı ve etkileyen etmenlere yönelik müdahalelere ihtiyaç vardır. Bebeklik döneminden başlayarak çocuğun ve ailesinin sorun çözme beceri ve kapasitesinin geliştirilmesi gerekir. Antisosyal ve saldırgan davranışları azaltmaya yönelik olarak geliştirilen programlar, akranlarla pozitif, arkadaşça ve birleştirici ilişkinin geliştirilmesini amaçlar.

Şiddetin önlenmesinde çeşitli duyguların farkında olunması oldukça etkili olmaktadır. Bu duyguların eğitimi üzerinde yoğunlaşılması bireyde temel bazı değer ve becerilerin kazanılmasını sağlar. Özellikle küçük yaşlarda merhamet, sabır, hoşgörü vb. bazı duyguların içselleştirilmiş olduğu bireyler, hayatında öfke ve şiddet duygularını daha kolay dizginleyebilmektedir. Bu değerlerin çocuk ve gençler tarafından benimsenmesi onlarda içsel bir motivasyonu sağlamakta, dolayısıyla içsel kontrolü desteklemektedir.

Gençlerimiz buldukları aile ortamında saygı görme, ait olma ve sevgi ihtiyacını karşılayabilmelidir. Bireye aile içinde gereken sevginin gösterilmesi, onun bu temel ihtiyacını karşılamasına yardımcı olur. Toplumsal ve ekonomik alanda çocuk ve gençlere uygulanan şiddet eylemlerinin en yaygını ise, aile için-

de yaşanan şiddet olaylarıdır. Yapılan araştırmalar, bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilen aile içi şiddetten en çok etkilenen tarafın çocuklar olduğunu göstermektedir (Bülbul, 2004). Şiddet gören bireyler fiziksel zararlarının yanı sıra bilişsel, davranışsal, sosyal ve duygusal işlevler üzerinde de zararlar verdiği bilinmektedir. Özellikle geleneksel aile yapılarında sözel disiplin yöntemleri yerine fiziksel ceza yöntemlerinin yeğlendiği ve şehirlerde de fiziksel ceza yöntemlerinin yaygın bir şekilde kullanıldığı belirtilmektedir (Köknel, 2000).

Sosyal hayatın barış içerisinde devam edebilmesi için insanların sahip olduğu değerlere hoşgörüyle yaklaşmak herkes için bir kuraldır. Ancak, zaman zaman bu kuralın ihlali ve daha başka nedenlere bağlı olarak yoğunluk kazanan ve çıkar kavgalarına dayalı olarak gelişen değerler sisteminde kendini kapıran toplum ve bireylerde kısıtlayıcı ahlâkî bir engel kalmadığı için problemlerli bir hayat olağan hale gelmektedir (Yılmaz, 2001).

Öneriler:

Şiddetin önlenmesi ciddi bir toplum meselesi olup, bu konuda herkesin ve her kesimin katkısına ihtiyaç vardır. Gençlerimizin eğitimine her zamankinden daha fazla önem vermek, onların eğitimlerinin yanı sıra manevi yönden de donanımlı hale getirmek bizler için uzun, zor ama zaruridir. Onların enerjilerini kanalize edebilecek ortamlara her zaman ihtiyaç olacaktır. Aileler ve resmi kurumlar bu hususta farkındalık geliştirmek durumundadırlar.

Toplumsal kuralların, bunların işleyişinin farkında olan genç bireyler aynı zamanda sağlam ve sağlıklı bir dini inanç sistemine de ihtiyaç duyarlar. Küçük yaşlardan itibaren ailede başlayan değerler eğitimi, onların hayata bakışlarında, tutum ve davranışlarında yer edecektir. Bilinçli bir değerler eğitimi gencin kişisel gelişimine de katkı sağlayacaktır.

Bireylerin hayatı anlayıp yorumlamada davranışların şekillenmesinde değerler ve inançlar rehberlik ederler. Dine ait olan değer sistemleri, davranış geliştirme sürecin-

de belirleyicidir ve etkin rol oynarlar. Böylece insanlar, hayata ve olaylara karşı manevi bir bakış açısı geliştirmiş olur. Dinler arasında, yaratılış, hayatın amacı ve anlamı, insanların uyması gereken ahlaki değerler sistemi, ölüm ve ölüm sonrası gibi konularda birtakım farklılıklar olmasına rağmen, temel konularda birbirine benzerdir (Akıncı, 2005).

Kendi ayakları üzerinde duramayan bireyin ve kendi kültürel değerlerinden hareket etmeyen bir eğitim sisteminin başarılı olması mümkün değildir. Öte yandan var olan kültürel değerlerin her kuşakta yeniden üretilmesi ve yeni kuşağa aktarılması gerekir. Bu iki saptamadan hareketle kültürümüzde bulunan "delikanlılık", "mertlik" ve "yiğitlik" kültürleri yeniden üretilerek mağandalık, zorbalık ve şiddet eğilimlerinden bunları ayıklayıp içeriklerini yeniden tanımlanarak okul ve çevresinde şiddet kısmen kontrol edilmeye çalışılabilir. Örneğin; "Delikanlı ya da mert olan kendisine yapılmasını istemediğini başkasına yapmaz", "Yiğitlik bilek gücünden çok yürek, beyin/akıl gücüdür" gibi. Bu bağlamda kültürümüzde önemli kodları olan yardımlaşma, dayanışma, güçsüz olana yardım etme, beyefendi ve hanımefendi gibi olmak ve benzeri erdem ve değerlere vurgu yaparak bu kodların geliştirilmesi gerekir (Çınar, 2007).

Toplumsal ve kurumsal açıdan şiddeti önleyici bazı hizmetler, gençlerin şiddetten uzaklaşmasında etkin rol oynayabilir. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

-Toplumdan şiddet olaylarının azaltılması için öncelikle okullarda şiddet önleme programlarına ağırlık verilmelidir.

-Aile içi problem çözme, iletişim, duygusal tepki verebilme, rollerin eşit dağılımı, davranışların kontrolü, gereken ilginin gösterilebilmesi gibi aile işlevlerinin yeterli ve etkili olabilmesi konusunda, sağlık personeli ve diğer disiplinler tarafından aile bireylerine koruyucu, önleyici, sorunlarla baş edebilme becerileri kazandırmada eğitim programları ve danışmanlık hizmetleri hazırlanabilir (Seyhan-Zincir, 2009).

-Dini, milli ve manevi değerlerin etkin biçimde yer aldığı "ana-baba

okullarına", gençlere yönelik seminerlere ilgi artırılmalıdır.

-Silah karşıtı programlar desteklenmeli, okullarda bu yönde eğitimler ve denetimler arttırılmalıdır.

- Gençlerin alkollü içkilerden ve uyuşturucu maddelerden uzak tutulması için bilgilendirme ve eğitim çalışmalarına ağırlık verilmeli; gençlerin sağlıklı yaşam tarzlarına sahip olmaları için yaşam becerilerinin geliştirilmesi yaklaşımının benimsenmesi gerekmektedir.

-Genç bireylere çatışma çözümüne yönelik; davranış modelleri, davranış kontrolü, kendi kendine denetleme stratejileri, kişiler arası sorun çözme beceri eğitimleri verilmelidir. Bu programlara öğretmen ve okul personelinin de katılımı sağlanmalıdır.

-Bireylerin temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasının önemi dikkate alınarak, canlı varlığını sürdürme ihtiyacına yönelik olarak gençlerin yemek, uyku, dinlenme, giyim ve ısınma gibi fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına özen gösterilmelidir. Öğrencilerin kendilerini rahat, huzurlu ve güvenli hissedecekleri olumlu bir okul ve sınıf ortamının oluşturulmasına çalışılmalıdır (Sezgin, 2006).

Sonuç

Şiddet, sanılanın aksine kolay kontrol edilemeyen sosyal bir problem veya insan hayatının kaçınılmaz bir parçası değildir. Şiddet ve ona karşı koyma konusunda çok şey yapabiliriz. Şiddet ciddi çabalarla önlenemez, azaltılabilir bir olgu olarak düşünülmesi gerekmektedir. Şiddete giden yolların belirlenip zayıflatılmasında toplumsal yaklaşım ve eğitim çok önemlidir. İnsanlar kalabalıklar arasında günlük hayatını yaşarken, hayatını anlamlı kılacak, kendini mutlu edecek değerlerin farkında olmalı ve bu değerleri içselleştirebilmelidir.

Okulların, ailede kazanılan değerlerin daha da pekiştirileceği ve yeni bazı değerlerin kazanılacağı ortamlar olduğu unutulmamalıdır. Çocuğun eğitim ortamı, çevresindeki toplum ve aileden soyutlanmaması mümkün olmadığından şiddetin önlenmesinde bütüncül bir yaklaşım esas alınmalıdır. Özellikle okul

ortamı ve çevresinin şiddetten arındırılması, sadece eğitim ortamlarında alınacak önlemlerle sağlanamaz. Şiddeti tetikleyen besleyen tüm ortamlarda bu mücadelenin kararlılıkla sürdürülmesi gerekir.

Toplumumuzda kronik hale gelen şiddetin önlenmesi ve azaltılabilmesi için, yerleşik otoriter ya da geleneksel yapının tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Ayrıca sosyal davranışları yönlendiren temel değerlerin, çağın ihtiyaçlarına uyumunu sağlamak ayrı bir sorun olarak her zaman karşımızdadır. Toplumun ve bireyler için vazgeçilmez nitelikteki temel değerlerin uzlaşmacı ve barışçı özellikler taşıması şiddeti çözmeye ve azaltmada etkin rol oynayacaktır. Bunların yanı sıra, gençlerin eğitiminde *ahlaki olana saygı* ve *ahlaki olanı tercih* etmenin insanı insan yapan değer olduğu vurgulanmalıdır (Yılmaz, 2010).

Kaynaklar

- Çınar, İkrâm. "Okullarda Şiddet: Dağın İki Yamacını Görebilmek", Okullarda Şiddet ve Çocuk Suçluluğu (Ed.: Adem Solak), Hergem Yayınları, Ankara, 2007.

- Esen, Binnaz Kıran, "Akran Baskısı, Akademik Başarı ve Yaş Değişkenlerine Göre Lise Öğrencilerinin Risk Alma Davranışının Yordanması", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Ankara, 2003.

- Köknel Özcan, Bireysel ve Toplumsal Şiddet, Altın Kitaplar, İstanbul, 2000.

- Öğülmüş Selahattin, Kişilerarası Sorun Çözme Becerileri ve Eğitimi, Nobel Yayınları, Ankara, 2001.

- Salaçin, Serpil (27.9.2010). "Sağlık Çalışanlarının Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Üstlenebilecekleri Roller", http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/SayfaDosya/saglik_calisanlarinin_kadina_yonelik.pdf

- Seyhan, Derya – Zincir, Handan. "Tutuklu / Hükümlü Gençlerin Benlik Saygısı Düzeyleri İle Aile Özelliklerinin İncelenmesi ve Aralarındaki Korelasyonun Belirlenmesi, Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi, cilt:5, sayı:9 Ankara 2009.

- Sezgin Ferudun - Özok Derya. "Okulda Şiddet Olgusunun W. Glasser'in Seçim Kuramına Göre Açıklanması", I. Şiddet ve Okul: Okul ve Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler, MEB-UNICEF, İstanbul, 2006.

- Yılmaz, Hüseyin. "Toplumsal Barışa Katkısı Açısından Yaygın Din Eğitimi Kurumları", Cumhuriyet Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, c. 5, Sivas 2001.

- Yılmaz, Macid. "Ergenlerde Şiddetin Önlenmesinde Din Eğitiminin Rolü" (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2010.

Yeni Türkiye Kurulurken Üniversiteler

Erol Battal
Genel Teşkilatlanma Sekreteri

erolbattal@egitimbirsen.org.tr

Türkiye'de köklü değişim talepleri, başlangıcından beri, her fırsatta bütün kesimler tarafından dile getirilmiştir. Bu değişim taleplerini, Kurtuluş Savaşı'nın beş paşasından dördünün içinde olduğu Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'yla başlatmak bile mümkündür. Hepimizin malumu olduğu gibi, bu girişim çok trajik bir şekilde sonlandırılmıştır. Şeyh Said İsyanı bahane edilerek Fırka kapatılmış, Takrir-i Sükun Kanunu çıkarılarak, toplum bütün unsurlarıyla susturulmuş, İstiklal Mahkemeleri kurularak sayısı hala bilinmeyen idamlar gerçekleştirilmiş, İzmir Suikastı bahanesiyle Fırka içerisinde yer alan birçok önemli şahsiyetin yaşamına son verilmiş, hülâsa Cumhuriyet döneminin değişim ve demokrasi taleplerinin ilk halkası çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır.

Sonraki dönemlerde de demokrasi ve değişim taleplerinin akibeti bundan farklı olmamıştır. Güdümlü demokrasi denemesi, Serbest Cumhuriyet Fırkası ile, Menemen Hadisesi gibi kanlı olaylarla neticelendirilmiştir. Daha sonraki yıllarda da, özellikle sağcı, solcu ideolojik temelli çetnli hareketler; mahpuslarla, sürgünlerle hatta cinayetlerle susturulmuş, ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

1940'ların ikinci yarısında başlayan Demokrat Parti girişiminin 1960'taki sonunu herkes biliyor. Darbelerin anası sayılan 1960 Darbesi'yle ihdas edilen vesayet kurumlarıyla da asla bir daha yeni bir değişim hareketinin vücut bulmaması için gereken tedbirler alınmış, Cumhuriyet, zararlı akımlara karşı(!) tahkim edilip koruma altına alınmıştır. Bu korumacılık öyle bir hal almıştır ki, devlet adına iş gördüğünü söyleyen herkes, her kurum; farklı düşünen herkese, her yapıya anında hak ettiği cezayı vermiştir. Bu ceza verme işini kanunlarla gerçekleştiremedikleri vakitlerde yeni darbeler, yeni muhtıralar ve derin yapılar devreye sokulmuştur. Bu cezalardan nasibini almayan vatandaş kalmamıştır. Herkes nasibine düşen payı değişik dönemlerde ve birbirinden farklı şekillerde ödemiştir. Kimi okuluna gidememiş, kimi işinden atılmış, kimi canını vermiş, kimi malından olmuş; payına hapis düşenler haphaneleri doldurmuş, sürgüne gönderilenler serbest es-

retlerini yaşamış, kamplara tıklanlar suçlarını bir türlü öğrenememiş; babaları yerine oğullara, çocuklar yerine babalara cezalar kesilmiştir.

Ülkenin demokratikleşmemesi, değişim taleplerinin önüne ketler vurulması, ülkemizi yalnızlaştırmış, dört tarafımızı denizlerimizle beraber düşmanla donatmıştır. Özellikle Batı'ya ekonomik ve sosyal konularda bağımlı kılınmış, vatandaşın devlete güvenini bitirmiş, vatandaş fakirleştirmiş, eğitimi bütün aşamalarda ideolojik ve ezberci kılmıştır. Bu diktaçı anlayış; insanların can ve mal güvenliklerini korumasız kılmış, özgürlük alanlarını sınırlandırmış, insan haklarına saygıyı ortadan kaldırmıştır. Vatandaşlarını devleti için yaşayan kullara dönüştüren bu zihniyet, sosyal kesimler arasında ekonomik uçurumlar oluşturmuş, farklılıkları birbirine tahammülsüz düşmanlar hale getirmiş, düşünce ve inanç özgürlüklerini ortadan kaldırarak insanların inançlarının gereğini yaşamalarına fırsat vermemiş, kültürel ortama sığlaştırmış, edebiyatın çoraklaşmasına sebep olmuş, örgütlenmeleri engellemiş, hülâsa ülkeyi yaşanmaz kılmıştır.

Bütün bunlara rağmen ülkemizde değişim taleplerinin önüne geçilememiş, çilesini çeksele de, insanlar kendi doğrularını hâkim kılmanın mücadelesini vermiş ve bugüne kadar gelinmiştir.

Bugün gelinen noktada, ülkemizde özellikle derin yapılar; Ergenekonlarla, Poyrazlarla, Balyozlarla sorgulanır olmuş, bunlarla bağlantılı olarak demokratikleşmenin ve insan haklarına saygılı olmanın temelleri atılmaya başlanmıştır. İnsanın en büyük hakkı olan yaşama hürriyetinin korunmasından söz edilmiş, bunun sonucu olarak da hepimizi tedirgin eden fail-i meçhul cinayetlerde azalmalar görülmüş ve dosyası kapatılan birçok fail-i meçhul olayın araştırılmasına yeniden başlanmıştır. Darbe mahsulü Anayasa'dan kurtulma çabasına girilerek, 12 Eylül Referandumu'yla halk bu gayrete ortak kılınmıştır. Özellikle HSYK'nın yapısındaki değişiklikle, vatandaşların adalet mekanizmasına duydukları güvensizlik giderilmeye başlanmıştır. EMASYA Protokolü'nün kaldırılması, MGK sekreteriyasının sivilleştirilmesi, askere si-

vil yargı yolunun açılması, HSYK ve YAŞ kararlarının yargıya taşınma hakkının tanınması, atılan demokratikleşme adımlarından önemli olanlardır. Yönetimlerin denetime açılması, Kent Konseyi gibi yapılarla sivil inisiyatifin yönetimlere ortak kılınması, sözü edilmesi gereken demokratikleşmenin görüntüleridir.

Bütün bu gelişmelere rağmen hala demokratikleşme konusunda yapılmaması gereken çok önemli işler vardır. Bir ülkede demokrasinin, insan haklarına saygının bir gelenek haline alabilmesi için üniversitelerin konuya dâhil olması gerekir. Üniversitelerin dâhil olmadığı hiçbir gelişme sağlıklı ve uzun ömürlü olmayacaktır. Üniversitelerin, akademi dünyasının konuya dâhil olabilmesi, yönetici erki ve halkı yönlendirebilmesi için üniversitelerin kendisinin özgür olması gerekir. Bu özgürlüğü de kimse üniversitelere ve akademi dünyasına bahşetmeyecektir. Üniversiteler, bu özgürlüğü ancak kendi çabalarıyla örgütlenerek kazanacaklardır.

Çağımızın en etkin örgütlenmeleri, sendikalar aracılığıyla gerçekleşmektedir. Ülkemizdeki yüzbinlerce üniversite çalışanının ise sadece 25 bini herhangi bir sendikanın üyesidir. Bugün üniversitelerde yaşanan sıkıntıların en büyük sebebi, üniversite çalışanlarının, özellikle de akademi dünyasının, örgütlenmeye uzak olmasıdır. Yukarıda sözü edilen 25 bin kişinin yüzde 80'i de yardımcı ve idari hizmetlerde çalışanlardır. Akademisyenler bu zinciri kırmalıdır.

Akademi dünyası, sendikal örgütlenmeyi sadece ekonomik talepleri dile getiren kurumlar olarak görmekten vazgeçmelidir. Bu örgütler, en büyük mücadelelerini özlük hakları ve sosyal konularda vermektedir.

İnsanımızın yaşamış olduğu sorunların çok büyük bir kısmı, yasaların yetersizliğinden ziyade, gücü elinde bulunduranların bu gücü keyfi ve haksızlıklara yol açacak şekilde kullanmalarından kaynaklanmaktadır. Gücün tek elde toplanmasını ve bir zulme aracılık etmesini önleyecek bireyler için en büyük güç, örgütlerdir. Çağımızın dilini kullanmak, hepimizin sorumluluğudur.

Şunu unutmamalıyız, hiçbirimiz hepimiz kadar güçlü değiliz.

Hıdır Yıldırım
Genel Basın Yayın Sekreteri

hidiryildirim@egitimbirsen.org.tr

Eğitime 'Doğru Yerden' Bir Bakış

Sendikalar, kamu görevlilerinin; ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşlardır. Sendikalar, yasaların ortaya koyduğu vüs'at çerçevesinde çalışma niyet ve biçimlerine ilişkin bir söylem ortaya koyar, söylemlerinin çalışanlarda karşılık bulması durumunda kaydettiği üyelerle temsil yetkisi elde eder; yürüttüğü çalışmalarla, birlikteliği kazanıma dönüştürmenin mücadelesini verirler.

Sendikaların üstlendiği en önemli görevlerden birisi de, üyelerinin mesleki gelişimlerine katkı sunacak faaliyetleri gerçekleştirmektir. Bununla birlikte sendikalar, ait oldukları topluma karşı bir vecibe olmak üzere toplumun bütününe ilgilendiren konularda görüş, tavır, öneri ortaya koyar, bilimsel çalışma ve araştırmalarla görüş ve önerilerini kavileştirir, dâhil oldukları hizmet kolunun amaçlarını üst düzeyde gerçekleştirebilmesi için seminerler, kurslar, sempozyumlar, kongreler düzenler, yayınlar yaparlar.

Sendikamız Eğitim-Bir-Sen, kurulduğu günden itibaren birliktelikten doğan gücünü ve imkânlarını; ülkemizin sosyal, siyasal ve ekonomik politikalarına ilişkin millet eksenli-insan merkezli değerlendirmelerde bulunmak, eylemlerle tavır almak, üyelerinin mesleki gelişimlerini önemsemek ve bunun için gerek merkez gerekse teşkilatlar bazında onlarca başlık altında binlerce etkinlik gerçekleştirmek, dâhil olduğu hizmet kolu olan eğitim hizmet kolunun, 'eğitim'in sorunlarının tespiti ve çözüm önerilerinin ortaya konulması, daha iyi eğitim verilmesi için gerekenleri bilimsel çalışmalar ışığında tespit ederek önerilerde bulunmak şeklinde kullanarak üzerine düşeni bihakkin yerine getirmiştir.

Eğitim-Bir-Sen'in gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalar, akademik camia ve

milli eğitim camiası tarafından ilgiyle takip edilmekte, takdir görmektedir. Eğitim hizmet kolunda örgütlü sendikaların benzeri bir kaygı duyduklarına ilişkin bir haber çıkmaması, somut bir üretimin kamuoyuna arz edilmemesi, bu yükümlülüğü yerine getirme niteliğini sadece Eğitim-Bir-Sen'in haiz olduğunu düşündürmekte ve daha fazlasını gerçekleştirmek, daha fazlasını üretmek için bizleri motive etmektedir.

Bu yazıda bhusus Eğitim Bakış dergimiz üzerinde durmak istiyorum. Eğitim Bakış dergisi, 'Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi' alt başlığıyla Eylül 2004'ten bu yana muntazaman yayınlanmakta ve gerek tiraj gerekse yaygınlık bakımından ülkemizin en büyük eğitim dergisi olarak eğitimimize hizmet etmektedir. Eğitim Bakış, 20 bin adet basılmakta, 81 ilde, 900'ün üzerindeki ilçede Eğitim-Bir-Sen teşkilatları tarafından eğitimcilere ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca Eğitim Bakış, Genel Merkezimizce tüm üniversite ve fakülte kütüphanelerine, il halk kütüphanelerine ulaştırılmaktadır. Ekim 2010'da

18. sayısı yayımlanan Eğitim Bakış, 18. sayısıyla birlikte 3. cildini de tamamlamış bulunmaktadır.

Eğitime Bakış dergisinde ele alınan konular, eğitim sistemimizin kök sorunlarına parmak basan konulardır. Bugüne kadar, Eğitim Bakış'ta 'Öğretmenlik Mesleği ve Sorunları', 'Eğitimde Reform İhtiyacı', 'Türkiye'de Sınav Sistemi', 'Türkiye'de Din Eğitim ve Öğretimi', 'Öğretmen Yetiştirme Düzenimiz', 'Türkiye'de Mesleki Eğitim', 'Avrupa Birliği Sürecinde Eğitim', 'Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği', 'Eğitimde Şiddet', 'Yeni Anayasa ve Eğitim', 'Bir Öğrenme Mekânı Olarak Okul ve Sınıf', 'Okul Öncesi Eğitim', 'Beyin Gücü ve Beyin Göçü', 'Yabancı Dil Öğretimi', 'Eğitimde Yönlendirme ve Kademelerarası Geçişler', 'Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşım', 'Değerler Eğitimi' gibi hacimli konular ele alındı.

Eğitime Bakış'ın her sayısında, konunun uzmanı akademisyenler, konuyu çeşitli yönlerden ele alarak eğitimcilere kendilerini sorgulama, silkinme, üslup değiştirme, yeni bir bakış edinme fırsatı sunuyorlar. Bunun yanında, Eğitim Bakış'ın bazı sayılarının Eğitim fakültelerinde kimi derslerin kaynakları arasına girmiş olması da gelmiş olduğu noktayı gösteriyor, emek verenleri gururlandırıyor.

Eğitime Bakış'ın yayın hayatının 6. yılında, akademik camianın beklentileri doğrultusunda hakemli 'Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi' de yayın hayatına başladı. 'Eğitime Bakış' ve 'Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi', Eğitim-Bir-Sen'in yüzakı yayınları olarak dergi yayıncılığının en büyük sıkıntıları olan altyapı, finans ve dağıtım gibi sorunlarla hiç yüz yüze gelmeden, eğitime ve eğitimciye katkı sunmaya devam edecektir. Eğitim-Bir-Sen'in böylesi güzel çalışmaları gerçekleştirmesini sağlayan en büyük amil üyeleridir. Üyelerimize ve yayınlarımıza emek veren herkese bir kez daha şükranlarımızı sunuyoruz.

Eğitime Bakış'ın, 18. Sayısında 'Değerler Eğitimi' Ele Alındı

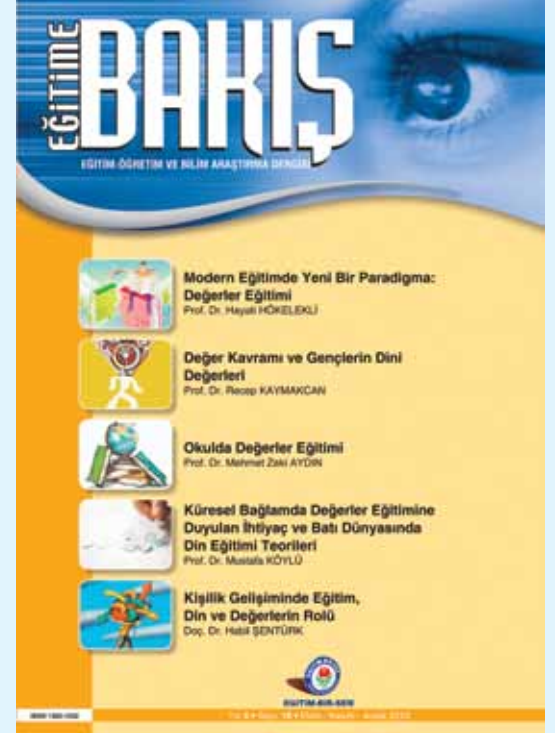
Eğitime Bakış, 18. sayısında 'Değerler Eğitimi' konusunu mercek altına aldı.

Değerler, insan davranışlarına etki ederek iyiye, güzele yönlendirmek bakımından bireyi ve toplumu ayakta tutan unsurlardır. Bu değerlerin kazandırılmasına ilişkin süreci de "Değerler Eğitimi" olarak adlandırmak mümkün.

Son dönemlerde değerler eğitimi-ne ilişkin sorgulama ve arayışların arttığı gözleniyor. Bu hususu öteden beri önemle ve özenle ele alan, sempozyumlar/seminerler düzenleyen, yayınlar yapan sivil kurumlar bulunuyor. Son yıllarda bu konuya ilgisini artıran Milli Eğitim Bakanlığı, 28-29 Mayıs 2010 tarihlerinde İstanbul'da "Değerler Eğitimi Uluslararası Konferansı" düzenledi. Yine "Değerler Eğitimi", 1-5 Kasım 2010 tarihlerinde yapılacak olan 18. Millî Eğitim Şurası'nda görüşülecek konular arasında.

Eğitime Bakış, "Değerler" ve "Değerler Eğitimi" konularının tartışılmasına katkı sunmak amacıyla 18. sayısında "Değerler Eğitimi"ni ele aldı. Eğitime Bakış'ın 18. sayısında, Prof. Dr. Hayati Hökelekli'nin "Modern Eğitimde Yeni

Bir Paradigma: Değerler Eğitimi", Prof. Dr. Recep Kaymakcan'ın "Değer Kavramı ve Gençlerin Dini Değerleri", Prof. Dr. Mehmet Zeki Aydın'ın "Okulda Değerler Eğitimi", Prof. Dr. Mustafa Köylü'nün "Küresel Bağlamda Değerler Eğitimine Duyulan İhtiyaç ve Batı Dünyasında Din Eğitimi Teorileri", Prof. Dr. Ejder Okumuş'un "Toplum ve Ahlak Eğitimi", Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan'ın "Çokkültürlülük ve Değer Sorunu", Prof. Dr. Mevlüt Uyanık'ın "Demokrasi, Değerler ve Eğitimi Üzerine Felsefi Notlar", Doç. Dr. Şevket Yavuz'un "Post/Modern Bir Köyde Varlık, Oluş ve Umudun "Değneği" ve "Değerlemesi": Değerler, Diğerleri ve Değerler Havuzu", Doç. Dr. Habil Şentürk'ün "Kişilik Gelişiminde Eğitim, Din ve Değerlerin Rolü", Doç. Dr. Hüseyin Yılmaz'ın "Çocuğun Ailede Kazanacağı Önemli Bir Değer: Kanaatkarlık", Doç. Dr. Gülden Uyanık Balat ve Araştırma Görevlisi Burcu Özdemir Beceren'in "Okul Öncesi Dönemde Değerler Eğiti-

mi", Doç. Dr. Soner Durmuş'un "Matematik Eğitimi ve Değerler", Yrd. Doç. Dr. Yusuf Keskin'in "Sosyal Bilgiler Derslerinde Değerler Eğitiminin Yeri ve Önemi" başlıklı yazıları yer alıyor.

Hakemli 'Eğitim ve İnsani Bilimler' Dergimiz Çıktı

Bugüne kadar Akademik Sendikacılığın en güzel örneklerini sunan Eğitim-Bir-Sen olarak 'Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi Teori ve Uygulama' isimli hakemli bir dergi ile bir ilke daha imza attık.

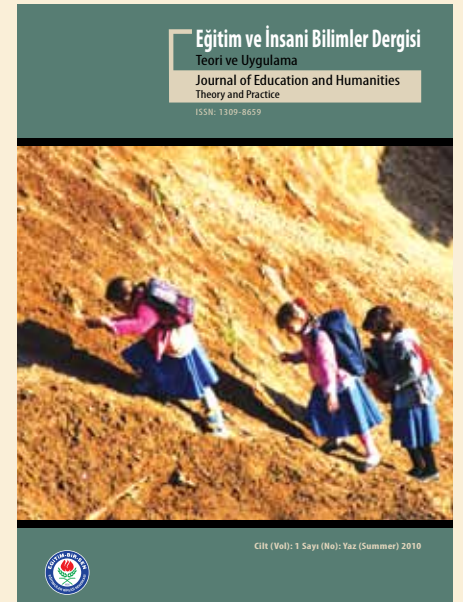
Eğitim-Bir-Sen ailesi olarak bugüne kadar, "Olanlardan ve olacaklardan sorumluyuz" bilinciyle hareket ettik. "Kendimiz ve insanlık ailesi için en iyi olanı teklif edebilmeliyiz" düşüncesi, temel ilkelerimizden biri oldu. Bu yüzden, sürdürülebilir küresel uygarlığın kurulmasını sağlayacak en önemli araçlardan biri olan bilgi, bizim vazgeçilmez müttefikimiz olarak yolumuzu aydınlattı.

"Akıllarımızı başka akıllarla buluşturma" stratejisinin mündemiç olduğu sendikal yaklaşımımıza uygun olarak "Eğitim ve İnsani Bilimler: Teori ve Uygulama Dergisi"ni akademik dünyaya kazandırdık.

Derginin ülkemiz ve insanlık bilim çevreleri için bir platform olmasını temenni ediyoruz.

Eğitim ve İnsani Bilimler Teori ve Uygulama Dergisi'nin ilk sayısına www.egitimbirsen.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Dergiye gönderilecek yazıların niteliği ve yazı yayımlama koşullarıyla ilgili olarak egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr adresinden irtibata geçilebilir.

Akademik Özgürlük Bağlamında YÖK Yasası ve Tartışmalı Sicil Sistemi

Yrd. Doç. Dr. Davut Okçu
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Öğretim Üyesi
Eğitim-Bir-Sen
Van 2 No'lu Şube Başkanı

Bir üniversiteyi üniversite yapan, sahip olduğu nitelikli akademik personeldir. Üniversiteler, sahip oldukları akademik personelin niteliği kadar niteliklidir. Akademisyenlerin niteliği de, kendilerine tanınan özgürlük ve imkân çerçevesinde gelişir

Günümüzde ülkelerin en önemli kaynağı, yeraltı ve yerüstü zenginlikler gibi ekonomik unsurlar değil, nitelikli insan gücü olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden en karlı yatırımın insana yapılan yatırım olduğu tartışmasızca benimsenmektedir. İnsan kaynağının eğitimi, aileden sonra en önemli ve etkili kurum olan eğitim kurumlarında yapılmaktadır.¹ Anayasamızda yapılan değişiklikler sayesinde ideolojik devlet anlayışından demokratik devlet anlayışına geçişin eğitim sistemimiz üzerinde de somut yansımaları görülmektedir. Örneğin baskıcı bir devlet yapısını çağırıştıran “zorunlu eğitim” kavramı yerine günümüzde, insan haklarına saygılı, demokratik devlet anlayışıyla örtüşen ve eğitimi temel bir insan hakkı olarak gören “eğitim hakkı” ifadeleri tercih edilmiş, tekrara ve ezbere dayanan davranışçı yaklaşım yerine araştırıcı ve sorgulayan yapılandırmacı yaklaşım uygulaması yaygınlaştırılmıştır.

Türkiye, modern dünyanın eğitim alanındaki yeniliklerinin gerisinde kalmamak için son yıllarda birçok alanda önemli hamleler yapmıştır. Örneğin, ilk defa genel bütçeden eğitime ayrılan bütçe, silahlı kuvvetlere ayrılan bütçeyi geride bırakmıştır. Ülkemiz, eğitimde, teknolojiden yararlanan ülkeler arasında dokuzuncu sıraya yükselmiş, derslerin müfredatı konusunda önemli adımlar atmıştır. Bütün bu çabaların devamı halinde Türkiye, eğitim ithal eden ülke konumundan çıkıp, eğitim ihraç eden ülke konumuna yükselecektir. Aslında Türkiye, sahip olduğu jeopolitik konum, kültürel ve tarihi avantajlar nedeniyle bölgesinin eğitim merkezi olmayı çoktan hak etmiştir. Ama en önemlisi, eğitim alanında bölgesel güç olmanın yolu, yükseköğretimde ciddi reformlar yapmaktan geçmektedir. Yükseköğretimde gerçekleştirilecek olan reformların ilk ve ortaöğretime de olumlu anlamda büyük yansımaları olacaktır. Nitekim eski Milli Eğitim bakanlarımızdan Em-

rullah Efendi, ‘Eğitimin gelişmesi; öğretmenlerden öğrenciye, üniversiteden liseye, yukarıdan aşağıya doğru bir yol izlemekle mümkün olur. Bu nedenle eğitim kademeleri arasında yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya kuvvetli bağlar kurulmalıdır²’ diyerek bu gerçeğe işaret etmiştir. Bütün eğitim sistemimizin kalitesini etkileyecek olan yükseköğretim reformunun çok geniş bir alanı kapsaması kaçınılmazdır. Zira rektör seçimlerinden akademik yükselmelere, kadro tahsisinden sicil sistemine kadar her alanda antidemokratik uygulamaların bulunduğu ortak bir kanaate dönüşmüştür. Yükseköğretimde yapılması gereken önemli reform alanlarından biri de, 2547 sayılı YÖK Yasası’nın akademik özgürlüğü balatalayan performans değerlendirme bölümüdür. Bu çalışmamızda, subjektif ve keyfi değerlendirmelere yol açan ve akademisyenleri mağdur eden performans değerlendirme sisteminin aksayan yönleri irdelenecektir.

İnsan Kaynaklarının Eğitimi ve Üniversiteler

Eğitim, genel anlamda bilgilendirme, yetenek ve becerileri geliştirme süreci olarak tanımlanmaktadır. İnsan kaynaklarının eğitimi ise çalışanların şu anda sahip oldukları ya da ileride sahip olacakları görevleri daha etkin bir şekilde yapabilmeleri için onların mesleki bilgilerini geliştiren, düşünce, rasyonel karar alma, davranış ve tutum, alışkanlık ve anlayışlarına katkılar yapmayı amaçlayan, bilgi ve becerilerini artıran eğitimsel faaliyetlerin tümüdür.³ Çağa ayak durabilecek nitelikte insan yetiştirme konusunda en önemli görev, şüphesiz üniversitelere düşmektedir. Üniversitelerin de bu önemli fonksiyonlarını yerine getirebilmeleri için, akademisyenlerin özgür ve üniversitelerin kurumsal özerkliğe sahip olması gerekmektedir. Üniversitelerin en önemli özelliği, yeni ve özgün düşüncelere değer vermesidir. Çünkü farklı düşünmeyen hiçbir beynin bi-

limsel anlamda yenilikler yapması beklenemez. Üniversitelerin canlı ve üretken olabilmesi için, beyin fırtınasının yaygınlaştırılması, bilim üretip aktarma imkanlarının zenginleştirilmesi gerekmektedir. Şüphesiz geçmişte olduğu gibi, bugün ve yarın da estirilecek beyin fırtınasına tahammül edemeyen statükocu güçlerin mukavemeti kaçınılmaz olacaktır. Yükseköğretim kurumunun başarısı, öğretim üyesi kadrosunun iyi yetişmiş olmasına, kendisini yenileyebilmesine, statükoya direnebilmesine ve motivasyonunu sürdürebilmesine bağlıdır.

Üniversiteler, evrensel (universal) kurumlar olarak kamu yararı için bilgi üreten, bilgiyi ileten ve yayan özerk öğretim ve araştırma kurumlarıdır. Latince’de, universitas kelimesinin karşılığı olan loncanın anlamı “bağımsız ve tüzel kişiliğe sahip ve ortak çıkarları olan kişiler topluluğu”dur. Üniversiteler, insanların bir araya gelerek konuştukları (beyin fırtınası yaptıkları) alanların sistematik olarak bilginin düzenlendiği ve düşüncenin serbestçe açıklandığı alanlardır. Üniversitelerin sorunları, evrensel boyutta olduğu için, çözüm arayışları da ülke sınırlarının ötesine taşınmaktadır.

Batı’da kurulan üniversiteler, uzun süre kilise ve devlet arasındaki çatışmaların merkezinde kalarak bocalamıştır. Üniversitelerin özerkliklerinin kabul edilmesiyle birlikte itibarları artmış ve gelişmeleri mümkün olmuştur. Emmanuel Kant’ında belirttiği gibi, üniversitelerde yeşeren ‘aydınlanmış bilinç her türlü otorite karşısında bağımsızlık’ karakterini ortaya koymuştur. Aydınlanmış bilinç, dünya sorunlarına eleştirel bakmayı başaran bilinçtir. Bu bilinç, hiç kimsenin, hiçbir ideolojinin, kilisenin veya kralın etkisine girmez.⁴

Ancak ülkemizde faaliyet gösteren üniversitelerimiz statükocu, dayatmacı ve ideolojik devlet anlayışının kontrolünden çıkabilmiş değildir. Cumhuriyet tarihi boyunca darbecilerden yana tavır sergileyen üniversite yönetimleri, demokratik yollardan oluşan iktidarlara karşı kimi zaman askeri darbelerin teorik ze-

minini hazırlamış,⁵ kimi zaman orduyu göreve çağırarak kadar ileri gitmişlerdir. Bu nedenle üniversite yönetimleri, akademisyenlerin bağımsız davranma isteklerini engelleyerek bu kurumlardan beklenen görevlerin ifasını engellemiştir. Özerk olamayan üniversiteler, akademisyenlerin özgürleşmesini de, sahip oldukları yasal yetkilerle engellemiştir. Bu yasal yetkiler, halen yürürlükte olan 2547 sayılı YÖK Yasası’nın pek çok maddesine serpiştirilmiş durumdadır. Örneğin, sicil raporlarında yer alan hükümler, akademisyenlerin farklı ideolojik yaklaşımlarda bulunmalarını cezalandırmakta, kadro tahsislerinde akademik performanstan ziyade geniş yetkilere sahip rektörlerin tek yetkili olmasını öngörmektedir. Sağlıklı bir performans değer-

lendirme sistemimizin olmaması ve kadro tahsisinin rektörlerin inisiyatifinde olması, üniversitelerimizin başarısızlığına yol açtığı gibi, öğretim elemanlarının da kişiliklerini rencide etmektedir.

Akademik Özgürlüğün Önemi

Bir üniversiteyi üniversite yapan, sahip olduğu nitelikli akademik personeldir. Üniversiteler, sahip oldukları akademik personelin niteliği kadar niteliklidir. Akademisyenlerin niteliği de, kendilerine tanınan özgürlük ve imkân çerçevesinde gelişir. Lima Bildirgesi’nde akademik özgürlük, “...akademik bir çevre üyelerinin tek tek ya da toplu halde bilgiyi

araştırma, inceleme, tartışma, belgeleme, üretme, yaratma, öğretme, anlatma veya yazma yoluyla edinmelerinde, geliştirmelerinde ve iletmelerindeki özgürlükler”⁶ şeklinde tanımlanmıştır. Gelişmiş ülkelerin üniversitelerinde Lima Bildirgesi doğrultusunda akademik personelin niteliğine büyük önem verilmektedir. Bu ülkelerin üniversiteleriyle rekabet edilebilmesi için üniversitelerimizde de insan kaynaklarının geliştirilmesine daha çok önem verilmelidir. Üniversiteler, çalışanlarının performansını ölçmeli, kariyerini planlamalı, niteliklerini yükseltmeli, onları motive edecek ve kendisini değerli hissedeceği sistemler geliştirmelidir. Üniversiteler, çalışanlarının performansını hem ulusal hem de uluslararası düzeyde artırmalıdır. Üniversitenin hedeflerine ulaştığının anlaşılması için, somut verileri içeren ve üniversitelerin universal karakterine uygun performans değerlendirme sistemi geliştirilmelidir. Uygulanacak performans değerlendirme sistemi, öğretim elemanlarını korku ve kaygıya sevk etmemelidir. Üniversite yöneticileri ise, insan kaynaklarını yönetme ve performanslarını değerlendirmede objektif ve etkili liderlik yapmalıdır.

Üniversiteler, sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde öğrenci ve araştırmacıları istihdam ederek, hem maddi hem de akademik açıdan kendilerini kanıtlamaya çalışmaktadırlar. Örneğin, günümüzde ABD ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerdeki üniversiteler, sadece ulusal öğrencileri ve araştırmacıları değil, uluslararası öğrenci ve araştırmacıları da bünyesine katmak için büyük bir rekabetin içinde bulunmaktadır. Üniversitelerin cazibe merkezi olmaları, kurumsal özerkliğe ve akademik özgürlüğe büyük önem vermelerinden kaynaklanmaktadır. Zira özgür düşünme ve düşlemeden mahrum edilen akademisyenlerin yenilikçi ve üretici özellikleri törpülenir; yeni bir şey keşfedemez, girişimci olamazlar. Oysa üniversite yönetimleri, üniversitenin her mensubunun kendi bilimsel görüşünü ifade etmesine ve sanatsal faaliyetlerini icra etmesine imkân ve zemin hazır-

lamalıdır. İsrail-Filistin sınırında sembolik olarak İsrail sınırını taşıyan ve görüntüleri dünyaya dağıtılan ABD Columbia Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Edward Said için yapılan kamuoyu baskısına rağmen üniversite yönetimi, "öğretim elemanları düşüncelerini ifade etmelerinden veya özel ya da kamusal alanda kurdukları ilişkilerden dolayı üniversite tarafından cezalandırılmaz" şeklinde net bir tavır sergilemiştir.⁷ Son zamanlarda ABD politikalarına aykırı yorumlarda bulunan öğretim üyelerine yönelik baskıcı uygulamalara rağmen, bu tavır Batı'daki üniversitelerin akademik özgürlüğe verdikleri değer için somut bir örnek teşkil etmektedir. Buna mukabil yakın geçmişte Prof. Dr. Atilla Yayla, 'Atatürk'ün tartışılabileceği' ve 'Kürt sorununun barışçı yollarla çözümlenebileceği'ne ilişkin sözleri yüzünden istifaya zorlanmıştır.

Akademik Özgürlüğe YÖK Yasası Engeli

2547 sayılı YÖK Yasası'nın 63. maddesi doğrultusunda hazırlanan 'Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliği', objektif kriterlere dayanmamaktadır. Öğretim elemanlarının sicil raporları, değerlendirme kriterleri bakımından 657 sayılı DMK'ya tabi memurların sicil raporlarının çok gerisinde kalmıştır. Özellikle 1998 yılında Danıştay 2. Dairesi tarafından, memurların tayin ve terfisinde büyük önem taşıyan sicil notu konu-

sunda örnek bir karar alındı. Şahsi kin ve husumete dayalı kanaatlerin hukuka uygun olmadığını belirten Yüksek Mahkeme, sicilin yasaya ve objektiflik prensibine uygun doldurulması gerektiğini vurgulayarak, olumsuz sicil verilmesine etki eden hususların somut bilgi ve belgeye dayandırılması mecburiyetinin altını çizdi. Keza Devlet Memurları Kanunu uyarınca çıkarılan Sicil Yönetmeliği hatırlatılarak, sicil raporlarının düzenlenmesinde bu yönetmelik hükümlerinin dikkate alınması istendi. Yönetmeliğin 17. maddesine göre, sicil raporu düzenlenen memurlar hakkında, sorumluluk duygusu, göreve bağlılığı, iş heyecanı, mesleki bilgisi, yazılı ve sözlü ifade kabiliyeti, kendini geliştirme ve yenileme gayreti, intizam ve gayreti, işbirliği yapmada ve değişen şartlara, görevlere uymada gösterdiği başarı, tarafsızlığı, amirlerine, mesai arkadaşlarına iş sahiplerine karşı tutum ve davranışı, insan haklarına saygı, disipline riayeti, görevini yerine getirmede çalışkanlığı, kabiliyeti ve verimliliği gibi özelliklerin göz önünde bulundurulması gerekiyor. Memurlar hakkındaki sicil raporlarının düzenlenmesinde keyfilikten uzak durulması istenen kararda şu açıklamaya yer verildi: Sicil raporları, her yıl için yeniden düzenlenen, ilgili memurun o yıl içindeki mesleki bilgisini, deneyimini, tutum ve davranışlarını yansıtan ve tüm bu hususların yetkili sicil amirlerince değerlendirilmesinden sonra oluşan bir hukuki belgedir. Si-

cil raporlarındaki kanaatin oluşmasına etki eden hususların somut bilgi ve belgeye dayandırılma zorunluluğu ise sicillerin objektifliği ilkesinin sonucudur. Bu yüzden olumsuz sicil raporu alan memurların dava açması halinde, İdare Mahkemeleri tarafından davalı kurumlardan somut belgeler istenmektedir. Somut belge ibraz edilmemesi halinde davalar, davacı memurlar lehine sonuçlanmaktadır.

Ne var ki, akademik personel 657 sayılı DMK kapsamındaki memurlar kadar şanslı değildir. YÖK Yasası'nın 63. maddesinde, "Yükseköğretim kurum ve kuruluşları ile üst kuruluşlarda görev alan öğretim elemanlarının, memur ve diğer personel ile öğrencilerin sicilleri genel hükümlere ve Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre tutulur. Her türlü atama, yükselme, akademik unvanların kazanılması ve diğer özlük işlemlerinde bu siciller esas alınır" denilerek, sicil raporlarının önemine vurgu yapılmaktadır. Böylesine etkili olan sicil raporları, memurların raporları gibi 10 maddeden ve somut sorulardan değil, sadece iki başlıktan oluşmakta ve soyut bir değerlendirmeyi öngörmektedir. İki başlıktan birincisi, Yükseköğretim Kanunu'nun 4 ve 5. maddelerinde belirtilen amaç ve ilkeleri gerçekleştirecek tutumu ve uyumu; ikincisi, öğretim, araştırma ve uygulama yeteneği olarak belirlenmiştir. Sicil raporunun birinci maddesine göre öğretim elemanları, öğrencilerini "Atatürk inkılabları ve ilkelere doğrultusunda Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu duyan, toplum yararını kişisel çıkarının üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisi ile dolu, Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren" bireyler olarak yetiştirdikleri oranda olumlu sicil alabileceklerdir. Oysa Cumhuriyet'le birlikte faaliyete başlayan üniversitelerimiz, yüksek bilim üretmek amacıyla inceleme ve araştırma yapmak üzere kurulmuşlardır. Bilim üretmek

amacıyla faaliyet gösteren üniversiteler, hem ürettikleri düşünceler hem de hitap ettikleri kitle bakımından evrensel olmak zorundadırlar.⁸ Görüldüğü gibi, bu madde tamamen yerel ve ideolojik kaygıları içermekte, üniversitemizde okuyacak yabancı uyruklu öğrenciler veya üniversitemizde istihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları için bir anlam ifade etmemektedir. Keza bu sorun yurtdışında okuyan öğrencilerimiz için de sorun teşkil etmektedir. Örneğin, Yurtdışı Yükseköğretim Diplomalari Denklik Yönetmeliği'ne göre, "Yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin programlarında; programın müfredatı ile ilgisi olmayan ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Temel İlkeleri ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4'üncü ve 5'inci maddelerinde belirtilen amaç ve ilkeler yönünde dersler almadığı gerekçesiyle diplomalara denklik verilmez veya Kürtlerle ilgili bir ders aldı diye Finlandiya'da üniversite okuyan öğrencinin diplomasına denklik verilmeyebilir.⁹ Aynı şekilde Türkiye vatandaşı öğretim elemanları için de sözü edilen değerlendirme sistemi büyük bir sorun teşkil etmektedir. Yürürlükteki sicil sistemi ile üniversitemiz, bilim yapmanın ötesinde katı bir disiplin ve tek tip bir ideolojiyi dayatan kurumlar olmanın ötesine geçememiştir.

Akademik personelin sicil raporlarında yer alan değerlendirme kriterleri soyut olduğundan, sicil amirlerinin kanaati keyfi ve subjektif olarak tecelli etmektedir. Daha vahim olanı, yukarıda ifade edildiği gibi, devlet memurları için düzenlenen olumsuz sicil raporlarını somut bilgi ve belgeye dayanmaması halinde yürürlükten kaldıran Danıştay, akademisyenlerin olumsuz sicilleri için somut bilgi ve belge talebinde bulunmamaktadır. Nitekim Danıştay 8. Dairesi, Öğretim Üyesi K.K. hakkında yerel mahkemenin verdiği kararın bozulmasına karar verirken, dayan-

dığı gerekçeler tezimizi doğrulamaktadır. Kararda, "Mahkemece bu tespitte dayanak oluşturacak bilgi ve belgelerin davalı YÖK Başkanlığı'ndan istenilmesi üzerine, davalı dairece devletin gizli ve yüksek istihbarat birimlerinin iletilmiş olan gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin gönderilemeyeceği yolunda verilen cevap esas alınarak işlemin sebebinin soyut olduğu sonucuna ulaşılmış ve işlem iptal edilmiştir. Ancak davacı hakkında tesis edilen işlemin nedeni olarak gösterilen iddia ve hususlar çok ciddidir. Bu iddianın sùbut bulması halinde, ilgilinin başka bir üniversiteye atanmasının ötesinde daha ağır hukuki sonuca yol açacağı ortadadır" denilerek, soyut bilgi ve belgeler üzerine bina edilen kararların doğru olduğu ve aslında K.K hakkında 2547 sayılı Yasa'nın 7/1 maddesine göre gerçekleştirilen 'görev yeri değiştirme' işleminin ötesinde ağır cezalar verilebileceği ima edilmektedir.

2547 sayılı Yasa'da yer alan 7/1 maddesi (sürgün maddesi) ile aynı yasa doğrultusunda hazırlanan Sicil Yönetmeliği, akademik özgürlüğü baltalamaktadır. Danıştay'ın verdiği kararlar ise, YÖK yönetimi ve üniversite rektörlerinin elini güçlendirmiş, her darbe sonrasında olduğu gibi, 28 Şubat sonrası akademisyen kıymına da zemin hazırlamıştır. Daha önce 142 ve 1402 sayılı kanunlara göre binlerce sol görüşlü akademisyen görevden atılmışken, bu kez irtica iddiasıyla pek çok akademisyenin görevine son verilmiş, farklı kat-sayı uygulaması ve başörtüsü yasağı getirilmiştir. Özellikle Kemal Gürüz döneminde binlerce öğretim elemanı hakkında 'duyum'lar üzerine soruşturmalar açılmış,¹⁰ birçok sözleşme feshedilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

YÖK Yasası ve bu yasa doğrultusunda hazırlanan Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliği, demokratik olmadığı gibi sağlıklı bir performans değerlendirme sistemi olmaktan uzaktır. Bu nedenle YÖK Yasası ve bu yasa doğrultusunda hazırlanmış bulunan tüm yönetmelikler

yeni bir anlayışla düzenlenmeli, somut kriterler içeren ve subjektif değerlendirmelerin önünü kapatan bir sicil sistemi hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır. Bu arada sistemin, üniversitelerin evrenselliğine uygun karakterde olmasına özen gösterilmelidir.

Yükseköğretim Yasası'nda yer alan ve kamuoyunda sürgün maddesi olarak bilinen 7/1 maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır.

Öğretim elemanları YÖK Yasası'nın kısıncısından kurtarılmalı ve öğretim elemanları; derslerde, üniversite içinde ve dışındaki araştırmalarında araştırma sonuçlarını yayınlamak, tartışmak ve yorumlamakta özgür olmalıdır. Örneğin, akademisyenler, TBMM üyelerinin sahip olduğu 'kürsü masumiyeti'ne sahip olmalıdırlar. Ancak öğretim üyelerine tanıyan akademik özgürlük hakkı, gerek üniversite camiasına gerekse kendi mesleğine karşı ahlaki yükümlülüklerini ve sorumluluklarını yerine getirmekten alıkoymamalıdır.

Üniversitelerin idari özerkliğinin önü açılmalı, örneğin, iç denetimini yapabilmeli, kaynaklarını geliştirebilmeli ve yerel dinamiklerle işbirliği yapabilmelerine imkân tanınmalıdır. Böylece üniversiteler arasında oluşacak rekabet ortamından, kalite doğacak ve her halükarda ülkemiz karlı çıkacaktır...

Dipnotlar

¹ Sinan YÖRÜK, Üniversite Öğretim Elemanları İçin Performans Değerlendirme Model Önerisi, www.memurlar.net

² Mustafa Ergün, Emrullah Efendi Hayatı-Görüşleri-Çalışmaları, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, C.XXX. Sayı 1-2, 1979-1982, ss. 7-36. Ankara.

³ Seda Aydın, İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme, http://web.sakarya.edu.tr

⁴ İbrahim Ortaş, Üniversite Özerkliği Nedir?, asportas@cu.edu.tr

⁵ Mustafa Şentop, Üniversite Meselesi ve Türkiye, *Eğitime Bakış Dergisi*, Sayı 10, Ankara, 2007, s.13-20.

⁶ Bkz. http://yogm.meb.gov.tr/Lima Bildirgesi.htm.

⁷ Ortaş, agm.

⁸ Şentop, agm.

⁹ Tahir Hatipoğlu, Uluslar arası Demokrasi Kongresi, s. 147, 25-27 Ocak 2010, Ankara.

¹⁰ YYÜ Rektörü Yücel AŞKIN'ın makamında ve konutlarında yapılan aramalarda duyuların araştırılması ve gereğinin yapılmasını isteyen YÖK başkanı Kemal GÜRÜZ imzalı pek çok resmi yazı mahkeme kayıtlarına geçmiştir. YÖK başkanından ilham alan YYÜ rektörü Yücel AŞKIN da, Kampus alanındaki Karakol Komutanıyla birlikte öğretim elemanları hakkında yaşam tarzlarını ve siyasi görüşlerini içeren bilgi fişleri düzenlemiştir.

'Bilimin İzzetini Korumak, Bizzat Bilim İnsanlarının Görevidir'*

Prof. Dr. Harun Cansız
İstanbul Üniversitesi
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Öğretim Üyesi
YÖK Üyesi

Bilimin izzetini öncelikle koruması gereken kişiler bizzat bilim insanlarıdır. Öğretim görevlilerinin öğrencisini kıyafeti nedeniyle dersten çıkartma yetkisi yoktur. Nitekim öğretim görevlilerinin yetki ve görevleri Yükseköğretim Kanunu'nun 22. maddesinde düzenlenmiştir. Zira idare hukukunda yetkiye ilişkin düzenleme, kamu düzeni ile ilgilidir ve buna ilişkin kurallar yorumlanamaz ve genişletilemez

Hiçbir hukuki dayanağı olmaksızın 28 Şubat sürecinin bir zorbalığı olarak üniversite-
rimize yerleştirilen başörtüsü yasağı nedeniyle mağdur edilen bir öğrencimizin dilekçesine YÖK tarafından verilen cevap; bir normalleşmenin başlangıcı, bir hakkın iadesi gibi algılanması gerekirken, ortalık toz duman oluverdi. Üniversitelerin en büyük ayıbı olan ve binlerce insanın hayatını karartan bu fiili durum 23.03.1998 tarihinde İstanbul Üniversitesi Rektörü Kemal Alemdaroğlu'nun bir genelgesiyle uygulamaya konmuştu. Kaderin garip bir cilvesi olarak yine aynı üniversitemizin öğrencileri tarafından bu yasakçı uygulamaya karşı özgür sesler yükselmeye başlamıştır.

Peki, YÖK ne yapmış da ortalık bu kadar karışmış yer yerinden oynamıştır? Bu yasakçı, özgürlük karşıtı, öğrencisinin kılık kıyafetinden dolayı girdiği sınavı yok sayan, sınava almayan, herhangi bir yasadışı faaliyeti bırakın, hiçbir saygısız davranışta dahi bulunmayan, kendisinden sadece bilgi edinme/öğrenim derdinde olan öğrencilerini kapıdışı eden, kovan, azarlayan, öğrencilerine en galiz hakaretleri reva gören öğretim üyelerine ne demiştir YÖK?

Sayın üniversite öğretim üyeleri; üniversiteler bilim ve teknolojinin, felsefe ve sanatın üretildiği yerlerdir Üniversite gibi, özgürlüğün had safhada kullanıldığı ve öğretildiği bir kurumda öğretim üyeleri kendilerine verilen bu öğrencisini kılık kıyafetinden dolayı derse alma gibi acınası rolü neden kabullenir? Üstelik hâlihazırda üniversitemizde öğrencilerin derslere başlarını açarak girmelerini gerektirecek bir hüküm bir kılık kıyafet yönetmeliği yokken.

Bilindiği gibi 1982 Anayasası ile Yük-

sek Öğretim Kurulu kurulmuş ve üniversiteler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olmaktan çıkarılmıştır. Artık özerk bir kurum olan Yükseköğretim Kurulu'na tabidirler. Üniversite öğrencileri de Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'ne tabidirler.

Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nde de kılık kıyafete ilişkin bir düzenleme ve kılık kıyafetten dolayı da verilebilecek bir ceza bulunmamaktadır. Zaten olması gereken de budur. Üniversite öğrencilerini bağlayan YÖK Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'dir. Ayrıca Meclis'ten çıkarılacak yeni bir kanuna da ihtiyaç yoktur.

Üzerlerinde akademinin cübbesini taşıyan kişiler, demokrasi ve hukuk; evrensel insan haklarının yanında olması gereken kişiler; idari bir aksaklık olmuşsa o zaman bu durumu amirlerine bildirmeli; bir cezai yaptırım söz konusu ise gereken, idari birimler tarafından yapılmalıdır.

Zira bilimin izzetini öncelikle koruması gereken kişiler bizzat bilim insanlarıdır.

Öğretim görevlilerinin öğrencisini kıyafeti nedeniyle dersten çıkartma yetkisi yoktur. Nitekim öğretim görevlilerinin yetki ve görevleri Yükseköğretim Kanunu'nun 22. maddesinde düzenlenmiştir. Zira idare hukukunda yetkiye ilişkin düzenleme, kamu düzeni ile ilgilidir ve buna ilişkin kurallar yorumlanamaz ve genişletilemez. Demokratik bir hukuk devletinde amiri de memuru da yasalara bağlı olup yasanın kendisine vermediği bir yetkiyi kullanamaz. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'ne göre bir üniversite öğrencisine verilebilecek herhangi bir ceza bulunmamaktadır ama öğre-

* 01.11.2010 tarihli Taraf gazetesinden alınmıştır.

tim görevlilerinin bir öğrencisini kıyafeti nedeniyle dersten çıkartması durumu idari soruşturmayı ve disiplin cezasını gerektirdiği gibi Türk Ceza Kanunu'na göre de suç oluşturmaktadır.

Hapis cezasından öğretim üyeliğinden ihraca kadar giden ağır yaptırımlar mevcuttur. Buna rağmen daha önceleri kanunsuz/hukuksuz bir şekilde eğitim öğrenim hakkı elinden alınan binlerce gencin mağdur edilmesine yol açan bu öğretim üyelerimizin benzer şekilde kanuna, hukuka uygun olsa bile soruşturmalarla hiza-ya getirilmesi de çağdaş bir yüksek öğretim kurumuna yakışan bir durum değildir. Herkes üniversiteli olmanın, üniversite öğretim üyesi olmanın gereğini ve sorumluluğunu yerine getirmelidir. Bir üniversite öğretim üyesinin 21. yüzyılda sadece bilgi edinme amacıyla kapısına gelen bir öğrencisini kıyafetinden dolayı kapı dışarı etmesini, eğitim hakkını elinden almasını, engellemeye çalışmasını anlayabilmek mümkün değil. Üniversiteler özgürlüğün öğretildiği, özgürlüklerin en yoğun anlamda yaşatılması gereken, yasakçılığın ve dayatmacılığın en son uğrayacağı yerler olmalıdır.

Saygın bir üniversitemizin, saygın bir öğretim üyesi; başındaki bir şapka nedeniyle öğrencisini dersten atmayı savunabiliyorsa geldiğimiz demokratik seviye bakımından derin derin düşünmeye ihtiyacımız olduğu aşikârdır.

Bir "betikname"ye istinaden; öğretim elemanlarının başörtülü derse giren öğrencileri hiçbir surette dışarı çıkarma yetkisi yokken; "dışarı çıkmazsan ben seni yok sayarım, zorla çıkartırım, ya açarsın ya çıkar-sın" nasıl diyebilir!

Üniversite-sine girerken ya da çıkarken "baş açma kapama odalarına" girmek zorunda bıraktığımız öğrencilerimizin duyduğu acıyı, her gün yaşadığı

travmayı yüreklerimizin derinliklerinde hissedebilmeliyiz.

Biz öğretim üyelerimize böylesi bir yasakçı uygulamayı yakıştıramıyoruz. Ülkenin demokratikleşme sürecine katkıda bulunmalarını, geleceğin bilgi toplumuna katkıda bulunmalarını arzu ediyoruz.

Sınıflarda amfilerde, laboratuvarlarda cadı avı başlatmak, üniversitelerde "ikna odaları" kurmak, kampus girişlerinde "baş açma-kapama odaları" ihdas etmek hangi özgürlükçü düşünceyle bağdaştırılabilir?

Ülkemizin insan kaynaklarını, en büyük zenginliğimiz genç beyinleri heba etmek, özgür tercihlerini ipotek altına almak, müdahale hakkını kendimizde görmek, şimdi değilse bile çocuklarımıza izah edebileceğimiz bir durum olmayacak.

21.yy'da insana ve insanın geleceğine ilişkin beklentilerimiz umutlarımız artmaktadır. Hepimiz tüm insanlığın özgürce yaşadığı bir dünya hayal ediyoruz. Kavganın yerine barışın, cehaletin yerine bilginin, totaliter sistemler yerine hukuk ve adaletin özgürlük ve demokrasinin egemen olduğu bir dünyanın özlemine hepimiz taşıyoruz.

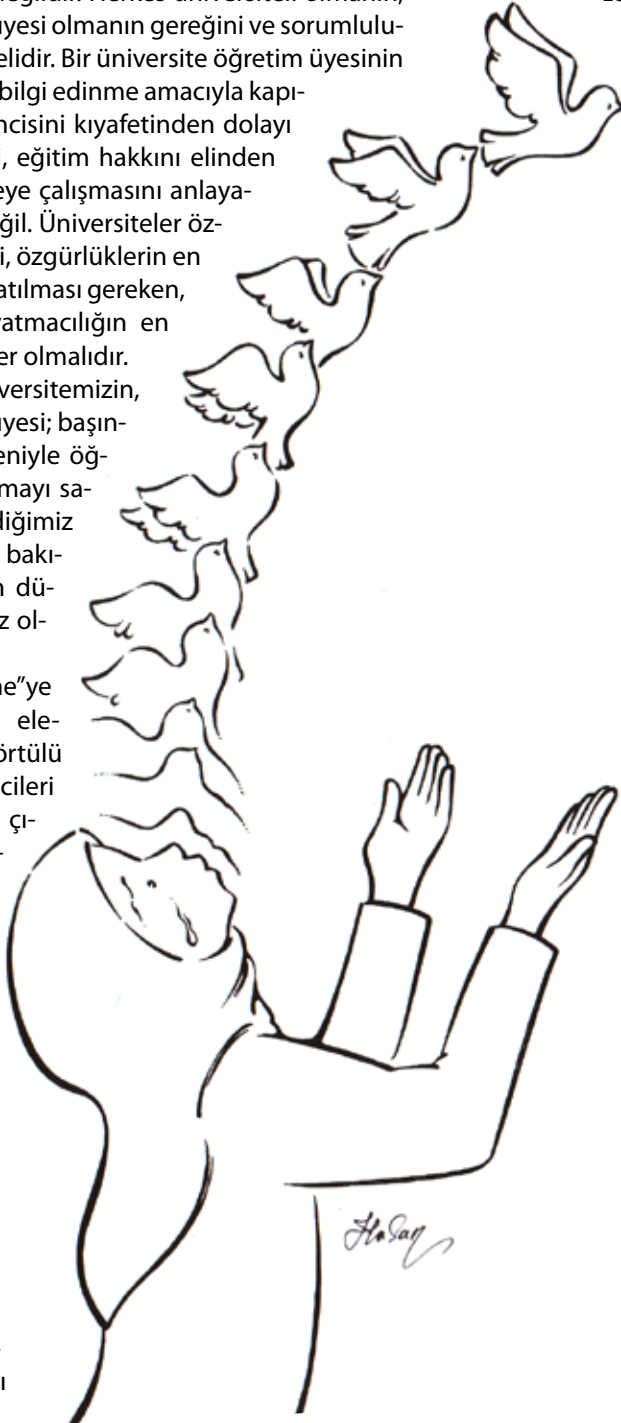
Ülkemizdeki tüm kurum ve kuruluşların, bu yüksek ideali paylaştıklarını biliyoruz.

Çabamızı ve tüm irademizi 12 Eylül'ün üniversitelerimizde yaptığı tahribatı YÖK'le birlikte düzelterek, ülkemize yakışmayan korku ve dayatmaların, keyfi uygulamaların kaldırıldığı, insan hak ve özgürlüklerin bir değer olarak alındığı ve özgür düşüncenin önündeki engellerin kaldırıldığı bir üniversite ve Yüksek Öğretim Kurulu'nu, Türkiye'ye yakışır bir üniversite teşkilatını ihdas etmek için, ortaya koyacağız.

Üniversitelerimizi, dünya ile yarışan, bilim üreten bir merkez haline getirmeli; ideolojik referanslarla enerjimizi, gücümüzü, zamanımızı, insan kaynağımızı ve büyük potansiyelimizi ziyan etmemeliyiz.

Bu ülkenin çocukları, üniversite kapılarında mağdur edilmeyi, derdest edilip kapı dışarı edilmeyi hak etmiyor.

Bu manzara ülkemize hiç yakışmıyor.

Erzurum Atatürk Üniversitesi

Bugün 40 bine yakın öğrencisi bulunan Atatürk Üniversitesi 1954'te kuruldu. Türkiye'nin spora önem veren üniversitelerinden biri olan üniversite, 25. Üniversitelerarası Kış Oyunları'na ev sahipliği yaparak, hem bölge kalkınmasına katkıda bulunmayı hem de kurumun uluslararası platformda tanınmasını sağlamayı amaçlıyor. Üniversite, kurulduğundan bu yana bölgenin kültürel temsilcisi olarak görülüyor

Erzurum Kongresi'ne ev sahipliği yapan ve Cumhuriyetin temellerinin atıldığı tarihi şehir Erzurum'da kurulan Atatürk Üniversitesi, 17 Kasım 1958 tarihinde bir ortaokul binasında Ziraat ve Fen-Edebiyat fakülteleri ile öğretime başladı. İki fakültede 135 öğrenci ile öğretime başlayan Atatürk Üniversitesi bugün 38 bin 477 öğrencisi, 2 bin 439 Öğretim Elemanı, 16 Fakülte, 20 Yüksekokul, 6 Enstitü, 15 Araştırma Merkezi, 100 binin üzerinde mezunu ve "Üniversite kuran Üniversite" unvanına sahip.

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler

Atatürk Üniversitesi'nde sosyal ve kültürel etkinlikler, gerek üniversite genelinde gerekse fakülteler ve yüksekokullar düzeyinde sürdürülüyor. Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmeleri amacıyla sanat etkinlikleri sergileniyor, amatör düzeydeki çalışmalar denetleniyor. Öğrencilerin çalışmaları yıl içerisinde halka

açık olarak sergileniyor. 2000 yılından itibaren Bahar Şenlikleri ve Nevruz Şenliği üniversitede düzenli olarak yapılıyor. Bu organizasyon; satış ve tanıtım yerleri, spor karşılaşmaları, film ve tiyatro gösterileri, çeşitli yarışmalar, panel, konferans, sempozyum, defile ve konserleriyle bü-

yük ilgi görüyor. Öğrencilere yönelik olarak Kültür Müdürlüğü bünyesinde her yıl halk oyunları (Erzurum, Artvin, Kafkas, Elazığ, Trabzon, Gaziantep, Diyarbakır, Muğla, Adıyaman), Türk halk müziği, hafif batı müziği, alanlarında çalışmalar yapılıyor; bağlama kursları düzenleniyor. Deneyimli eğitmenler tarafından yürütülen bu kurslar için öğrencilerden herhangi bir ücret talep edilmiyor. Ayrıca yıl boyunca konser, kültür şenlikleri, müzik ve halk oyunları gösterileri, anma ve kutlama törenleri, sergi, kongre, panel, konferans, sempozyum gibi kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler de gerçekleştiriliyor. Bu etkinliklere katılan öğrenciler, öğretim yılı sonunda düzenlenen törenlerde ödüllendiriliyor.

Spor Tesisleri ve Etkinlikler

Üniversitede öğrencilerin her türlü sportif çalışmalarına olanak sağlamak amacıyla sportif tesislerin yapımına ayrı bir önem verilmiş. Yörenin ülkemizin önde gelen kış sporları

merkezlerinden biri olması nedeniyle diğer spor dalları arasında kış sporlarına ayrıca önem veriliyor. Türkiye üniversiteleri arasında yapılan yarışmalarda birçok başarıya imza atan üniversitenin takımlarından bazıları; Futbol, Kayak, Atletizm olarak sıralanabilir. Sportif etkiliklere her yıl 5 bin dolayında genç katılıyor. Üniversite Merkez Kampüsünde 10 adet spor salonu ve bir adet stadyum bulunuyor. Çok amaçlı yeni kapalı spor salonu 1997 yılında faaliyete geçti. Ayrıca Merkez kampüste yeni olarak, bir mini futbol sahası, bir adet basketbol ve üç adet tenis kortu Nisan 2002'de hizmete girdi.

Atatürk Üniversitesi Kampüsü, ülkenin büyük kampüslerinden biri. Kampüs, büyük bir bölümü ağaçlandırılmış 35 bin 870 dekarlık alan üzerinde kurulu. Üniversite, civar il ve ilçelerdeki mevcut fakülte ve yüksekokullar itibarıyla toplam 12 kampüsten oluşan bir bütün. Kampüste, Rektörlük örgütü, fakülte ve yüksekokul binaları yanında öğrenci yurtları, personel lojmanları, sosyal tesisler, kültür merkezi, ilk ve ortaöğretim okulu düzeyindeki eğitim kurumları ile açık ve kapalı spor salonları, bir adet büyük stadyum, üç adet tenis kortu, bir adet açık, bir adet kapalı basketbol sahası, kapa-

lı yüzme havuzu, sağlık birimi, kafeterya, kütüphane, matbaa tesisleri, araştırma hastanesi, banka ve ATM'ler, PTT ve güvenlik birimi bulunuyor. Kampüste öğrencilerin her türlü ihtiyacına cevap verebilecek tesisler mevcut. Ayrıca her an şehir merkezine kolaylıkla ulaşabilecekleri ulaşım olanağı var.

Üniversitenin merkez kampüste yer alan kütüphanesi, 70 bini nadedir eser olmak üzere 300 binden fazla kitap, dergi, harita, fotoğraf, mikro film, mikro fiş gibi görsel ve işitsel kaynak barındırıyor. Lisansüstü çalışmalara büyük önem veren üniversitenin öğrencileri ders dışı zamanlarını sene boyunca yoğun olan sanat etkinliklerinde değerlendirebiliyor. Üniversitede öğrencilerin her türlü sportif çalışmasına imkan sağlamak amacıyla sportif tesislerin yapımına önem verilmiş.

Erzurum Winter Universiade 2011

26 Ocak-6 Şubat 2011 tarihleri arasında Erzurum'da düzenlenecek olan, 54 ülkenin sporcularının katılacağı 2011 Üniversitelerarası Kış Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapacak üniversitede hazırlıklar tamamlanma aşamasında.

Ötekileştirilmiş Üniversite İdari Personelimiz

Erdal Sağlam

Erzurum 1 No'lu Şube Sekreteri

Erzurum 1 No'lu Şubemiz, Eğitim-Bir-Sen camiasının içerisinde Türkiye'de üniversite sendikal örgütlenmesinde ilk şube olmuş ve bunun haklı gururunu taşıyan öncü şubemizdir. Bizler üniversite çalışanları olarak üniversitelerde görev yapan akademik ve idari personelin yaşadığı sıkıntıları yakinen bilen, takip eden ve bu sorunların çözümü için arayışlar içinde olan bir şubeyiz.

Üniversitelerde hem akademik personelimizin hem de idari personelimizin birçok çözülmemiş sorunları bulunmaktadır. Kronik hale gelmiş bu sorunlar nelerdir, çözüm yollarını nasıl bulabiliriz, Üniversite şubelerimize ve genel merkez yöneticilerimize düşen görevler nelerdir? Çeşitli platformlarda dile getirmeye çalıştığımız idari personelin öncelik arz eden bu sorunlarından bahsederek konuyu irdelemeye çalışacağım.

-Üniversitelerde akademik personele verilmekte olan Üniversite Tazminatı, Eğitim-Öğretim Tazminatı ve gelişmemiş yörelerdeki üniversitelerde ödenmekte olan Geliştirme Ödeneği'nden idari personelin de belirli ölçülerde faydalanmaması aynı hizmet sınıfı içinde çalışanlar arasında ayrımcılığa yol açarak, kıskançlık oluşmasına sebebiyet vermektedir. Diğer hizmet kollarında maaşlar arasında uçurum yaratıp, adalet mekanizmasını yok sayan bir ayrımcılığa rastlanmamaktadır.

-Rektörlük seçimlerinde sadece öğretim üyelerine verilen oy kullanma hakkının, diğer akademik personel, idari personel temsilcileri ve öğrenci temsilcilerine verilmemesini bir demokrasi ayıbı olarak görmekteyiz.

-Asli görevi akademik faaliyette bulunmak olan akademik personelin idari görevlere (Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Şube Müdürü, vb.) atanması ya da vekâleten yürütmesi bu görevlere yükselme hakkı olan idari personelin kariyer yapmasına engel teşkil etmektedir.

-Yapılan görevde yükselme sınavla-

rında yedek kalan personelin boşalan kadrolara atanamaması, sınavların periyodik olarak yapılmaması ve sınavların objektif kriterlere dayandırılmaması kariyer yapma imkânının zor olduğu üniversitelerde moral ve motivasyonun bozulmasına yol açmaktadır. Bu nedenle "Yükseköğretim Kurumları Görevde Yükselme Yönetmeliği"nin bir an önce değiştirilerek inisiyatiflere meydan vermeyecek ölçütlere getirilmesi gerekmektedir.

-Ülkemizde uygulanmakta olan Gelir Vergisi dilimlerinin düşük kalması nedeniyle zaten geçim sınırında olan düşük maaşlı çalışanların kısa bir dönem periyodu sonunda vergi dilimine takılarak ücretlerinin makaslanması son yıllarda kanayan bir başka yaramız olmuştur.

-Yine 2547 sayılı Kanun'un 58. maddesi, döner sermayeli kuruluşlarda çalışan personelin alacağı katkı paylarını düzenlemektedir. Bu kanuna göre döner sermayeli birimde çalışan idari personele ödenecek Döner Sermaye Katkı payları oranı yüzde 100'ü, akademik personele ise yüzde 200'ü geçmeyecek şekilde belirlenmiştir. Şu anda uygulanmakta olan ek ödemeler ise memura verilen yüzde 100 Döner Sermaye Katkı Payı oranı bazı birimlerde geçmekte, bu ise döner sermayeli kuruluşlarda çalışan personelin hak kaybına neden olmaktadır. 2011 yılında ek ödemeye gelecek 80 TL'lik zammı da düşünürsek, döner sermayeli kuruluşlara getireceği ek yük aşikardır. İlgili kanun maddesinin bir an önce yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

-Milli Eğitim Müdürlüğü'nde çalışan şeflere ödenen ek ders ücreti, Yükseköğretim kurumlarında çalışan aynı unvanlı şeflere ödenmemektedir. İdari görevi sıfatı olmasına rağmen, unvansız memurlarla arasında herhangi bir ücret farklılığı olmayan şeflerimiz adeta üvey evlat muamelesi görmeye devam etmekte olup, sorun Genel Merkezimizin Mart 2010 tarihinde Maliye Bakanlığı'na

yazılı müracaatıyla dile getirilmesine rağmen, henüz bir sonuca ulaşılmamıştır.

-Mali haklarla ilgili diğer bir sorun da, Yükseköğrenimini tamamlayan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin ek gösterge hakkından faydalandırılmaması. Üniversitelerde kariyer yapma olanağının kısıtlı olması nedeniyle yüksek lisansını tamamlamış, kadrosundan dolayı ek gösterge alamayan personelin olması durumun vahametini ortaya koymaktadır.

-Üniversitelerde çalışan bütün memurlarımızın bilgisayar kullandığını göz önünde bulundurursak, memur ve benzeri kadroların Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni kadrolarıyla değiştirilmesini önemsemekteyiz.

Bunlar gibi genel sorunların yanında Atatürk Üniversitesi'nde çalışmaktan dolayı yaşadığımız ekstra özel sorunlar da mevcuttur. Bunların başında gelen, lojmanların dağılımı sorunu, öğretim üyeleri dışında kalan diğer personelin kanayan yarasıdır. Öğretim üyelerine görev tahsisi yapılarak sürekli oturma hakkı verilirken, diğer personele beş yıl oturma kısıtlaması getirilip, ancak konutların yüzde 20'si oranında yararlanma imkânı verilmekte ve bu oran da sadece sığınak sayılan ve neme maruz kalan bodrum katlarında oturma şartına bağlanmaktadır. Bu eşitlik, adalet, demokrasi ve insan hakkı kavramıyla bağdaşır bir durum değildir.

Sorunların çözümü için sürecinde bütün Üniversite çalışanlarının katkılarını beklemekteyiz.

Sorunların birçoğu kronik hale gelmiştir. Sorunları sıralamakla bitiremeyiz. İnanarak, bıkmadan, usanmadan mücadelemize devam edersek, üstesinden gelebileceğimiz problemin olmayacağına inancım tamdır.

Bundan sonraki dönemde üniversite çalışanlarının sorunlarının 'Toplu Sözleşme' masasına gelmesi için mücadele edeceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Sendikalı Olmak İçin Pek Çok Sebep Var

Ankara 1 No'lu Şubemize bağlı Ankara, Gazi ve ODTÜ Üniversite Temsilcileri Toplantısı, Kızılay Teras Lokanta'da yapıldı. Toplantıya, Şube Başkanımız Mustafa Kır, Şube Sekreterimiz Avni Zengin, Şube Mali Sekreterimiz Abdullah Ünver, Şube Teşkilatlanma Sekreterimiz Mehmet Soysal, Şube Eğitim ve Sosyal İşler Sekreterimiz Dursun Çakır, Şube Basın Yayın Sekreterimiz Nedime Süslü, Ankara Üniversitesi Temsilcimiz Gürbüz Teber, Gazi Üniversitesi Temsilcimiz Ayhan Okuyucu, ODTÜ Temsilcimiz Şenol Çayırılı ile Temsilcilik Yönetim Kurulu üyeleri katıldılar.

Toplantıda bir konuşma yapan Şube Başkanımız Mustafa Kır, sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel gelişmelerin motor gücü olması gereken üniversitelerin statükocu anlayışın etkisinden kurtulmadığını ifade ederek, "Sendikacılığın sivil toplumun kitabını yazanlar adeta sendikalardan ve sivil toplumdan kendilerini tecrit etmişlerdir. Biz bu statükoyu yıkmak zorundayız. Çünkü sendikalı olmak için pek çok sebep vardır" dedi.

Sendikal anlamda üniversitelerde gerçek bir atılım yapmak istediklerini kaydeden Kır, "Bu atılımı birlikte gerçekleştireceğiz. Çünkü biz Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlarda yetkili ol-

duğumuz halde üniversitelerde yeterli üyemiz olmadığı için genel yetkiyi az bir farkla kaçırdık. Tabiri caizse, bu yıl şeytanın bacağı kırılacaktır. Ancak sendikamızın faaliyetlerini, kazanımlarını anlatmazsak, istediğimiz sonuca ulaşamayız. Sendikal bilgi birikimini elde etmek için özellikle Web sayfalarımızı takip etmeliyiz. Üniversite çalışanları için çıkarılan ve üniversite çalışanlarının sorunları ile çözüm önerilerini konu alan bültenlerimizin üyelerimize ulaştırılmasını sağlamalıyız. Özellikle 2011 yılının Ocak ayında itibaren geçerli olacak toplu görüşme primi ile ferdi kaza sigortasının ne anlama geldiğini ve sendikal kazanımlarımızı iyi anlatmalıyız. Hocalarımıza, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıfı çalışanlarımıza mutlaka üyelik teklifi götürmeliyiz" şeklinde konuştu.

"Sorumluluğumuz, sadece üye yapmak değil, çalışanların sorunlarını yakından takip ederek, çözümü yolunda gayret etmektir" diyen Mustafa Kır, şöyle konuştu: "Bunun için, bugünden itibaren etkili bir çalışma moduna gireceğiz. Yakında üniversite temsilcilikleri yönetim kurullarının tamamı ile üniversite kurum temsilcilerinin katılacakları toplantıyı gerçekleştirdikten sonra üniversitelerimizdeki tüm üyelerimizin ve Genel Merkez yöneticilerinin de katılacağı toplantıyı yapacağız."

Toplantıda, Üniversite temsilcileri de söz alarak, Eğitim-Bir-Sen'in farkının giderek anlaşıldığını, toplu sözleşme ile toplu görüşme priminin hayata geçirilmesiyle birlikte bu yıl üye artışının had safhaya çıkacağı görüşünde olduklarını belirttiler.

Yükseköğretim Disiplin Kurullarında Sendika Temsilcisi de Bulundurulsun

15/07/2005 tarihli ve 2005/9138 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin (d) bendinde, "Hakkında disiplin soruşturması yürütülen devlet memurunun üyesi olduğu sendikanın temsilcisi de bu maddede belirtilen disiplin ve yüksek disiplin kurullarında yer alır. Her bir disiplin ve yüksek disiplin kurulunda görevlendirilen temsilci ilgili sendika tarafından önceden bildirilir..." hükmü getirilmiştir.

Devlet memuru hakkında disiplin soruşturması yürütülmesi halinde, ilgili memurun üyesi olduğu sendika temsilcisinin de disiplin kurulunda yer alması koşulu getirilmiştir. Disiplin kurullarının teşkilinin kurumlar tarafından yapılması hükmüne bağlanmış, böylece, bu kapsama giren devlet memurları ile ilgili disiplin kurullarında verilecek kararların daha adil ve demokratik olması sağlanmıştır.

Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'ne göre ise, disiplin kurullarında sendika temsilcilerine yer verilmediği için verilen bazı kararlarda hukuksuzluklar yaşanmaktadır. Bu durum

da, yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumlarının yönetici ve öğretim elemanları ile memur ve diğer personele ilişkin disiplin soruşturması, görevden uzaklaştırma ve itiraz usulleri ile uygulama şekillerinde hukuka aykırı bazı kararlar alınmasına neden olabilmektedir.

Konfederasyonumuz Memur-Sen ile Kamu İşveren Kurulu arasında imzalanan 2010 Yılı Toplu Görüşme Mutabakat Metni'nde, "Yükseköğretim kurumları ile kamu iktisadi teşebbüsleri disiplin kurullarına sendika temsilcilerinin katılımının sağlanması" kararlaştırılmıştır.

Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) bir yazı göndererek, söz konusu karar doğrultusunda Yükseköğretim Disiplin kurullarında sendika temsilcisinin de yer almasını sağlayacak şekilde düzenleme yapılmasını istedik.

Üyemizin Muvafakat Talebini Reddeden Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü'ne Dava Açtık

Bir üyemizin muvafakat isteminin reddine ilişkin Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü'nün 15.07.2010 tarih ve 2048/3413 tarihli işlemi ile bu işleme dayanak olan 07.07.2010 tarih ve 1969/3285 sayılı işlemlerin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali ile bu işlem nedeniyle uğradığı mali ve özlük haklarının yasal faizi ile tarafına iadesine karar verilmesini talep ettik.

Kafkas Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'nda santral memuru olarak görev yapan üyemizin, Samsun Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü'nde biyolog olarak sözleşmeli işçi statüsünde çalışan eşinin yanına gitmesi talebinin Rektörlük tarafından reddedilmesi işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali amacıyla Erzurum Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açtık.

Üyemiz, 11/06/2010 tarihinde Samsun İl Özel İdaresi'ne naklen atanmak üzere başvuru yapmış, İl Özel İdaresi de üyemizin dilekçesini kabul ederek bağlı bulunduğu kurumun-

dan muvafakat talebinde bulunmuştu. Ancak Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü 07/07/2010 tarih ve 1969/3285 sayılı yazı ile Samsun İl Özel İdaresi'ne cevap olarak personele olan ihtiyacı nedeniyle muvafakat talebini uygun görmediğini bildirmişti.

Üyemiz, halen görev yapmakta olduğu Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı vasıtasıyla 07/07/2010 tarihinde Kafkas Üniversitesi Rektörlük Makamı'na yazdığı dilekçe ile aile бүтүнлүгүн sağlamlası hususunda gerekli hassasiyetin gösterilerek adı geçen kuruma başvuru yaptığını belirtmiş; davalı idare ise başvuruya cevap ben 15/07/2010 tarih ve 2048/3413 sayılı yazıyla "Üniversitemizin personele olan ihtiyacı nedeniyle muvafakat verilmesi uygun görülmemiştir" cevabını vermişti.

Davalı idarenin, benzer durumlarda iptal kararları olmasına rağmen aynı hukuka aykırı işlemi gerçekleştirmeye devam ettiği belirtilen dava dilekçesinde, kamu yararı ve hizmet gereği ilkeleriyle bağdaşmayan ve hu-

ERZURUM NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA
Gönderilmek Üzere

ANKARA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA
Yürütmenin Durdurulması İstemiştir.

DAVACI : Karahan KAVUZ'u temsilen Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim-Bir-Sen)
VEKİLİ : Av. Kadriye CANYURT - Av. Şerife Gül ARIMAN - Av. Abdülhamit GÜL
GİM. Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sk. No:1/3 MALTEPE-ANKARA Tel: 231 23 06
DAVALI : Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü/KARS
DAVANIN KONUSU : Muvafakat isteminin reddine ilişkin Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü'ne Personel Daire Başkanlığı'nın 15.07.2010 tarih ve 2048/3413 tarihli işlemi ile bu işleme dayanak olan 07.07.2010 tarih ve 1969/3285 sayılı işlemlerin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve devamında iptali ile, müvakkil sendika üyesinin bu işlem nedeniyle uğradığı mali ve özlük haklarının yasal faizi ile tarafına iadesine karar verilmesini talebinden ibarettir.
TEBLİĞ TARİHİ : 16.07.2010
ACIKLAMALAR :
Öncelikle 4688 sayılı kanunun dördüncü kısmı birinci bölümünde sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri başlığı altında düzenlenen 19. Maddenin f bendinde belirtildiği üzere; "İşlerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerektirildiğinde ortaya çıkması durumunda işyerlerini veya misafirlerini, her düzeyde ve derecelerde yönetimin ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak" yetkisi sendikalara verilmiştir. Dolayısıyla sendikamıza verilen bu yetkiyle üyesimiz temsilen dava açmaktadır.
Diğer yandan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kararı 18.06.2006 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Esas No: 2005/1 Karar No: 2006/18 kararında 4688 sayılı kanunun 19'f bendi ile ilgili olarak; "Gerek metindeki terimlere bağlı olarak maddemin yorumu, gerekse maddede gerekçesi ile konuya ilişkin tarihsel süreç ve mevzuatımızda yapılan değişiklikler dikkate alındığında, kamu görevlileri sendika ve üst kuruluşlarını, sendika üyesi olan kamu görevlisinin isteği üzerine, statüsü ve bu statüsünden kaynaklanan hak, yükümlülük, görev ve sorumlulukları ile statüsü, maddi disiplin ve personel hukukuna ilişkin diğer düzenlemelere dayalı olarak, işyeri hakkında tesis edilen bireysel (subjektif) işlemlere karşı, işyerlerini temsilen avukatları aracılığıyla dava açabilmeleri ve bu nedenle açılan davalarda taraf olabilmeleri sonucuna ulaşılmaktadır" ifadesiyle sendikaların işyeri ile ilgili bireysel davalarda sendika avukatları

kuka uyarlılığı bulunmayan; muvafakat isteminin reddine ilişkin Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü'nün (Personel Daire Başkanlığının) işleminin "2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinin 2. fıkrası gereğince açıkça hukuka aykırı ve uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararlar doğuracak olmasından dolayı davalı idarenin savunması alınmadan öncelikle yürütülüşünün durdurulması ve devamında iptal edilmesini gerektiği ifade edildi.

Farsça'dan Alınan Dil Belgesini Kabul Etmeyen ÜAK'ı Dava Ettik

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın, üyemizin Farsça'dan aldığı dil belgesini kabul etmemesi nedeniyle, 2009 dönemi doçentlik başvurusunun iptal edilmesine ilişkin 06.05.2010 tarih ve 2807 sayılı ret işleminin yürütmesinin durdurulması ve devamında iptali amacıyla Van Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açtık.

Dava dilekçesinde, üyemizin 29.09.2009 tarihinde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'na başvurarak, Ekim 2009 Dönemi Doçentlik Sınavının Genel Türk Tarihi Ana Bilim Dalı'ndan eserler aşamasına başvurmak istediği, ancak KPDS Mayıs 2007 döneminde Farsça yabancı dilinden dil barajını geçmiş olmakla birlikte Ekim 2009 döneminde eserler aşamasından başvuru yapabilmeleri için

bir engelin olup olmadığı hususunda soru sorulduğu belirtilerek, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın doçentlik sınav başvuru tarihi olan 15/10/2009 tarihine kadar herhangi bir cevap vermediği ve bu tarihte üyemizin, Genel Türk Tarihi Ana Bilim Dalından Doçentlik Sınavı'na başvurusunu yaptığı, bu başvurudan çok sonra 17/03/2010 tarihinde davalı idarenin üyemizin sormuş olduğu sorusuna başvuru yapamayacağı cevabını verdiği; üyemiz, 15/10/2009 tarihi itibarıyla başvurusunu yapmış iken; davalı idarenin 06.05.2010 tarihli ve 2807 sayılı işlemi ile üyemizin Farsça'dan almış olduğu dil belgesini kabul etmeyerek, başvurusunu iptal ettiği ve davalı idarenin yapmış olduğu işlemin hukuka uyarlığının bulunmadığı kaydedildi.

VAN NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA
GÖNDERİLMEK ÜZERE

ANKARA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ SAYIN BAŞKANLIĞINA
Yürütmenin Durdurulması İstemiştir.

DAVACI : Yılmaz KARADENİZ'i temsilen Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim-Bir-Sen)
VEKİLİ : Av. Kadriye CANYURT- Av. Abdülhamit GÜL - Av. Şerife Gül ARIMAN- Av. Barış KILIÇ - GİM. Bulvarı S. Daniş Tunalıgil Sok. No:3/13 - MALTEPE-ANKARA Tel: 231 23 06
DAVALI : Üniversiteler Arası Kurul Başkanlığı- Bilkent/ANKARA
TEBLİĞ TARİHİ : 06.05.2010
TALEP KONUSU : Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın müvakkil sendika üyesi hakkında tesis etmiş olduğu; Farsça'dan almış olduğu dil belgesinin kabul edilmesini nedeniyle 2009 dönemi doçentlik başvurusunun iptal edilmesine ilişkin 06.05.2010 tarih ve 2807 sayılı ret işleminin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve devamında iptaline karar verilmesini talep etmektedir.
ACIKLAMALAR :
1- Öncelikle 4688 sayılı kanunun dördüncü kısmı birinci bölümünde sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri başlığı altında düzenlenen 19. Maddenin f bendinde belirtildiği üzere; "İşlerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerektirildiğinde ortaya çıkması durumunda işyerlerini veya misafirlerini, her düzeyde ve derecelerde yönetimin ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak" yetkisi sendikalara verilmiştir. Dolayısıyla sendikamıza verilen bu yetkiyle üyesimizi temsilen dava açmaktadır.
2- Müvakkil sendika üyesi, lisans öğrenimini Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde yaptıktan sonra yüksek lisansını İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Türk Tarihi Ana Bilim Dalında, doktoraasını ise aynı üniversitenin Yakınçağ Tarihi Ana Bilim Dalında tamamlamıştır. Şu an Mış Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Sosyal Bilimler Öğretmeniği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.
3- Müvakkil sendika üyesi, 29.09.2009 tarihinde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına başvurarak, Ekim 2009 Dönemi Doçentlik Sınavının Genel Türk Tarihi Ana

'Sebepsiz ve Gerekçesiz' Atamanın İptalini İstedik

"Yükseköğretim Sekreteri" kadrosunda bulunan bir üyemizin, hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma olmadığı halde, sebepsiz ve gerekçesiz olarak Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan Şube Müdürlüğü kadrosuna atanması işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali için Gaziantep Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açtık.

Üyemiz, öğretmenevi müdürü iken, Aralık 2009 sonunda Yusuf Şerefoğlu Sağlık Yüksekokulu'na kurumlararası geçiş yoluyla Yükseköğretim Sekreteri olarak atanmıştı. Şubat 2010 tarihinde "Yükseköğretim Sekreteri" kadrosunda bulunurken, vekaleten Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı'na ataması yapılan üyemiz, Mayıs 2010 tarihinde hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma olmadığı halde; sebepsiz ve gerekçesiz olarak Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan Şube Müdürlüğü kadrosuna atanırken, atanmasına ilişkin işlem doğrudan tarafına tebliğ edilmeden ilişki kesilmişti.

Üyemiz hakkında tesis edilen 04/05/2010 tarih ve 175 sayılı işlem

ile, bu işleme dayanak teşkil eden 30/04/2010 tarihli Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörlüğü işlemlerinin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptalini istedik.

Dava dilekçesinde, dava konusu işlemin kamu yararı ve hizmet gereği ilkeleriyle bağdaşmadığı ve hukuka uyarlığının bulunmadığı ifade edilerek, 'Dava konusu işlemlerin, davacı hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma olmaksızın sebepsiz ve gerekçesiz olarak tesis edildiği, davacının Yükseköğretim Sekreterliği'ne göre statü ve derece olarak daha alt bir görev olan Şube Müdürlüğü görevine atandığı, maddi ve manevi olarak mağduriyetine sebep olan dava konusu işlemlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan, 'Memurun başka sınıfta ve derecesinin altında bir görevde çalıştırılmayacağı' başlıklı 45. maddenin (Değişik: 1897-15.5.1974) 'Hiç bir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecenin görevinde çalıştırılmaz'

GAZİANTEP NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Gönderilmek Üzere

ANKARA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması Talebidir.

DAVACI : Bekir SEN 'i temsilen Eğitimciler Birliği Sendikası (EĞİTİM-BİR-SEN)

VEKİLİ : Av. Kadriye CANYURT - Av. Şerife Gül ARIMAN
GMK Bulvarı Ş. Daniş Tunali Sok. No:3/13
MALTEPE/ANKARA Tel: 231 23 06

DAVALI : Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörlüğü/ KILIS

T. TARİHİ : 04.05.2010

D. KONUSU : Müvekkil sendika üyesi hakkında tesis edilen 04/05/2010 tarih ve 175 sayılı işlem ile, bu işleme dayanak teşkil eden 30/04/2010 tarihli Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörlüğü işlemlerinin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve devamında iptaline, dava konusu işlemler nedeniyle müvekkil sendika üyesinin mahrum kaldığı parasal hakların yasal faiziyle tarafına iadesine karar verilmesi talebinden ibarettir.

ACIKLAMALAR :

1- Öncelikle 4688 sayılı kanunun dördüncü kısmı birinci bölümünde sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri başlığı altında düzenlenen 19. Maddenin f bendinde belirtildiği üzere; 'üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak' yetkisi sendikalara verilmiştir. Dolayısıyla sendikamıza verilen bu yetkiyle dava açmaktayız.

Diğer yandan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu 18.06.2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Esas No : 2005/1 Karar No : 2006/1K kararında 4688 sayılı kanunun 19/f bendi ile ilgili olarak; 'Gerek maddeteki terimlere bağlı olarak maddenin yorumu, gerekse maddede gerekçesi ile konuya ilişkin tarihsel süreç ve mevzuatımızda yapılan

hükmüne açıkça aykırılık teşkil ettiği kaydedildi.

Dava dilekçesinde, dava konusu işlemlerin öncelikle yürütmesinin durdurulmasını ve devamında iptalini, üyemizin mahrum kaldığı parasal hakların yasal faiziyle tarafına iadesini talep ettik.

Hukuka Aykırı İşlemi Yargıya Taşıdık

Gazi Üniversitesi Rektörlüğü İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'nda Ayniyat Saymanı kadrosunda ve İletişim Fakültesi'nde görev yapan üyemizin Gazi Üniversitesi Çubuk Yerleşkesi Koordinatörlüğü'ne 2547 sayılı Kanun'un 13/b-4 maddesi uyarınca görevlendirilmesine ilişkin Rektörlük işleminin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve devamında iptali için Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açtık.

Dava dilekçesinde, 2009 yılında üyemizin isteği dışında raporlu olduğu esnada Kazaları Araştırma ve Önleme Enstitüsü'ne;

daha sonra yine isteği dışında, İletişim Fakültesi'ne, oradan da iki ay sonra yapacağı hiçbir iş olmayan, görevi ve unvanı dışında Çubuk Yerleşkesi Koordinatörlüğü'ne görevlendirildiği ifade edilerek, davacı hakkında herhangi somut ve nesnel bir gerekçe gösterilmeksizin, görülen lüzum üzerine, süresi ve sınırları belirtilmeksizin tesis edilen işlemin hukuka ve yargı kararlarına aykırı olduğu kaydedildi.

ANKARA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması Talebidir.

DAVACI : Mustafa OKUTAN 'i temsilen Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim-Bir-Sen)

VEKİLİ : Av. Kadriye CANYURT
Av. Şerife Gül ARIMAN- Av. Barış KILIC
GMK Bulvarı Ş. Daniş Tunali Sok. No:3/13
Maltepe/Ankara Tel: 231 23 06

DAVALI : Gazi Üniversitesi Rektörlüğü/ANKARA

D. KONUSU : Müvekkil sendika üyesinin, Gazi Üniversitesi Rektörlüğü İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'nda Ayniyat Saymanı kadrosunda ve İletişim Fakültesinde görev yapmaktaki iken, Gazi Üniversitesi Çubuk Yerleşkesi Koordinatörlüğü'ne 2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi uyarınca görevlendirilmesine ilişkin Gazi Üniversitesi Rektörlüğü (Personel Dairesi Başkanlığı)'nın 10.05.2010 tarih ve 5037-8372 sayılı işleminin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve devamında iptaline karar verilmesi talebinden ibarettir.

TEBLİĞ TARİHİ : 20.05.2010

ACIKLAMALAR :

1- Öncelikle 4688 sayılı kanunun dördüncü kısmı birinci bölümünde sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri başlığı altında düzenlenen 19. Maddenin f bendinde belirtildiği üzere; 'üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak' yetkisi sendikalara verilmiştir. Dolayısıyla sendikamıza verilen bu yetkiyle dava açmaktayız.

2- Müvekkil sendika üyesinin, Gazi Üniversitesi Rektörlüğü İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'nda Ayniyat Saymanı kadrosunda ve İletişim Fakültesinde görev yapmaktaki iken, Gazi Üniversitesi Çubuk Yerleşkesi Koordinatörlüğü'ne 2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi uyarınca görevlendirilmesine ilişkin Gazi Üniversitesi Rektörlüğü (Personel Dairesi Başkanlığı)'nın 10.05.2010 tarih ve 5037-8372 sayılı işleminin hukuka aykırı olup; iptal edilmesini gerekmektedir. Şöyle ki;

3- Müvekkil sendika üyesi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokullarında 1980 yılında mezun olmuştur. 1977 yılında üniversite tahsilini yaparken Hacettepe Üniversitesi

AFYONKARAHİSAR

AKÜ'de Çalışan Üyelerimizle Biraraya Geldik

Şube yönetimimiz, Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde çalışan üyelerimizle tarihi Afyonkarahisar Mihrioğlu Konağı'nda bir akşam yemeğinde bir araya geldi.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Temsilcimiz Prof. Dr. Abdullah Eryavuz, üyelerimiz ve Şube Yönetimi ile bir arada olmanın mutluluğunu yaşadığını söyledi.

Şube Başkanımız Abdullah Çelik ise, bu birlikteliğin güzel geleceğin habercisi olduğunu ifade etti. Toplantıda, yapılan ve yapılacak olan çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

AKSARAY

Aksaray Üniversitesi Yasaklarla Anılan Üniversite Olmamalı

Şube Başkanımız Mahmut Aslan, Aksaray Üniversitesi'nin kayıt esnasında öğrencilerin kampus alanına dahi başörtülü girmelerine müsaade etmemesini kınadı. Rektörlüğün son zamanlarda ülkemizde esen özgürlük rüzgarlarının aksine özgürlükleri kısıtlayan uygulamalarıyla ili ve üniversiteyi rencide eden uygulamalarına devam ettiğini ifade eden Aslan, "Kadınların ve genç kızlarımızın küçümsenemeyecek bölümünün

hem din ve vicdan özgürlüğünün gereği olan saçlarını örtme hakkını hem de eğitim ve çalışma hak ve özgürlüklerini yok sayan bu yönüyle de yok hükmünde sayılması gereken 'başörtüsü yasağı', Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü'nün katı tutumu yüzünden ilimizde de çok kötü bir şekilde uygulanmaktadır. Esasen, ortada bu yönüyle çözülecek bir sorun değil, kaldırılması gereken hukuksuz bir yasak vardır" dedi.

Baş örtmenin din ve vicdan özgürlüğünün gereği bir hak olduğunu kaydeden Aslan, şunları söyledi: "Bu konuda zorluk çekenlere doğruyu anlamaları ve kavramaları için de yıllardır çaba sarf ediyoruz. Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü de bunu böyle algılamalı ve insanların başörtüsüyle uğraşmayı bırakıp bilim üretmenin kaygısını gütmelidir. Bizler şekille veya bireysel hak ve özgürlüklerle uğraşmanın üniversitemizde asıl amaç olan bilimsel çalışmalarını engelleyeceğini düşünüyoruz. Buradan Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü'ne sesleniyorum; insanların kıyafetleriyle veya bilimsel olmayan yaklaşımlarla uğraşmayı biran önce bırakıp çağımızın gerektirdiği bilimsel çalışmalara ağırlık verelim. Aksaray olarak gelişime ve ülkemizin kalkınmasına katkı sağlamanın kaygısını güdelim. Bu konuda üniversitenin açılım yapmasına ihtiyaç vardır. Aksi halde üniversitemiz ve ilimiz yasaklarla eğitim yapan damgasını yemekten kurtulamayacaktır."

AMASYA

Rektör'ün Açıklamaları Üzdü

Şube Başkanımız Şahin Gümüş, YÖK'ün, İstanbul Üniversitesi'ne gönderdiği yazı ile disiplin yönetmeliğine uymayan öğrencilerin dersten çıkarılmasını yasakladığını hatırlatarak, "Bundan böyle bir öğrenci derse türbanla girse bile derse alınmaması ya da sınavdan çıkarılması söz konusu olmayacak. Öğretim görevlisi de tutanak tutup bunu dekana vermekle yetinecek. Bu talimata uymayan öğretim üyeleri hakkında ise soruşturma açılacak" dedi.

Söz konusu yazıya rağmen Amasya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Zafer Eren'in bildiğini okuduğunu ifade eden Gümüş, şunları söyledi:

"Rektöre sesleniyorum; İstanbul

Üniversitesi'ne YÖK tarafından gönderilen yazı bütün üniversiteleri kapsıyorken, yine aynı konu iki öğrenci tarafından mahkemeye götürüldüğünde mahkemede yerindelik kararı veriliyorken, sizin probleminiz nedir? Ayrıca devletimizin en yetkili kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütlerinin siyasi partilerinin toplumsal bir mutabakat içerisinde olduğu bugünlerde görevinin üniversitesinin akademik başarıla-

rını artırmak, üniversitemizi hem bölgesinde hem de dünya üniversiteleri arasında yaptığı projelerle, başarılarla tanıtmak olan Amasya Üniversitesi Rektörü'nün başörtüsü ile ilgili yaptığı açıklamasını üzücü buluyor ve şiddetle kınıyoruz. Bu konunun da takipçisi olduğumuzun bilinmesini istiyoruz."

BİNGÖL

Üniversiteye Gereken Destek Verilmelidir

Şubemiz, Belediye Konferans Salonu'nda "Eğitimde Başarıyı Artırmada Sevginin Rolü" adlı bir konferans düzenledi.

Bingöl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Çaldak'ın konuşmacı olarak katıldığı konferansa, Bingöl Üniversitesi Rektör yardımcıları Prof. Dr. Sait Çelik, Prof. Burhanettin Baydaş, üniversite öğretim üyeleri, İl Milli Eğitim Müdür

Yardımcısı Ali Berdibek, Şube Müdürü Bedri Dinler, Memur-Sen Şube başkanları ve üyelerimiz büyük ilgi gösterdi. Konferansın açılış konuşmasını yapan Şube Başkanımız Yunus Kava, sendikacılığı üyelerine, kamuoyuna hatta devletin birimlerine yeni ufuklar kazandırma, yeni bilgilerle donatma aracı göreve, kuruluşundan bu yana birçok bilimsel ve kültürel faaliyete imza attıklarını söyledi. Sendika olarak, sürekli sosyal ve kültürel etkinliklerle Bingöl'e artı değer ürettiklerini ve üretmeye devam edeceklerini kaydeden Kava, "Yeni kurulan üniversitemizin Türkiye'nin en hızlı gelişen üniversitelerinden biri olduğuna şahitlik ediyoruz. Üniversitemizin kuruluş aşamasında verilen desteğe şimdi her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Bingöl'ün en büyük sivil toplum örgütü olarak üniversitemizin hem bölgede hem de ülkede akademik çalışmalarıyla ilimize üreteceği artı değerlerle geleceğin parlak üniversitelerinden biri olacağına inanıyor ve bize düşecek desteği vereceğimizi de bu konferans vesilesiyle deklare ediyoruz" dedi.

Daha sonra söz alan Bingöl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Çaldak, "Sevgi öyle bir dildir ki, sağır bile onu duyar" diyerek başladığı konuşmasında, sevginin gerçekleştiği bir ortamda eğitimin başarılı olduğunu vurgulayarak, "Sevginin gerçekleştiği bir ortamda eğitim elbette başarılıdır, ancak sevgi nasıl gerçekleşecektir? Bizce asıl mesele budur. Sevgi, kalp işidir, yani gönül işi. Sevgi, kalp sarayının yüce sultanıdır. Gönül bahçesinin gülüdür. Her bir insanda ayrı ayrı tezahürü ise, o bahçede açan hisçiklerinin birer çeşididir" dedi.

Eğitimin en büyük sanat olduğunu belirten Çaldak, "Eğitimde en önemli değerlerden biri, verilen emeğe karşı ölümüne sevgidir. Ölümüne sevgi, ancak annelerin evlatlarına karşı olur. Ancak sanatın değerini bilen de, sanatını evladı gibi himaye eder. Eğitim en büyük sanattır. Ve bugün Paris Güzel Sanatlar Akademisi'ni süsleyen heykelin ölümsüzlüğü, o heykel donmasını diye kış ortasında yorganını heykeli sararak canı pahasına koruyan sanatçının donarak ölümsüz kılan. İşte sevmek böyle ölümsüzleştirir" şeklinde konuştu.

"Empati olmadan sempati olmaz" diyen Çaldak, "Sevginin ilk meyvesi, tabiri caiz ise ilk icraatı samimiyettir. Sevgi sa-

mimiyeti doğurur, samimiyet de sevgiyi besler ve meyvesini dünyada hemen verir" ifadelerini kullandı.

DENİZLİ

Sorun "Akıl Örtüsü" Sorunudur

Şube Başkanımız Ahmet Sert, kadınların ve genç kızlarımızın küçümsemeyecek bölümünün hem din ve vicdan özgürlüğünün gereği olan saçlarını örtme hakkını hem de eğitim ve çalışma hak ve özgürlüklerini yok sayan bu yönüyle de yok hükmünde sayılması gereken başörtüsü yasağının, son günlerde "biz çözeriz" iddialaşmalarıyla siyaset zemininde ve siyasetçilerin söylemlerinde ilk sıraya yerleştiğini belirterek, "Esasen, ortada bu yönüyle çözülecek bir sorun değil, kaldırılması gereken hukuksuz bir yasak var. Bazılarının 'biz çözeriz' derken, başörtülü kızlarımızın yaşadıkları sorunu mu, başörtülerini çözmeyi mi kastettikleri konusunda tereddüt içerisindeyiz. Çünkü geçmiş yıllarda 'ikna odaları'nda genç kızlarımızın başörtülerini açmayı çözüm olarak görüyorlardı" dedi.

Siyasilerin, konuya, gençlerimizin yükseköğrenim görme imkânlarını artırma noktasında müdahil olmaları gerektiğini ifade eden Sert, "Kadınların ya da genç kızların başını niçin örttüğü ya da nasıl örtmesi gerektiği bir siyasetçinin ya da bir siyasi partinin işi de, haddi de değildir. Siyasetçilerin, yargı mensuplarının ve yükseköğretim kurumu yöneticilerinin görevi, yükseköğrenim gören başörtülü kızlarımızın 'niyetlerini okumak' değil, onların 'okuma niyetlerini korumak'tır. Yükseköğrenim gören kızlarımızın başlarını açtırmak için çaba gösterenleri, yükseköğrenim gençliğimizin ufkunu açmak için çaba göstermeye davet ediyoruz. Başörtülü kızlarımıza baskı uygulamak için 'ikna odası'

oluşturanlara, milletimizin 12 Eylül'de insan hak ve özgürlükleri açısından yeni bir ders verdiğini hatırlatmakta fayda görüyoruz" şeklinde konuştu.

Başörtüsünün; siyaset zeminine, siyasi çekişmelere ve siyasetçilerin söylemlerine malzeme yapılmasını istemediklerini vurgulayan Ahmet Sert, şöyle konuştu: "Çünkü başörtüsü, siyasetle değil, insan hak ve özgürlükleriyle ilgili bir konudur. Konuya bu zaviyeden bakmadan, soruna doğru isim koymak da, sorunun kaynağını bulmak da mümkün değildir. Öncelikle, konuyu doğru isimlendirmeliyiz. Yaşanan sorunu 'başörtüsü sorunu' olarak isimlendirmeyi doğru bulmuyoruz. Sorun başörtüsü değil, ideolojik saplantılarla dokunmuş 'akıl örtüsü' sorunudur. İnanıcı gereği başlarını örten kadınlar ya da genç kızlarımız sorunun kaynağı değil, mağdurdur. Sorunun kaynağı, ideolojik saplantılarıyla 'aklını örtenler' ve hala akıl tutulmasıyla başörtüsü özgürlüğünü ihlal edenlerdir."

"Sorun, birilerinin, akıllarının üstündeki örtüyü kaldıramamalarından kaynaklanıyor" diyen Sert, "Biliyor ve inanıyoruz ki, 12 Eylül'de özgürlüklerin önündeki engelleri kaldırmaya başlayan milletimiz, o kadirşinas tavrıyla onların akıllarının üzerindeki örtüyü de kaldıracaktır" ifadelerini kullandı.

ERZURUM 1

Oltu Meslek Yüksekokulu Çalışanı Üyelerimiz Yemekte Biraraya Geldi

Şubemiz, Oltu Meslek Yüksekokulu'nda görev yapan üyelerimize Bahçeli Konak'ta kaynaşma amaçlı bir yemek verdi.

Burada bir konuşma yapan Şube Başkanımız Erkan Ciyavul, sivil toplum örgütlerinin, sorunların çözümü konu-

sunda yakın gelecekte öneminin daha da artacağını belirterek, "Görevlerimizden biri de, üyelerimizi bir araya getirip fikir alışverişinde bulunmalarını sağlamaktır" dedi.

Daha sonra söz alan Şubemiz eski başkanlarından Süleyman Yılmaz ise, Oltu Meslek Yüksekokulu çalışanlarının tamamının sendikamıza üye olduklarının altını çizerek, "Başka hiçbir sendika üyesinin olmaması bizleri daha da mutlu etmektedir" şeklinde konuştu.

Yılmaz, herkese teşekkürlerini ileterek sözlerini tamamladı.

GAZİANTEP

Banka Promosyon İhalesi Yapıldı

Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü, bankalarla promosyon ihalesini yapmak üzere bir komisyon oluşturdu. Komisyonunda, Genel Sekreter Ercan Eroğlu, Şube Müdürü Bekir Höbek, yetkili sendika temsilcisi olarak Üniversite Temsilcimiz Tahsin Kılıç yer aldı.

İhale süreciyle ilgili bir veren Üniversite Temsilcimiz Tahsin Kılıç, 8 bankanın katıldığı ihalede en yüksek teklifi 3.760.000 TL ile T. Halk Bankası'nın, ikinci yüksek teklifi ise 3.755.000 TL ile Garanti Bankası'nın verdiğini ifade ederek, "Daha sonra her iki bankayla yapılan görüşmelerde Garanti Bankası teklifini değiştirmemiş, T. Halk Bankası teklifini 2300 personel üzerinden peşin 4.459.378 TL'ye çıkarmıştır. Ayrıca her personelin kredi kartına 60 TL nakit limiti yükleyeceğini taahhüt etmiştir. Ve dört yıllık süreyle T.Halk Bankası ile anlaşma yapılmıştır" dedi.

Gaziantep Üniversitesi'nde yapılan banka promosyon anlaşmasının, üniversite tarihinde bir ilk olduğunu kaydeden Kılıç, "Bundan önceki promosyon ücretleri personele dağıtılmamıştır. Alınan banka promosyonunun yüzde 70'lik tutarı (dört yıllık, kişi başına

1.357 TL+60 TL kredi kartına nakit) personele eşit olarak dağıtılmıştır. Yüzde 30'luk kısmı ise, Genelge çerçevesinde kullanılmak üzere Rektörlük emrine verilmiştir" şeklinde konuştu.

İSTANBUL 1

YÖK Hukuku Tam Uygulamalıdır

Şube Başkanımız Emrullah Aydın, YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'ın üniversite rektörlerine gönderdiği yazıda, 'hangi nedenle olursa olsun öğrencilerin dersten dışarı atılmayacağı' mealindeki ifadelerinin, başörtüsü yasakçılarının dikkatini bir anda bu noktaya çektiğini ifade ederek, "Oysa yapılan şey; öğrenci lehine, öğrenciyi kurtarma gibi bir durum olarak görünse de, aslında öğrenciyi sınıftan atmakla suç işleyen öğretim görevlilerini kurtarmaya yönelik bir durumdur" dedi.

Dünyanın hiçbir yerinde hiçbir eğitim kurumunda ders dinlemeye, ders anlamaya, ilim öğrenmeye, bilim öğrenmeye gelen hiç kimsenin, hangi nedenle olursa olsun, dışarı atılmayacağını kaydeden Aydın, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bunun anlamı şudur; gençliğin kötü alışkanlıklarla günbegün yok olduğu bir zamanda akliselimle kendini ilim ve bilim öğrenmeye adanmış, o hevesle sınıfa kadar gelmiş bir gence 'sen, gözünün üstünde kaşın olduğu için beğenmedim; git, sen de heba ol' anlamındadır. Dolayısıyla YÖK Başkanı burada oldukça keyfi hareket eden öğretim görevlilerine iyilik yapmış ve görev hatırlatmasında bulunmuştur."

Üniversitelere gönderilen yazıda, 'her ne nedenle olursa olsun, herkes derse alınır ve asla dersten çıkarılmaz' ifadelerinin yer bulmasını istediklerini vurgulayan Aydın, "Çünkü anayasal bir hak olan öğrenme hakkı, bu ifadeyle yerini bulmuş olurdu. Ayrıca YÖK Başkanı'nın medya teröründen korkusu

nedeniyle yazının başörtülülere dönük bir yazı olmadığı yönünde kendini anlatmaya çalışması, ülkemiz adına üzülecek ve acınacak bir durumdur. En doğal hakkın nasılda korkularak dolaylı bir ifadeyle anlatılmaya çalışılması oldukça düşündürücüdür" şeklinde konuştu.

Aydın, YÖK'ten, hukuku tam uygulamasını beklediklerini sözlerine ekledi.

KOCAELİ

YÖK Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Özveren'den Ziyaret

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Özveren, Şube Yönetim Kurulu üyelerimizi ziyaret etti.

Antikkapı Restaurant'ta yapılan görüşmede, eğitimin sorunları ve Yükseköğretim Kurulu'ndaki yeni yapılanmalarla ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Şube Başkanımız Ömer Akmanşen, Yükseköğretim Kurulu Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Özveren'e ildeki eğitimin durumunu anlattı.

Mehmet Özveren ise, Yükseköğretim Kurulu'nun yeni yapılanması, gelecekte yapılacak çalışmalarla ilgili bilgi verdi.

Ziyarette, Şube Başkanımız Ömer Akmanşen'in yanı sıra, Şube Sekreterimiz Adem Şahinkaya, Şube Mali Sekreterimiz Arif Sağlam ve Şube Basın Yayın Sekreterimiz Yılmaz Yiğit hazır bulundular.

MARDİN

YÖK Başkanı Mardin'de

Şanlıurfa'da incelemelerde bulduktan sonra programında olmamasına rağmen sürpriz bir şekilde Mardin'e ge-

len YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan, özel bir hastanede boyun fıtığı teşhisi ile yatan Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü Serdar Bedii Omay'ı ziyaret etti. Üniversite rektörü Omay'a geçmiş olsun dileklerini aktardıktan sonra kendisi ile basına kapalı bir şekilde görüşen YÖK Başkanı Özcan, hastane çıkışında gazetecilerin sorularını cevapladı.

Memur-Sen İl Başkanı Mustafa Aydın ve Eğitim-Bir-Sen Başkanımız Hasan Ekinci Mardin gezisinde YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'a eşlik etti. Gündemdeki konularla ilgili bilgi alışverişinde bulunan Ekinci, katsayı zulmünün bir an önce sona ermesi, üniversitelerin daha özgür olması ve bilimsel özgürlüğün önündeki tüm engellerin kaldırılması gerektiğini ifade etti. Çağdaş ülkelerde YÖK gibi otoriter kurumların olmadığını, Türkiye'de de YÖK'ün kaldırılması gerektiği söyledi.

SAKARYA

Üniversiteler Hür Tefekkür'ün Kalesi Olmalıdır

Şube Başkanımız Sevban Yıldırım, Sakarya Üniversitesi'nde yapılacak rektörlük seçimi ile ilgili bir açıklama yaptı. Yıldırım, "Kazananın, bilim, akıl ve özgürlük olmasını diliyoruz" dedi.

Sevban Yıldırım, üniversite denildiğinde akla gelen ilk kavramların, özgürlük ve bilim olduğunu ifade ederek, "Türkiye, üniversite tarihi bu kavramlar zaviyesinden maalesef aydınlık bir maziye sahip değildir" şeklinde konuştu.

Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü: "1933 yılında Darülfünun'un İstanbul Üniversitesi olarak adının değişmesiyle başlayan üniversite hikâyemizde özgürlük ve bilim adına evrensel ortak aklın, değerlerin sözcülüğünü yapanlar üniversitelerimizde, varlık sebebi olan düşüncelerini ifade etme ve yaşama hakkını bulamamıştır. Üniversiteler, hür tefekkürün kalesi olamamış, rektörler özgürlüğün, bilimin önünü açmak yerine, özgürlüğün ve inancın bir ifadesi olan başörtüsünü açmakla meşgul olmuşlardır. Çünkü bu ülkede üniversiteler bilimin üretildiği merkezler olmamıştır. Aksine üniversiteler baskının, statükonun, dogmatizmin, ideolojik saplantıların temsilciliğini ve üretimini üstlenmişlerdir. Hâlbuki üniversiteler, bırakın bilimi ve özgürlüğü sadece yaşatmayı, bunları yeniden geliştirmeyi, üretmeyi, topluma yaşam olarak sunmayı varlık sebebi olarak görmelidir."

Sakarya Üniversitesi'nin de, söz konusu genel fotoğraftan bir kare olduğunu belirten Sevban Yıldırım, "Halkın iradesini, değerlerini, özgürlüğünü hiçe sayıp buldukları kuleden zafer işareti yapanların, milletin iradesiyle etki ve yetkilerini kaybettikleri, dahası hesap verdikleri günleri yaşıyoruz. Aynı dönüşümün Sakarya Üniversitesi için de gerçekleşmesini temenni ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Üniversitede yapılacak rektörlük seçiminde kazananın, bilim, akıl ve özgürlük olmasını dileyen Yıldırım, "Bu seçimle Sakarya Üniversitesi, umuyoruz ki, demokratikleşmenin, özgürlüğün idealcisi olur; halkın değerleriyle bütünleşir, şehrin aynası olur. Artık milletin iradesine ve değerlerine karşı yürüyen 'Ordu Göreve' pankartı taşıyan 'Rektörler' istemiyoruz" diye konuştu.

SİVAS

Alnımız Ak Başımız Diktir

İki yıldır yetkili sendika olduğumuz Cumhuriyet Üniversitesi çalışanları sendikamızın iftar programı ile bir araya geldi.

Yeşil Konak Restaurant'ta, Şube yöneticilerimiz ile birlikte Üniversite Temsilcimiz Prof. Dr. H. İbrahim Delice, Temsilcilik yöneticilerimiz ve üyelerimizin katılımıyla gerçekleşen program şölen havasında geçti.

Programda davetlilere hitap eden Üniversite Temsilcimiz Prof. Dr. H. İbrahim Delice, bu türden davetlerin önemi-ne değinerek, şunları söyledi: "Malumunuz bayram yakın. İnşallah çifte bayram yaparak, daha da mutlu olacağız. Anayasa paketinin geçmesiyle çok önemli demokratik kazanımlar elde edeceğiz. Ayrıca sendikal anlamda tarihi bir dönemeç geçilmiş olacak. Sendikacılık anlam kazanacak. Dolayısıyla hepimiz için önümüzdeki günler çifte bayram olur diye temenni ediyorum."

Şube Başkanımız İlhan Karakoç da, Anayasa değişikliği paketini ve toplu görüşme sonuçlarını değerlendirerek, "Son 9 yılın en iyi sonuçları alındı. Hepimize hayırlı olsun. Tarafalı tarafsız herkesin takdirini kazanan bir sendika olarak bugün sizlerin karşısına alnımız açık olarak geldik. Çünkü darbelerden beslenenlere inat, halkımızın egemenliği için anayasa değişikliğine 'evet' diyen bir teşkilatın mensubu olarak buradayız. Yine toplu görüşme masasını anlamlı kılan bir sendikanın şubesi olarak buradayız. Dolayısıyla alnı ak, başı dik bir şekilde sizlerle birlikte olmaktan son derece mutluyuz" şeklinde konuştu.

TOKAT

Çalışmalarımıza Sağduyulu Bir Şekilde Devam Edeceğiz

Gaziosmanpaşa Üniversite Temsilcimiz Cemalettin Kasap, yetkili olmayan ama çalışmalarını kullandıkları sendikal dil, çalışanların haklarını aramadaki kararlılığı ve özlük haklarını korumada bütün çalışanlara eşit mesafede durmadaki tavrı ile etkili olmaya devam ettiklerini söyledi.

Cemalettin Kasap, yaptıkları çalışmalar neticesinde çalışanlar lehine elde ettikleri son kazanımlar hakkında bilgi verdi. Kasap, 31.03.2006 tarih ve 26125

sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve çalışanlara tanınan ek ödeme ile ilgili uygulamalarda yapılan yanlışlığın, sendikamızın devreye girmesiyle düzeltildiğini ifade ederek, "Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün ilgili yazısının yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla çalışanlarımıza ek ödeme+döner sermaye katkı payı birlikte ödenmesi gerekmekte iken, üniversitemiz bu ek ödemeyi yapmamaktaydı. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 30.11.2007 tarih ve 23996 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu'na göndermiş olduğu yazıda da belirtildiği üzere çalışanların, koşullar uygun olduğu takdirde aynı yıl içerisinde hem ek ödeme hem de döner sermaye katkı payı alabilecekleri belirtilmiştir. Konu, çalışanlar tarafından sendikamıza iletildiği andan itibaren yapılan titiz çalışmalarla uygulamada sehven yanlışlık yapıldığı ve çalışanların mağdur edildiği, durumun çalışanlar lehine düzeltilmesi gerektiği ilgililere iletilmiştir" dedi.

Kasap, çalışanların sorunlarının karşılıklı anlayış çerçevesinde hukuki işleme gerek kalmadan düzeltilmiş olmasının kendilerini mutlu ettiğini kaydederek, "Sendikam adına kendilerine teşekkür ediyorum. Bu çalışmalarımız neticesinde yaklaşık 100 personel faydalanacak. Arkadaşlarımız 500 ile 2.250 TL arasında toplu ek ödeme alacaklar. Ödemelerin başlanmış olması da bizleri memnun etmiştir. Bizler çalışmalarımıza sağduyulu bir şekilde devam edeceğiz" şeklinde konuştu.

TRABZON

Nitelikli Sendikacılık Yapıyoruz

Şube Yönetim Kurulumuz, üniversiteli üyelerimizle Sahil İkrâm Tesisleri'nde bir araya geldi. Akademisyen ve üniversite çalışanı diğer üyeleri-

mizle Şube Yönetim Kurulu üyelerimizin tamamının katıldığı toplantıda, ağırlıklı olarak üniversitede örgütlenme çalışmalarını konusu ele alındı.

Şube Başkanımız Arslan Balta, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, üniversitede nitelik olarak çok yüksek seviyede üyelerimiz olmasına rağmen nicelik olarak yeterli seviyeye ulaşamadıklarını ifade ederek, "Üniversite gibi bilimin, yeni fikirlerin üretildiği, özgürlüklerin üst seviyede yaşandığı bir yerde akademisyenlerimizin hür iradeleriyle sendikamıza üye olmalarını bekliyoruz. Bu beklentimiz, varolan potansiyeli harekete geçirerek Şube olabileceğimiz düşüncesinden kaynaklanıyor" dedi.

Akademik camiada yaşanan sorunların birinci elden tespit edilip giderilmesinin, aynı hayat, düşünce tarzı ve bakış açısına sahip insanların oluşturacağı sinerjiyle mümkün olacağını kaydeden Balta, "Bizler sendikacılığa sadece sayısal üstünlük sağlamak açısından bakmıyoruz. Üyelerimizin sosyal, ekonomik kültürel kazanımlar elde etmeleri yanında, mesleki formasyonlarının gelişmesine katkı sağlayıcı çalışmalar da yapıyoruz" şeklinde konuştu.

Prof. Dr. İlhan Deniz, "Bulduğum camia içerisinde birçok akademisyen arkadaşımız farklı sivil toplum kuruluşlarına, meslek örgütlerine veya hobi kulüplerine üye ve bu onlar için bir artı değer. O zaman neden sendika üyesi olmak böyle bir artı olmasın? Ben, yaşadığı düşünceleri, hayata bakışıyla bizim gibi düşünen yüzlerce arkadaşım olduğunu biliyorum. Bu bağlamda üye sayımızı süreç içerisinde Şube olabilecek seviyede artılabileceğimiz inancındayım. Kanımca, sadece kendi sendikamızı anlatmamız yeterli olacaktır. Çünkü anlatacak çok şeyimiz var."

Yrd. Doç. Dr. Hamdullah Çuvalcı, geçmiş dönemdeki rektörün bir sendika lehine yaptığı ayrımcılığın, bu sendikanın burada büyük avantaj elde etmesine neden olduğunu dile getirdi.

ZONGULDAK

Üniversite Halkla Bütünleşemiyor

Şube Başkanımız Kamuran Aşkar, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nde (ZKÜ) antidemokratik uygulamaların devam ettiğine, üniversitenin halktan kopuk bir görüntü sergilediğine üzülerek şahit olduklarını belirterek, "Referandum döneminde yaşadığımız başörtülü seçmenlerin kampüse alınmaması, ZKÜ'nün halktan ne kadar kopuk olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Pek çok üniversitede antidemokratik uygulamalarda esneme görülürken, ZKÜ'nün bu katı tutumunu devam ettirmesi, üniversiteyi halktan uzaklaştırmakta ve kendi içine kapanır hale getirmektedir. Bu ay sonu yapılacak olan rektörlük seçimlerinin üniversitenin halkla bütünleşmesi, barışması ve kabuğunu kırması için bir dönüm noktası olmasını ümit ediyoruz" dedi.

Aşkar, ZKÜ'nün ulusal basında ve yerel basında, uyguladığı yasaklarla halktan kopuk olarak anılması yerine bilimsel buluşlarıyla, demokratik ve halkla bütünleşen yapısıyla anılmasının daha önemli olduğuna inandıklarını kaydetti.

Üniversitenin, il ve bölge için lokomotif bir güç olması ve halkla bütünleşen dinamik bir yapıya kavuşturulması gerektiğini dile getiren Aşkar, "Üniversiteler özerk, bilimsel çalışmaların yapıldığı ve çeşitli kuruluşlarla işbirliği içinde projelerin hayata geçirildiği bilim yuvaları olmalı; insanların saç sakalıyla, başörtüsüyle uğraşan ideoloji ve kampuşma merkezi olmaktan kurtarılmalıdır. Üniversite çalışanları üzerindeki baskıların önüne geçilmeli, bilimsel çalışma yapan akademisyenlerin, her türlü kolaylık sağlanarak, önü açılmalıdır. Üniversite ile sivil toplum ilişkileri geliştirilmeli ve ortak çalışmalar yapmaları sağlanmalıdır" şeklinde konuştu.

Üyesini Düşünen, Üyesiyle Düşünen

MEMUR-SEN

HER ZAMAN YANINIZDA

KARTINIZA
ÜCRETSİZ
SAHİP
OLABİLİRSİNİZ!

ANLAŞMALI
İŞ YERLERİNDE;
İNDİRLİMLER,
BEDAVA ALIŞVERİŞLER,
EKSTRA BONUS
KAZANIMI / KULLANIMI

ÜCRETSİZ
25.000 TL
FERDİ KAZA
SİGORTASI

Şekerbank

sekerbank.com.tr | 444 78 78

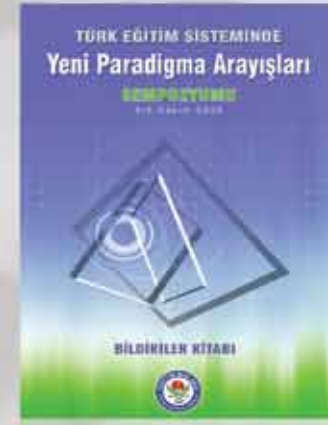
GRUP MARMARA SİGORTA

grupmarmarasigorta.com.tr | 0216 372 22 00

SBN SİGORTA

sbnsigorta.com.tr | 0212 393 78 00

www.memursen.org.tr

Akademik Sendikacılık